

SUOMEN SYKLISTILIITTO

POLKUPYÖRÄ-MATKOJA
SUOMESSA.

HELSINGISSÄ 1900.

Osakeyht. KauppaKirjapaino Helsinki
1900.

Esipuhe.

European suurilla kulturimailla Saksalla, Ranskalla ja Englannilla on erityiset polkupyöräkartat, joissa suuremmat mäet ja nousut ovat merkityt eri väreillä ja ympäristön laatu myöskin tavallaan ilmaistu. Paitsi että tällaisen kartan laatiminen meidän maastamme kysyisi suurempia kustannuksia kuin mihin liitollamme on varoja, kävisi kartan tekeminen ulkomaalaisen mallin mukaan melkein mahdottomaksi meidän mäkirikaasta maastamme, jossa metsät, suot ja viljellyt paikat tuon tuostakin vaihtelevat. Liiton johtokunta on tämän takia kumminkin kipeään tarpeen täyttämiseksi päättänyt kokoonpanna selittävän kertomuksen polkupyörämatkoista Suomessa; minkä tällainen kertomus, karttaan verrattuna, kadottaa yleissilmäyksen selvyudessa, sen se voittaa tiedonantojen monipuolisuudessa ja tarkkuudessa. Ensimmäinen painos tätä kertomusta jaetaan täten liiton jäsenille.

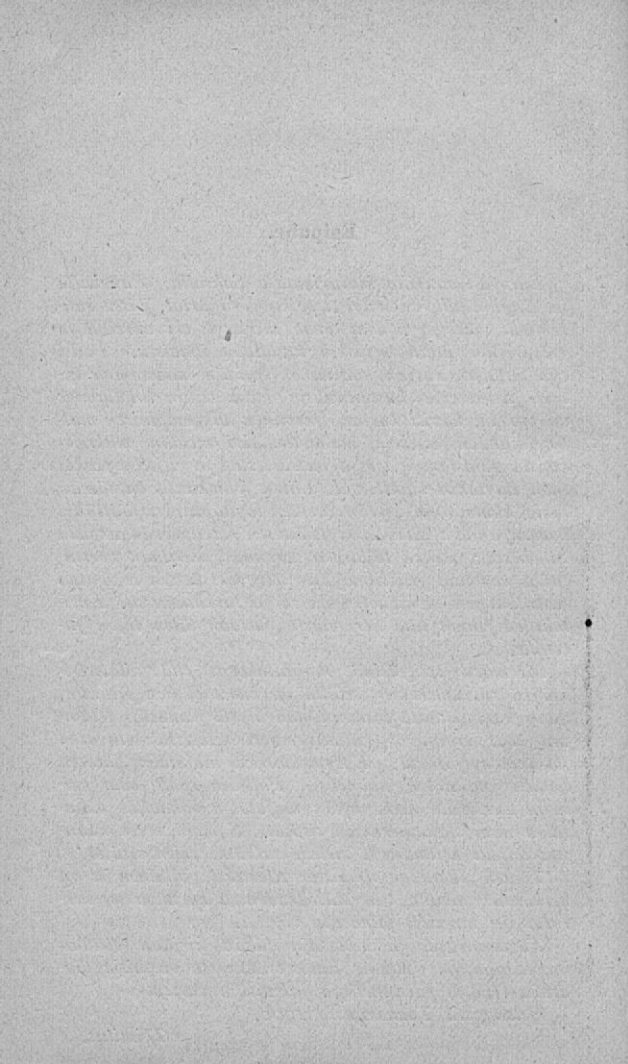
Merkkien selityksinä mainittakoon, että kilometrimäärä sulkumerkkien sisällä merkitsee ei tien pituutta, vaan kaukaisuutta jostakin määrätystä paikasta. Klammmit taas eroittavat valtatie kertomuksesta selityksen jostakin syrjätiestä. Kysymysmerkki majatalon jälkeen leimaa majatalon huonoksi. Pitäjän nimet ovat painetut kursivillä kirkonkylän majatalon kohdalla, majatalon nimi sulkumerkkien sisällä. Samoin myös käännös toiselle kotimaiselle kielelle sulkumerkkien sisällä.

Teitten laatu on ilmaistu sellaiseksi, jollainen se on keskikesän aikana. Myötäseuraavassa kartassa on kerrotut tiet merkityt punasella värillä.

Täydennyksiä ja oikaisuja tähän kirjaan otetaan kiitollisuudella vastaan liiton toimistossa vastaisia täydellisempiä ja parannettuja julkaisuja varten.

Helsingissä Toukokuussa 1900.

Toimitus.

Sisällysluettelo.

(Numerot näyttävät sivun.)

- Helsingin ympäristöt, 1.
Helsinki—Martinkylä—Nurmijärvi, 5.
Skafvaböle—Kerava—Sipoo, 6.
Nurmijärvi—Vihti, 6.
Helsinki—Tammisaari, 6.
Tammisaaren ympäristö, 7.
Tammisaari—Hankoniemi, 9.
Karja—Salo, 10.
Salo—Turku, 10.
Finns—Nummela—Vihdin kirkko, 12.
Helsinki—Hämeenlinna, 13.
Hämeenlinnan ympäristö, 14.
Helsinki—Hamina—Wiipuri, 16.
Helsinki—Porvoo, 16.
Porvoo—Lovisa, 16.
Lovisa—Kotka, 17.
Kotka—Hamina, 17.
Hamina—Wiipuri, 18.
Lohjanjärven ympäristö, 19.
Lohja—Nummela—Vihti—Nummi—Lohja, 21.
Vihti—Pyhäjärvi, 21.
Lahti—Helsinki, 22.
Lahti—Porvoo, 23.
Porvoo—Myrskylä—Lahti, 23.
Myrskylä—Uusikylä—Lahti, 24.
Myrskylä—Pernaja, 24.
Lahti—Hämeenlinna, 24.
Lahti—Vääksyn kanava, 25.
Lahti—Hollolan kirkko, 25.
Lappeenranta—Lahti, 26.
Valkealan kirkonkylä—Haminan kaupunki, 27.

- Taavetti—Suomenlahden ranta (Virojoki), 28.
 Lappeenranta—Imatra, 28.
 Lappeenranta—Wiipuri, 29.
 Wiipuri—Rättijärvi—Lappeenranta, 29.
 Rättijärvi—Imatra, 30.
 Wiipuri—Antrea—Imatra, 31.
 Viipuri—Jääski—Parikkala, 32.
 Antrea—Räisälä—Käkisalmi, 33.
 Parikkala—Imatra, 33.
 Hiitolan rautatieasema—Käkisalmi, 34.
 Käkisalmi—Räisälän kirkko, 35.
 Käkisalmi—Kaukola—Räisälä, 36.
 Käkisalmi—Kiviniemi, 37.
 Räisälä—Vuosalmi, 37.
 Parikkala—Jaakkima, 37.
 Parikkala—Elisenvaara—Kurkijoki, 38.
 Sortavala—Jaakkima—Kurkijoki, 38.
 Sortavala—Impilahti—Salmi, 39.
 Sortavala—Uukuniemi—Kesälahti, 40.
 Joensuu—Tohmajärvi—Sortavala, 41.
 Savonlinnan ympäristöt, 41.
 Savonlinna—Punkaharju, 42.
 Savonlinna—Parikkala, 42.
 Savonlinna—Joroinen, 43.
 Savonlinna—Mikkeli, 44.
 Lahti—Heinola—Mikkeli, 44.
 Sysmä—Ahvenniemen majatalo—Mikkeli, 46.
 Mikkeli—Hirvensalmi—Leivonmäki—Rutalahti—Jyväskylä, 46.
 Jyväskylä—Rutalahti—Leivonmäki—Mikkeli, 47.
 Leivonmäki—Joutsa—Hartola, 48.
 Lappeenranta—Mikkeli, 48.
 Taavetti—Savitaipale, 49.
 Savitaipale—Selänpään asema, Valkealan pitäjä, 50.
 Mikkeli—Jorois—Leppävirta—Kuopio, 50.
 Kuopion ympäristöt, 52.
 Jyväskylä—Rautalampi—Kuopio, 53.
 Kuopio—Viitasaari—Jyväskylä, 55.
 Joensuu—Kontiolahti—Kolin vuori, 57.
 Joensuu—Kuopio, 57.
 Joensuu—Karvionkoski, 59.

- Kuopio—Iisalmi, 60.
 Iisalmi—Kajaani, 60.
 Nurmes—Sotkamo—Kajaani, 61.
 Kajaani—Vaala, 63.
 Oulu—Muhos—Vaala, 63.
 Oulun ympäristöt, 65.
 Oulu—Kuusamo, 65.
 Oulu—Ii—Kemi—Tornio, 68.
 Tornio—Aavasaksa, 69.
 Kemi—Rovaniemi, 71.
 Rovaniemi—Kittilä, 72.
 Rovaniemi—Kemijärvi, 73.
 Kemijärvi—Sodankylä, 74.
 Kemijärvi—Kuolajärvi, 74.
 Oulu—Iisalmi, 74.
 Hämeenlinna—Tampere, 76.
 Tampere—Pori, 78.
 Pori—Rauma—Uusikaupunki—Turku, 80.
 Kangasala—Orivesi—Ruovesi—Virrat, 81.
 Ruovesi—Mänttä—Petäjavesi—Jyväskylä, 83.
 Jyväskylä—Padasjoki, 84.
 Padasjoki—Vääksyn kanava—Lahti, 85.
 Padasjoki—Hämeenlinna, 85.
 Jämsä—Mänttä, 86.
 Seinäjoki—Lapua—Kauhava—Uusikaarlepyy, 86.
 Vasa—Vöyri—Uusikaarlepyy—Kokkola, 87.
 Uusikaarlepyy—Lappajärvi—Karstula—Jyväskylä, 88.
 Jyväskylä—Saarijärvi, 90.
 Vaasa—Kristinankaupunki, 90.
 Virrat—Vaasa, 91.
 Ilmajoki—Kristinankaupunki, 92.
 Pori—Kristinankaupunki, 93.
 Ahvenanmaa, 94.

Helsingin ympäristöt.

Kaupungissa kadut välttävässä kunnossa; kadut suurimmaksi osaksi lasketut mukula kivillä, ainoastaan muutamain paikoin noppakivillä. Kaupungissa ajettaessa on pidettävä näkyvissä numero, joka saadaan poliisikamarista. Katuvalaistuksen palaessa on käytettävä lyhtyä. Kävelyteillä kaupungin alueella ei saa ajaa. Kaupungissa joukko polkupyöräkauppoja, korjausverstoja. Kaupungin eteläpäässä Kaivopuisto pyöräilijöiden käytettävänä kaikkina vuorokauden aikoina, pohjoispäässä Kaisaniemen puisto avoin pyöräilijöille k:lo 11:een e. p. p. (ilmoitustauluissa väärin). Eläintarha Töölön lahden pohjoispuolella aina pyöräilijöiden käytettävänä, Alppilan ravintola polkupyörätallineen, puinen polkupyörärata Eläintarhan luoteiskulmassa.

Läntinen viertotie.

(L. Henrikinkadun jatkoa).

Helsinki-Sockenbacken, (Pitäjäin mäki) 9 km. Tie (viertotietä) välttävää, kuoppaista, pienempiä nousuja. Töölön esikaupunki Helsingin laidassa, sokuritehdas oikealla kädellä. Tehtaan kohdalta eroaa tie oikealle Eläintarhaan. Tästä 100 metrin päästä eroaa tie Seurasaaarelle vasemmalle (viitta), oikealle Fredriksbergiin. (4 km) kaupungista eroaa tie Meilansiin vasemmalle. (6—7 km) kaupungista Huopalahden (Hoplax) kylä »LillHoplax'in rannalla (Kahvila). Tiehaara vasemmalle Munksnäsiin. (8 km) Kröckel'in olutpanimo.

Sockenbacken, tiehaara Espoosen ja Nurmijärvelle, viertotie loppuu. Ympäristö, viljeltyä, metsää.

Helsinki—Töölö—Seurasaari—Meilans 6 km. Tie eroaa Töölöstä vasemmalle (viitta). Tie (viertotietä) hyvää, kapeata, äkkikäännöksiä, jyrkkiä mäennystyryitä. Huviloita molemmin puolin tietä. Tie noudattaa meren rantaa; kauniita näköaloja. Seurasaari, pitkän sillan kautta yhteydessä mantereen kanssa, kaupungin puisto, hyvät tiet; kesällä virvoitusjuomien anniskelu ja ruokaa. Meilans »Lill Hoplax» lahden suussa, entinen virkatalo. Vastapäätä salmen tuolla puolen Munksnäs'in kartano, silta salmen yli. Munksnäsista länteenpäin viepä noin 3 km pitkä tie menee Granön ja Löfön huvilaalueelle. Tie kapeata kyläntietä, välttävää, kauniita näköaloja.

L. viertotie—Meilans, 1 km. Tie eroaa 4 km kohdalla. Tie välttävää, jyrkkä, kivinen alamäki.

Huopalahti—Munksnäs, 2 km. Tie eroaa 7.5 km kohdalla. Tie välttävää, alussa pehmeää. Ympäristö viljeltyä.

Sockenbacken—Petas (majatalo) Espoon tietä 11 km. Tie hyvin huonoa, hyvin pehmyttä, paljon ajettua. Kapeat tiensyrjät vaikeat ajaa. Tie jokseenkin tasaista, pienempiä nousuja. Ympäristö viljeltyä, asuttua, paikoin metsäisiä kankaita. Mäkkylän ja Kilon kartanot. (8 km) tiehaara Martinkylään Nurmijärven tielle oikeaan käteen.

Sockenbacken—Martinkylä (Mårtensby) majatalo 9 km. Tie 0.5 km huonoa, pehmyttä, sitte välttävää paikoin hyvää. Kårbölen kylän seutu (5 km) erinomaista. Pienempiä nousuja, Malminkartanon kohdalla (5 km) jyrkät joentörmät, pitkä nousu Martinkylän majataloon. (5.5 km) tie eroaa oikeaan käteen Helsingin kirkolle. Ympäristö viljeltyä, asuttua, paikoin mäntymetsää. Majatalo siisti, hyvää ruokaa, lavea näköala. Vantaan koski (1 km) majatalosta eteenpäin.

Espoontie—Martinkylä, 16 km. (17 km) Helsingistä (8 km Sockenbacken'ista) eroaa tie Martinkylään ja yhtyy Nurmijärven tiehen 1 km päässä Martinkylän pohjoispuolella. Tie välttävää, paikoin hyvää, muutamia mäkiä. Tie kulkee Långträskin rantoja. Ympäristö viljeltyä, paikoin matalaa metsää. Träskändan, Linnais'in ja Tavastkullan kartanot.

Itäinen viivrtotie.

(Unioninkadun jatkoa).

Helsinki—Vanhakaupunki, 6 km. Tie hyvää (viertotie). Pitkä mäki Hermannin kaupunkiin. Helsingin esikaupungit Sörnäs, monine tehtaineen. Hermannin-kaupunki ja Toukola (Majstad) sijaitsevat tien molemmilla puolilla. Arabian porsliinitehdas (5 km). Kronbergin selkä ja Vanhankaupungin lahti näkyvät tielle. Vanhassa kaupungissa vesijohtolaitoksen nostokoneet. Vanha kaupunki perustettu 15 sataluvulla — muutettu nykyiseen paikkaan 16 sataluvulla.

Vanhakaupunki—Malmin majatalo, 4 km s. 10. Silta Vantaan joen yli. Tie hyvin huonoa, hyvin pehmyttä (sateella), pienempiä nousuja. Viikin latokartano oikealla lahden päässä. Ympäristö asuttua. Helsingin kaupungin hautausmaa lähellä majataloa.

Malmin majatalo—Helsingin p:n kirkko, 6 klm s. 16. Tie asemalle (1.5 km) välttävää; siitä erinomaista kovaa, sileätä, tasaista. Ympäristö aukeata, viljeltyä. Kaunis vanha kirkko. (0.5 km) ennen kirkkoa tie eroaa vasempaan käteen Nurmijärven tielle, kirkolta taas Martinkylän majatalolle vasempaan käteen, Tikkurilaan oikeaan käteen.

Helsingin p:n kirkko—Hyrylän (Skafvabölen) majatalo, 14 km s. 30. Tie hyvää, pienempiä mäkiä 3 km aukeata, viljeltyä, sittemmin metsäistä kangasta silloin tällöin asuttua. Mätäkiven mäki (8 km), jyrkkä kivinen; laaja näköala etelään, Helsinki näkyy. Maja

talo erittäin siisti, hyvää ruokaa. Vieressä venäläinen tykistökasarmi. Venäläinen kirkko.

Yhdistäviä teitä läntisen ja itäisen tien välillä.

Helsinki—Fredriksberg—Oulunkylä (Åggelby), 7 km. Töölöstä eroaa tie oikeaan käteen Fredriksbergin pysäkillä (veturitallit, Sörnäsän satamaradan lähtökohta). Tie Fredriksbergiltä 2 km hyvää, sitte huonoa, kapeata, lähellä Oulunkylää hyvää. Ympäristö asuttua, viljeltyä, paikoin lehtimetsää. Lähellä tietä tarkka-ampujain ampumakenttä. Oulunkylässä pysäkki, parantola (ravintola), hevoskilpailurata, huviloita.

Oulunkylä—Vanhakaupunki, 2.5 km. Tie huonoa, pehmyttä, mäkistä. Tiensyrjät ajettavassa kunnossa. Ympäristö metsäistä, lähellä Vanhaakaupunkia viljeltyä.

Oulunkylä—Domarby—Helsingin p:n kirkko, noin 7.5 km. Tie välttävää, kapeata kyläntietä, paikoin mäkistä. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Domarbystä Tomtbackan sillalle (Vantaan yli) 1 km huonoa, tästä Helsingin p:n kirkolle tie hyvää.

Nurmijärven tie—Helsingin p:n kirkko, 8 km. Tie paikoin hyvää, paikoin huonoa, kapeata kyläntietä, pienempiä mäkiä. Tie eroaa 14.5 km kohdalla Helsingistä lukien, (5.5 km) Sockenbacken'ista Kårbölen kylässä. Alkumatkasta kaunista mäntymetsää, sitte lehtimetsää, viljeltyä. Tomtbakan luona aukeata (kts edellistä). Hauskaa tietä.

Martinkylän majatalo—Helsingin p:n kirkko, 9 km. Tie hyvää, kapeata maantietä. (1 km) majatalosta silta Vantaan kosken yli. Ympäristö 2.5 km viljeltyä, sitte 2 km metsäistä, lopulla viljeltyä, aukeata.

Helsingin p:n kirkko—Tikkurilan asema, 5 km. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö viljeltyä, aukeata. Tikkurilan kartano 1.5 asemalta. Majatalo?

Tikkurila—Sipoon tie noin 3 km. Tie hyvää.

(1.5 km) silta Kervon joen yli. (1.5) viljeltyä, sitte kaunista mäntymetsää. Kts Helsinki—Porvoo.

Kiertomatkoja kaupungin ympäristössä.

Helsinki—Meilans—Seurasaari—Helsinki, 11.5 km.

Helsinki—Huopalahti—Munksnäs—Seurasaari—Helsinki, 15 km.

Helsinki—Fredriksberg—Vanhakaupunki—Sörnäs—Helsinki, 15.5 km.

Helsinki—Sockenbacken—Kårböle—Helsingin p:n kirkko—Vanhakaupunki—Helsinki, 38 km.

Helsinki—Martinkylä—Helsingin p:n kirkko—Vanhakaupunki—Helsinki, 43 km.

Helsinki—Espoon tie—Martinkylä—Helsingin p:n kirkko—Tikkurila—Sipoon tie—Helsinki, noin 65 km.

Pitempiä kiertomatkoja.

Helsinki—Martinkylä—Nurmjärvi—Skafvaböle—(Hyrylä).

Martinkylä 18 km. Kts Helsingin ympäristöt.

Laukkala (Klöfskog) 13 km s. 31. Tie hyvää, kovaa, paikoin mäkiä. Ympäristö alussa metsämaita, lopulla viljeltyä, aukeata. Laukkalan majatalo suuressa kylässä.

Nurmijärvi, 14 km s. 45. Tie hyvää, muutamia loivia mäkiä. Ympäristö alkupuolella metsäistä, etempänä asuttua, viljeltyä. Valkiajärvi vasemmalla, kartano, viljeltyä. Perttulan kylässä (9 km) tiehaara oikeaan Nurmijärvelle, suoraan eteenpäin Lopelle, vasempaan Vihtiin. Perttulasta Nurmijärven kirkolle tie erinomaista, tasaista. — Nurmijärveltä Rajamäen asemalle (Hangon rata) 9 km tie erinomaista, tasaista; Jokelan asemalle (Helsingin—Hämeenlinnan rata) 17 km tie hyvää, mäkisempää.

Skafvaböle (Hyrylä), 21 km s. 66. Tie alussa välttävää, mäkiä. Ympäristö metsäistä, sittemmin Palojoen ja Nakkilan suuret kylän seudut viljeltyä. Muutamia jyrkkiä mäkiä. Nakkilasta tasaista kangasmaata, tie paikoin erinomaista, polku tie reunamalla ajettavata. Tie yhtyy Hämeenlinnan tiehen (1.5 km) ennen majataloa.

Helsinki, 30 km s. 96. (Kts Helsingin ympäristöt).

Skafvaböle (Hyrylä)—Kerava—Sipoo.

Kerava, 7 km. Tie hyää, tasaista. Kuletaan Mäntsälän tietä. (3 km) majatalosta Tuusulan kirkonkylän kohdalla eroaa tie oikeaan käteen. Ympäristö 4.5 km asuttua, viljeltyä, aukeata, sitte metsäistä. Toinen tie kulkee Tuusulan kirkon ohi pitkin Järvenpään rantoja, eroaa 0.5 km päästä Hämeenlinnan tiestä. Kaunista tietä. Tuusulan kirkko (2 km) kauniilla paikalla järven rannalla (A. Kiven hauta). — Keravan asemalla hyvä ruokapaikka.

Sipoo, 12 km s. 19. Tie hyvää, kapeata, kovaa; pienempiä mäkiä. Paikoin tie erinomaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä, paikoin pienempää metsää. Sipoon kirkonkylän seutu asuttua, viljeltyä, aukeata. [Keravan asemalta noin 1 km päästä eroaa toinen kapea kylän tie oikeaan käteen ja yhtyy Sipoon tiehen noin 23 km kohdalla Helsingistä lukien. Tie on paikoin hyvääkin, ensin mäkiä, mutta sitte aivan tasaista, kulkee Keravan joen rantaa; Ympäristö viljeltyä, aukeata, lopulla vähän matkaa metsäistä. Tämä tie on pituudeltaan noin 8—9 km.]

Sipoo—Helsinki, 34 km s. 53. (Kts Helsinki—Porvoo.

Nurmijärvi—Vihti.

Perttulan kylä 5 km. (Kts Helsinki—Martinkylä—Nurmijärvi.

Selkinen, 11 km s. 16. Tie välttävää, pehmyttä, pienempiä nousuja. Ympäristö ensin asuttua, viljeltyä, vuoroon metsää, lähellä Selkisen majataloa kaunista, korkeata havumetsää.

Vihdin kirkonkylä (Suksela), 15 km s. 31. Tie välttävää, paikoin hyvin pehmyttä, pahoja mäkiä. Majatalo 1 km kirkolta.

Vihti—Helsinki, 67.5 km s. 98.5. (Kts Finns—Nummela—Vihti sekä Kelsinki—Karja).

Helsinki—Tammisaari.

Petas, 20 km. (Kts Helsingin ympäristö).

Finns, 10 km, s. 30. Tie hyvää, kovaa, mäkiä, (2 km) Glims'in, Bembölen korkeat mäet. Lähellä Finns'iä Esbogårdin jyrkkä alamäki. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Lähellä tietä vasemmalla Espoon vanhaa aikuinen kirkko. Finns, siisti majatalo. Tienhaara Nummelaan ja Vihtiin.

Öfverby, 15 km, s. 45. 4 km mäkiä, hyvää tietä, sitten vähemmän mäkiä, hyvää, lopulla mäkiä. Kirkkonummen pitäjän kirkolle tullessa jyrkkä, pitkä alamäki (13.5 km). Alussa metsämaata 3 km, sitte asuttua, viljeltyä, lopulla vähemmän asuttua. (4 km) Finns'istä tiehaara Bobäckin laivalaiturille Espoonlahden pohjukassa 1 km. Jokapäiväinen laivaliike Helsinkiin aamulla (k:lo 7), Helsingistä (k:lo 3 $\frac{1}{4}$ j. p). Kirkkonummen kirkonkylä 14.5 km. Öfverbyn majatalo, siisti.

Nordanvik, 14 km, s. 59. Tie hyvää, kovaa, mäkiä, viimeiset 3 km. erinomaista, aivan tasaista. Vähemmän asuttua, viljeltyä, paikoin metsämaita, esim. Pikkalan seuduilla. Pikkalan laivalaituri (9 km) merenlahden rannalla. Pikkalan seutu kaunista, silta Viksträsk'istä juoksevan joen yli. Ennen N:n entistä majataloa (1 km) eroaa eteläinen tie Tammisaareen. Parempi pohjoinen kulkee Mustion tehtaan kautta.

Eteläinen tie vaihtelevampi, kauniimpi. Nykyään majatalo Bollstadissa 16 km.

*

Pohjoinen tie.

Kyrkstad, 18 km, s. 77. Tie erinomaista, pienempiä nousuja. Ympäristö asuttua, viljeltyä enimmäkseen aukeata. Siuntion kirkko 1 km tiestä. Kyrkstad kauniilla paikalla Lohjan järven rannalla, siisti majatalo, (0.5 km) Tammisaaren tiehaarasta pohjoiseen. Virkbyn pysäkki (1 km) Kyrkstadista.

Svartå, (Mustio). 8.5 km, s. 85.5. Alkumatkasta tie hyvää, muutamia mäkiä, loppumatka erinomaista, tasaista. Alkumatkasta ympäristö viljeltyä, asuttua, loppumatka kangasta, metsäistä. Svartå majatalo ja rautatien asema.

Kihla. 15 km, s. 100.5. Tie aivan erinomaista, hiukan etelään viettävätä (Lohjan selkä). Ympäristö melkein asumaton, metsäistä. Lähellä Kihlan majataloa tienhaara Pohjan pitäjään, Turkuun. Karjan asema 1 km, hyvä ravintola.

Tammisaari. 17.3 km, 117.8. (Kts Tammisaaren ympäristöä).

*

Eteläinen tie.

Inkoo, (Vesterkulla). 21 km, s. 70. Tie alussa hyvää, tasaista, suoraa. Tie kapeampaa kuin edellinen maantie. Etempänä alkaa pieniä mäen nystyröitä, jotka vaihtelevat tasaisten, viljeltyjen seutujen kanssa. Degerbyn kappeliseurakunnan kirkonkylä tien vieressä. Majatalo (8 km). Lähempänä Inkoon kirkonkylää metsäisiä kangasmaita. Inkoon kirkonkylä matalan merenlahden rannalla. Vanhanaikuinen kirkko. Majatalo siisti. Inkoon laivalaituri Haga, 1 km kirkonkylästä. Inkoon kirkonkylältä oikotie Svartåhon 16.5 km, tie kyläntietä, tyydyttävää polkupyörätietä.

Fagervik, 11 km, s. 81. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö enimmäkseen metsäistä, siellä täällä asuttua, pientä viljelystä. (7—8 km) tien vieressä kaunis järvi. Fagervik, vanha herraskartano, kuuluisa jo keskiajalta (Käärle Knuutinpoika Bonden oma), nykyään tehdaspaikka (omist. paroni F. L. Hisinger). Kauniimpia kartanoita maassamme. Ihana puisto Kvarnträskin rannalla ja saarella. Tuuheita lehtikujia. 2.5 km laivalaituri. Majataloa ei ole.

Snappertuna (Fagernäs), 12 km, s. 103. Tie kovaa, hyvää, pienempiä mäen nystyröitä. Alkumatka metsäistä, sittemmin viljeltyä, asuttua. Snappertunan kirkko 1 km Fagernäsin majatalosta. [8 km Fagervikistä eroaa kyläntie Karjan pitäjän kirkon seutuville noin 10 km. Tie kovaa, hyvää, mäkistä. Ympäristö viljeltyä, asuttua, alkupuolella metsäistä].

Tammisaari, 15.5 km, s. 118.5. (Kts Tammissaaren ympäristö).

Tammisaaren ympäristö.

Tammisaari, Kaunis kaupunki Pohjanlahden suussa meren rannalla. Majatalo siisti, hyvä ruoka, Kaupungin hotelli, Knipan ravintola laivalaiturin vieressä rakennettu paaluille mereen (kesyjä säyneitä). Merikylpyjä. Kaunis kaupungin puisto. Kirkossa kuuluisa alttaritaulu (van Dyck).

Tammisaari—Raseborg (Snappertuna), 19 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö aluksi metsäistä, sitte viljeltyä. Raseborgin kauniit rauniot lähellä merenrantaa, ravintola, huoneita matkustaville turistimajassa. Tie eroaa Raseborgin kartanon kohdalta oikealle, huonoa tietä.

Kihla (Karja), 17 km. Tie erinomaista, hiukan mäkistä. Ympäristö etupäässä metsäistä.

Tammisaari—Tenhola, 14.5 km. Tie hyvää, mäkistä. Ympäristö osaksi viljeltyä, osaksi metsäistä.

Tie kulkee kaupungin kohdalla siltaa myöten Pohjanlahden yli. Tenhola, kirkonkylä.

*

Tammisaari—Hankoniemi.

Tammisaari—Lappvik, 19 km. Tie välttävää, mäkistä. Ympäristö vuoroon metsäistä, vuoroon asuttua. Majatalo siisti.

Lappvik—Hanko, 18 km. Tie hyvin huonoa, lähempänä Hankoa parempaa, paikoin hyvää. Hanko kauniilla paikalla meren rannalla Suomen kuuluisin kylpypaikka, kaunis puisto, useampia hotelleja, vilkasliikkeinen satamapaikka. — Hangon kylään 2 km, matkailijayhdistyksen näköalatorni, tie hyvää.

Karja (Kihla)—Salo.

Pohjan pitäjä (Gumnäs), 13 km. Tie hyvää, kovaa. Ympäristö metsäistä, asuttua, (tehtaita). Billnäsin suuri tehdas (4 km). Silta Karjan joen yli ennen tehdasta. Billnäsin kaunis kartano (omist. vapaah. F. L. Hisinger). (7 km) Åminnefors'in tehdas kauniilla paikalla joen rannalla. (9 km) jyrkkä, kivinen mäenharja, jonka alta rautatietunneli kulkee. Mäen tuolla puolella Skurun asema, Skurun laivalaituri, meren lahti. Tie tehtaitten lähimmässä naapuruuudessa sateisella säällä rikki. Majatalo siisti, hyvä ruoka. 5 km pohjoiseen majatalosta Fiskarsin suurirautatehkauniilla paikalla. (Hotelli matkustajille).

Olsböle, 19 km, s. 32. Tie hyvää, mäkistä. Pohjan vanha kirkko heti oikealla. Asuttua. Dalkarlbyn tila. Tästä metsäistä, vuoroon viljeltyä. 5 km ennen majataloa Tenholan kirkko. (Majatalo muuttunee kirkonkylään lähimmässä tulevaisuudessa). Olsbölen majatalo lähellä samannimistä kartanoa metsäisellä kunnasnaalla, siisti.

Lupaja, 15.3 km, s. 47.3. Tie hyvää, kovaa, mutta mäkistä kangasta (nousua). Ympäristö asuma-

tonta, paikoin jylhää metsää. Läänien raja. 8 km kohdalla ihana mökin paikka joen syvässä lehtevässä uomassa. Täältä jatkuu kangasta, kunnes tie rupee viettämään Perniön viljaville vainioille. Näsegård (omist. A. Björkenheim) näkyy. Lupaja, suuri, siisti majatalo, hyvä ruoka.

Salo, 24 km, s. 71.3. Tie erinomaista, aivan tasaista 10 km, Perniön joen uomassa. 2 km kohdalla Perniön vanha kirkko. Perniön asema (7 km). Ympäristö hyvin viljeltyä, suuria kartanoita, aivan aukeata. Loppumatka mäkiä, metsäistä, tie noudattaa rautatien suuntaa, monta ylimenoa. Ennen Salon kauppala muutama km viljeltyä seutua, jonka keskellä Uskelan kirkko korkealla mäellä, jolta avara näkyala. Pitkä alamäki Salon kauppalaan. Kauppala alavalla maalla, jonka läpi Salon joki juoksee. Kauppalassa uusia rakennuksia, hyvä ruoka asemalla, siisti hotelli sekä majatalo.

Salo—Turku.

Halikko (Tunila), 6.1 km. Tie hyvää (ikivanha). Pienempiä mäkiä. Varsinkin Halikon joen äyräät ovat korkeita. Likellä komeita herraskartanoita. Vasemmalla Joensuun kartano (omist. C. A. Armfelt). Halikonlahti näkyy. Komeita rautatiesiltoja sekä Salon että Halikon jokien yli. Halikon joen yli Suomen korkeimpia rautatiesiltoja. Joen rannalla vanha kivi kirkko. Asema aivan majatalon vieressä. Majatalo?

Paimio (Vista), 22.5 km s. 28.6. Tie hyvää, mäkiä. Tie kulkee pienempien metsien ja viljavien vainioiden kautta. Paimiossa on majatalo kirkonkylässä aivan kirkon vieressä. Majatalo on kaikin puolin hyvä. Suuremmonen kirkonkylä. Kirkko vanha kirkko. Majatalosta asemalle noin 0.5 km Turkuun päin.

Piikkiö (Rungo), 14.3 km s. 42.9. Tie samanlaista kuin edelläkin. Paimion aseman lähellä kulkee tie Paimionjoen poikki. Likellä on rautatien silta. Pai-

mion kirkonkylään tulee kirkkoa vastapäätä uusi kansanopisto. Joen rannalla maantien vieressä on pitäjän komea kansakoulu vasemmalla puolella ja emäntäkoulu oikealla. Noin 12 km Paimion kirkolta on Piikkiön kirkko, myös kivikirkko, oikealla puolella maantietä. Kirkkoa vastapäätä on asema, jonka takana näkyy Piikkiön lahti. Lahden takaa näkyy maantielle Kuusiston rauniot. Asemalta on majataloon noin 3 km. Komeannäköisiä maatiloja on tien varrella. Piikkiön majatalo on myös siisti, ruoka tyydyttävää.

Turku, 15 km s. 57.9. Tie hyvää. Pienempiä mäkiä, jotkut kumminkin niin jyrkkiä ettei helposti voi polkupyörällä kulkea. Tien varrella komeita herraskartanoita. Noin (1 km) oikealla etäämmällä Buckilan tila. Noin (3 km) vasemmalla aivan tien varrella Raadelmaa. Noin (5 km) Tuurlan kartano. Maanviljelyskoulu. Konservitehdas. Näillä seutuvilla näkyy useista kohti Kuuston salmi. Lähempänä Turku on noin (10.5 km) kuuluisa Piispanristin metsä. Sen takana näkyvät vainiot, joilla taisteltiin Lemun taistelu. Vallia näkyy n. k. Skansin lähteen luona n. (11.5 km.) Tien varsi alkaa jo olla ulkokaupunkimaista. Puutarhureita y. m. Noin (13 km) on Turun hautausmaa.

Turussa leveät, mutta huonosti kivitetyt kadut. Paljon puutarhoja. Useampia hotelleja ja ravintoloita, polkupyöräkauppoja ja verstoja. Urheilukenttä Samppalinnan vuorella. Kupittaa lähde samannimisessä puistossa terveyslähde, ravintola. Tähtitornin mäki puistoi-neen. Ikivanha tuomiokirkko. Suomen vanhin linna, jossa nykyään sisältörikas muinaismuistokokoelma. Tie linnaan kulkee linnakatua ja sen jatkoa pitkin. Samaa tietä myöten kuletaan pitkän sillan kautta Runsalan puistoon ja huvilaalueelle, jossa ravintola, laitureita. Tie hyvää, paikoin pehmeätä, pienempiä mäkiä. Runsalassa ikivanhoja tammia.

Finns—Nummela—Vihdin kirkko.

Helsinki—Finns, 30 km. (Kts Helsinki—Tammi-saari).

Haapajärvi, 11.5 km, s. 41.5. Tie kapeata, välttävää, osaksi mäkestä. Ympäristö asuttua, viljeltyä, aukeata, 5 km, sitte metsäistä, vuoroon asuttua. Oitbacka, maatila (5 km) (paja). Majatalo siisti. Ruokoushuone.

Nummela, 15 km, s. 56.5. Tie hyvää, mäkestä. Ympäristö metsäistä, osaksi viljeltyä. Keskivälillä kauniita järviä tien lähellä (Palajärvi). Nummelan majatalo lähellä asemaa. Oikealla Enäjärvi.

Vihti (Suksela), 12 km, s. 68.5. Tie välttävää, pehmyttä, mäkestä. Alussa pitkä, hiekkainen mäki. Ympäristö metsäistä, pienempiä viljelyksiä. Vihdin kirkonkylä, kauniilla paikalla matalan järven rannalla.

Helsinki—Hämeenlinna.

Helsinki—Hyrylä, (Skafvaböle). 30 km. (Kts Helsingin ympäristö).

Nukari, 18 km, s. 48. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä, pitkiä loivia nousuja. Ympäristö mäntykangasta, paikoin pienempi asunto, pienempi viljelys. Nukarin entinen majatalo muutettu Jokelan asemalle 4 km maantiestä.

Hyvinkää, 18 km, s. 66. Tie alkumatkasta Nurmijärven tiehaaralle (10 km) välttävää, soraista, joku lyhyempi mäki, muuten tasaista. Ympäristö melkein asumaton, metsäistä. Tie tiehaarasta erinomaista, asuttua, suuri Hyvinkään kylä (14 km). Hyvinkään majatalo, hotelli, ruokapaikka asemalla. — Maantie kulkee kaksi kertaa Hangon radan yli.

Hikiä, 16.5 km, s. 82.5. Tie välttävää, vähän loivia nousuja. Ympäristö asumaton, saloa. Parantola aseman luona, vasemmalla villatehdas. Puolivälissä yksi ainoa asunto. Erkkylän suuri kartano (9 km) näkyy maantielle, (omist. C. Munk). Hikiän kylä ennen asemaa. Hikiän majatalo radan tuolla puolen.

Ryttylä, 12 km, s. 94.5. Tie hyvää, paikoin erinomaista, jokseenkin tasaista. Ympäristö etupäässä

asuttua, viljeltyä, peltoja, niittyjä. Paikoin, niinkuin Hausjärven kirkolta lähtiessä kaunista metsää. Hausjärven kirkonkylä (4 km). Kirkonkylässä tiehaara Hämeenlinnaan vasemmalle. Ryttylän kylä, entinen majatalo, nykyinen Ryttylän asemalla.

Turenki, 15 km, s. 109.5 Tie hyvää, loppumatka aivan erinomaista, tasaista. Ympäristö etupäässä asuttua, keskiväli metsäistä kangasta, jossa muutamia mäkiä. Lähellä Ryttylätä silta Puujoen yli. Turenki siisti majatalo.

Hämeenlinna, 17 km, s. 126.5. (Kts Hämeenlinnan ympäristö).

Hämeenlinnan ympäristö.

Hämeenlinna—Hattula, (pohjoiseen) 9 km. Tie hyvää, tasaista, sateella pehmyttä, paljon ajettua. Ympäristö viljeltyä, asuttua, aukeata. Tie kulkee lähellä Vanajaveden länsirantaa. Oikealla Kirstulan ja Herinäisten kartanot. Viimemainitun vieressä on Hattulan vanha kirkko, keskiaikaisia maalauksia (avain naapuritalossa). Hattulan uusi kirkko (9 km). Lähellä maantien silta vesistön yli.

Hämeenlinna—Karlberg—Hattula, asemalle päin (itään-pohjoiseen), 12 km. Tie hyvää, kovaa, kapeampaa, kulkee vesistön itärantaa. 4 km päässä Karlbergin muhkea huvilakartano puutarhoineen (omist. översti H. Standertskjöld), jotka ovat yleisölle avoinna, sekä oikealla tiestä Aulangon puisto, suuremmoisesti kaunistettu. Ihana näköala Aulangon kukkulalta. Ympäristö asuttua, paikoin laajalti viljeltyä, kartanoita, taloja, huviloita. Tie kulkee hauskoja seutuja. Yhtyy edelliseen tiehen Hattulan kirkon seutuvilla.

Hämeenlinna—Parola—Hattula, (länteen), 11 km. Tie hyvää, paljon ajettua, aivan tasaista. Ympäristö viljeltyä, aukeata. 4 km päässä Parolan leirikenttä, jonka itälaitaa oikotie Parolaan kulkee. Maantie kiertää kentän länsi ja pohjoislaitaa, Lehtijärven kaunista rantaa. Keskellä kenttää muistopatsas (Pa-

rolan jalopeura). Parolan seuduilla tie erinomaista ja kaunista.

Hämeenlinna—Turenki, (länteen-etelään) 17 km. Tie erinomaista, etupäässä tasaista, paitsi Hattelman harju 4 km kaupungista, jossa pienempiä mäkiä. Ympäristö asuttua, enimmäkseen viljeltyä, lopulla maalamppaa metsää. 7 km kaupungista Perttulan tylsämielisten opisto.

Turenki—Janakkala, 5 km. Erinomaista kyläntietä metsän läpi Janakkalan kirkolle.

Janakkala—Hämeenlinna, 17 km. Tie alussa välttävää, hiekkaista. Noin 7 km päässä yhtyy sitte Turenkin ja Hämeenlinnan tiehen.

Hämeenlinna—Vanaja—Turenki, (itään-etelään), 17 km. Tie hyvää, kapeata, tasaista kyläntietä, kulkee Katumajärven kaunista rantaa. Ympäristö kaunista, synkkää metsää; alkumatkasta viljeltyjä seutuja. Harvialan kartano 10 km päässä, tästä tie välttävää.

Hämeenlinna—Renko, (länteen—lounaiseen) 16 km. Tie hyvää, kovaa, täynnä pienempiä mäennystyröitä. Ympäristö etupäässä metsäistä. 7 km silta kauniin Alajärven yli.

Hämeenlinna—Heinäkangas, (itään), 15 km. (Kts Lahti—Hämeenlinna).

Hämeenlinnan maanteistä rikkaassa ympäristössä saa tehneeksi monta sopivata kiertomatkaa, jotka helposti käyvät selviksi yllä oievasta teitten selvityksestä.

Hämeenlinna, Kaupungin hotelli, Teatteriravintola huoneineen, Larsson'in hotelli ja Raittiusravintola, sekä kesän aikaan ravintola kaupungin kauniissa puistossa. Puisto 1 km päässä kaupungista, kuletaan linnan ohitse Hattulan tietä. Puistossa saa ajaa pyörällä. Kaupungin rannassa uimahuone, välttävä sauna. Kaupungin kadut huonossa ajokunnossa. Asema on vesistön itärannalla, sinne kuletaan pitkää siltaa myöten. Kaupungissa hyvin varustettu polkupyöräpaja konekauppias M. Julin'illa.

Helsinki—Hamina Viipuri.

Helsinki—Porvoo.

Helsinki—Malmin mtalo 10 km. (Kts Helsingin ympäristöt.

Sipoo (Nikkilä) (Nickby), 25 km s. 35. Tie erkanee Helsingin hautausmaan kohdalta. Tie hyvää, pienempiä mäkiä, Sipoon kirkonkylässä erinomaista, tasaista. Ympäristö vuoroon viljeltyä, vuoroon metsäistä. Sipoon kirkonkylän seutu viljeltyä, aukeata.

Vehkakoski (Veckoski), 13 km, s. 48. Tie hyvää, alussa tasaista, lopulla pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä viljeltyä.

Porvoo, 13 km, s. 61. Alussa joku mäki, sitte tasaista, tie hyvää. Ympäristö asuttua kangasta. Loitompana tiestä suuria kartanoita. Tie kulkee Porvoon aseman ohi, sillan yli kaupunkiin. Aseman ja sillan välillä Näsinmäki hautausmaa (Runebergin hauta).

Porvoo sanannimisen joen varrella kauniilla paikalla. Vanha tuomiokirkko. Vastapäätä tuomiokirkkoa entinen kymnasio, tunnettu Porvoon valtiopäiviltä. Linnanmäki (Borgbacken) lähellä kaupunkia pohjoiseen. Porvoon vanha kaupunki pohjoislaidassa. Runebergin talo lähellä joen rantaa. Seurahuone. Kylänteitä saariston rantamille, Haikoon, Bjurböleen. Laivalaituri sillan alapuolella.

Porvoo—Lovisa.

Ilola (Illby), 11 km. Tie alussa tasaista, sitte mäkistä ja mutkikasta, suurempia mäkiä Ilolan lähellä, muutoin tie välttävää, paikoin hyvää. Ympäristö alussa asuttua viljeltyä sitte etupäässä metsäistä. Majatalo erittäin siisti.

Erlandsböle, 9 km, s. 20. Tie hyvää, mutta hyvin mäkistä, paikoin kivistä. Vanhankylän luona suuri mäki. Ympäristö asuttua, kyläistä, sekä metsää kylien välillä. Siisti majatalo.

Pernaja, 15 km, s. 35. Tie hyvää, kovaa, mutta hyvin mäkiä. Ympäristö viljetyä, asuttua. Pernajassa lakea kirkonkylä.

Lovisa, 13 km, s. 48. Tie hyvää, vähemmän mäkiä, kuin edelliset välit. Ympäristö vuoroon metsätaipaleita, vuoroon kyliä, kartanoita. Sarvilahden komea kartano (7 km) vetää huomiota puoleensa.

Lovisan kaupunki pitkän merenlahden pohjassa. Seurahuone, oivallinen kylpylaitos. Laivalaituri. Kauppareiteisen rautatien Lahdesta Lovisaan asema.

Lovisa—Kotka.

Ahvenkoski (Abborfors), 17 km. Tie hyvää, kovaa, mutta mäkiä ja mutkaista. Majatalon luona vanhan rajalinnan rauniot. Samallinen löytyy lähellä Lovisan tien varrella. Ympäristö vuoroon metsäistä, asuttua. Siisti majatalo.

Pyhtään kirkonkylä (Broby), 6 km, s. 13. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ahvenkosken kartano. Komeat sillat Kyminjoen länsihaarojen yli.

Kyminlinna, 23.5 km, s. 46.5. Tie hyvää, tasaista ja suoraa. Kaksi suurempaa mäkeä. 3 km päässä Pyhtään hautausmaa. Kyminlinnan varustukset. Kyminlinnan kartano. Ympäristö viljeltyä, vuoroon metsäistä. Siisti majatalo.

Kotka, 7 km, s. 53.5. Tie välttävää jokseenkin mäkiä. 2 km majatalosta kääntyy tie etelään Langinkoskelle (Aleksanteri III:n huvinlinna). Kyminlinnan luona komea silta Kyminjoen itäisen haaran yli.

Kotka kaunis kaupunki mereen pistävällä niemellä, vilkas liikkeimen laituripaikka ja meri-satama. Suuri puutavaraliike ulkomaille. Hotelleja, ruokapaikkoja.

Kotka—Hamina.

Kyminlinna, 7 km. (Kts Lovisa—Kotka).

Tavastila, 13 km, s. 20. Tiehaarasta lähellä Kyminlinnaa käännetään oikealle. Tie erinomaista, tasaista, (rapakiveä Viipuriin saakka) kulkee Högforsin (Korkeakosken) luona siltaa myöten Kymin itäisimmän haaran yli. Ympäristö asuttua, viljeltyä, vilkasliikkeinen seutu. Tavastila siisti majatalo, asema.

Hamina, 16.5 km, s. 36.5. Tie erinomaista, ympäristö vuoroon metsäistä, sankkaa metsää, vuoroon asuttua. Haminan kaupunki matalan merenlahden rannalla, kadettikoulu kauniine rakennuksineen. Hotelli.

Hamina—Viipuri.

Konki (Grönvik), 17 km. Tie erinomaista, tasaista, pienempiä nousuja. Alkumatka asuttua, viljeltyä. Mentlahden hovi. Tie kulkee alussa merenlahden rantamia. Loppumatka etupäässä metsämaata.

Pyterlahti, 19 km, s. 36. Tie vallan erinomaista, tasaista, lähellä Pyterlahtea pari mäkeä. Etupäässä metsämaata, pienempiä asutuksia, joku kylä. Noin 14 km päässä tiehaara Virolahden kirkolle, 5 km. Pyterlahden kylä laajalti viljeltyä. Pyterlahden kivilouhos 3 km majatalosta (astumalla eli veneellä).

Urpala, 16 km, s. 52. Tie erinomaista, tasaista, muutamia suuria mäkiä. Ympäristö viljeltyä, suuria varakkaita kyliä, hovia. Virojoen laituripaikka (2 km) Pyterlahdelta, suuri kauppakylä, kivi- ja kalakauppa. Majatalo hyvä, suuressa kylässä.

Säkkijärvi, 20 km, s. 72. Tie erinomaista, tasaista, pari mäkeä. Ympäristö metsämaata, pienempiä asutuksia, joku kyläsyryjä pistää tielle. 3 km ennen majataloa astuttua, kirkonkylä.

Vilajoki, 7 km, s. 79. Tie erinomaista. Ympäristö etupäässä metsämaata, kangasta. Vilajoki suuri varakas kylä. satamapaikka.

Nisalahti, 8 km, s. 87. Tie erinomaista, pienempiä mäkiä. Havumetsää, joku kylä. Nisalahti laituripaikka. Majatalo hyvä, telefoni.

Mälkkii, 18 km, s. 105. Tie erinomaista, tasaista, pienempiä mäkiä. 9 km metsäistä maata, sitte kyläistä. Majatalo oivallinen.

Viipuri, 13 km, s. 118. Tie erinomaista, paljon ajettua, tasaista. Ympäristö suuria viljelyksiä, suuria hovia, huviloita.

Viipuri suuren matkailijaliikkeen keskusta. Paljon hotelleja, vaikka sittekin puute huoneista. Kaupungin kadut paikoin vaikeat ajella epätasaisen kivityksen takia. Laitakaupungin osissa kadut paremmat. Huviloita joka taholle kaupungista. Kaunis »Mon Repos'n» puisto pohjoisen tien värrella. Vilkas laivaliike merelle ja Saimaalle. Polkupyörakauppoja ja verstoja.

Lohjanjärven ympäristö.

Lohjanjärven kauniita rantoja kiertelee monta tietä, joita myöten joukko pyöräilijöitä kesillä ajelee. Lohjan suuri kirkonkylä, mäellä lähellä järven rantaa. Lohjan kirkon keskiaikaiset maalaukset katsottavat. Majatalo oivallinen, hyvä ruoka.

Lohja—Kyrkstad, (etelään), 8.5 km. Tie erinomaista, pari mäkeä, muuten tasaista. Ympäristöt loitompana tiestä hyvin viljeltyjä, tien lähin ympärys metsäistä. Virkbyn seutu kyläistä. Majatalo erittäin siisti, kauniilla paikalla.

Svartå (Mustio), 8.5 km. Kts Helsinki—Tammi-
saari.

Särkijärvi, (länteen), 16.5 km. Asemalta Svartån (Mustion) kirkolle 2 km, tie hyvää, tasaista. Mustion vanha kartano. Tästä hyvin mäkistä, jyrkkiä mäkiä, kivistä, siis vaivaloista ajaa. Ympäristö metsäistä, Joku pienempi asutus, yksi kylä.

Pohjan kirkko (Gumnäs) (etelään) 17.7 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö alkumatkasta metsäistä, loppumatka asuttua, viljeltyä. Antskog tehdas, kaunis seutu. Fiskarsin suuri tehdas, hotelli. Re-

hevä kasvuliisuus. Gumnäsin majatalo. (Kts. Karja—Turku).

*

Särkijärvi-Sammatti (pohjoiseen) 16 km. 3 km Karjalohjan kirkolle. Tie hyvää, mäkiä. Karjalohjan kirkolta Sammattiin tie vallan erinomaista, tasaista. Ympäristö alussa asuttua, viljeltyä, lopulla metsäistä. Sammatin kappelikirkko pienessä kylässä. Lönrotin kodille 5 km, kapeata kyläntietä, ajettavassa kunnossa.

Hyvelä 12,5 km. Tie hyvää, paikoin erinomaista, 6—7 km metsäistä, loppumatka kyläistä, asuttua, viljeltyä. Majatalo Nummen pitäjässä.

Lohjan kirkonkylä 22. Tie hyvää, paikoin erinomaista, mutta mäkiä. Nummen puolella suuremmat mäet, huonompi tie, Lohjanpuolella parempaa, tasaisempaa. Mäet kivisiä. Ympäristö alussa asuttua, viljeltyä, keskimatka vuoroon viljeltyä, vuoroon metsäistä, loppumatka metsäistä, kaunista. 3 km Lohjan kirkolta tiehaara Vaanilan kylpylaitokselle, 1 km, tie hyvänlaista.

*

Lohjalta lähtee oikotie aivan pitkin järven rantaa Sammattiin. Tie on erittäin kaunista, ympäristö hauskaa. Tie kulkee Paloniemen ja Karstun kylien kautta.

Lohja—Sammatti noin 26 km. Alkumatkasta tie hyvää, kovaa, tasaista noin 15 km. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Loppumatkalla tie kapenee, hiukan huononee, mäkiä. Ympäristö viljeltyä.

*

Lohja—Siuntion kirkko, noin 15 km. Oikotie Siuntion kirkolle. Tie alussa 2 km Nummelan tietä hyvä, tästä tiehaara oikeaan. Tie kapeata, mäkiä, kivistä, ympäristö asuttua, viljeltyä, paikoin metsäistä.

Lohja—Nummela—Vihti—Nummi—Lohja.

(kiertomatka Hiidenveden ympäri)

Ventelä, 4.5 km. Tie hyvää, paljon ajettua. Ympäristö kangasmaata. Ventelän majatalo lähellä Lohjan asemaa.

Nummela, 13.9 km. Tie hyvää, paikoin erinomaista, tasaista, kulkee pitkin Lohjan selkää. Ympäristö asumatonta, paitsi Nummenkylän kartanon seutu jokseenkin keskivälissä, tässä jyrkkä myötämäki. Nummela siisti majatalo laajassa kylässä lähellä asemaa.

Vihti (Suksela). (Kts. Finns—Vihti).

Pakasela, 8.5 km. Tie huonoa, pehmyttä, mäkiä, kuoppasta. Ympäristö asuttua, viljeltyä, lähellä suuria kartanoita. Pakaselan majatalo suuressa kylässä?

Hyvelä (Nummi), 17.3. Tie välttävää, pehmeälaista, hyvin mäkiä. Ympäristö etupäässä asumatonta.

Lohja, 22 km. (Kts. Lohjanjärven ympäristöt).

*

Pakaselan majatalo—Somero (Joensuu), 55.7 km. Tie paranee paranemistaan, muuttuu kohta erinomaiseksi. Ympäristö paljon viljeltyä, asuttua. Pusulan kirkko jää syrjään tiestä vasemmalle. Kaksi majataloa tällä välillä, Hattula 19.2 km, Oinasjärvi 16 km, Joensuu 20.5 km.

*

Vihti—Pyhäjärvi.

Haavisto, 13 km. Tie huonoa, niinkuin kaikkialla Vlhdiissä, pehmyttä, perin mäkiä. Alkumatka viljeltyä, asuttua, kauniita maisemia, kartanoita. Samoin loppumatka, keskellä lyhyempi kangas. Haavisto erittäin siisti majatalo.

Pyhäjärvi (Högfors), 9 km. Tie hyvää. paljon ajettua, tasaista. Ympäristö kangasmaata. Pyhäjärven kirkonkylä laajalti asuttua, siinä lähellä on Högforsin tehdas. Pyhäjärveltä kulkee kapea maantie suoraan Vihdin—Someron tielle noin 8 km, josta noin 7 km Pakaselan majatalolle. (Kts. edelliseen). Tie ajettavassa kunnossa, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä metsämaata, joku järvi tien vieressä. (Uima-
paikkoja).

Lahti—Helsinki.

Orimattila, 23 km. Alussa 4 km kapeam-paa tietä, hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö asuttua, viljeltyä, paikoin aukeata. Sitte leveämpää tietä, hyvää, kovaa, osaksi mäkistä (Pennalan majatalo 12 km). Orimattilan kirkonkylä tiheään asuttua, uusi kivikirkko, tehtaita. Tiehaara Porvooseen ja Artjärvelle.

Mallusjoki, 13 km, s. 36. Tie hyvää, kovaa, joku mäki. Ympäristö 4 km asuttua, viljeltyä. 3.5 km silta Porvoon joen yli, tiehaara Herralan asemalle, joen rannalla tehtaita, hyvin viljeltyä. Tiehaara (10 km) Porvooseen. Ympäristö tällä välillä enimmäkseen metsäistä. Maantie kulkee tiehaarasta saakka Mallusjärven rantaa. Majatalo siisti.

Kaukolampi, 19 km. s. 55. Tie vähemmin ajettua, osaksi nurmettua, kapeata, kovaa. Ympäristö suurimmaksi osaksi havumetsää.

Mäntsälä, 8 km, s. 63. Tie erinomaista, kovaa, tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Mäntsälä, kirkonkylä, kaunis puukirkko, majatalo siisti. Tiehaara Porvooseen.

Ohkois, 12.8 km, s. 75.8. Tie tyydyttävää, ympäristö metsäistä, osaksi asuttua, viljeltyä.

Järvenpää, 14.5 km, s. 90.3. Tie hyvää, kovaa, 5 viimeistä km erinomaista. Kellokosken (Mariefors) tehdas (6 km). Tuusulan reservikasarmi (9 km). Ym-

päristö aluksi viljeltyä, sitte metsää. Kellokosken seutu viljeltyä. Kasarmista asemalle metsäistä kangasta. Asema 1 km ennen majataloa.

Hyrylä (Skafvaböle), 11 km, s. 101.3. Tie hyvää, kovaa, kulkee järven rantaan. Ympäristö asuttua, viljeltyä, suuria kartanoita, huviloita. Tuusulan kirkko (9 km) kauniilla paikalla järven eteläpäässä (A. Kiven hauta).

Helsinki, 30 km, s. 131.3. (Kts Helsinki—Hämeenlinna).

Lahti—Porvoo.

Ormattila Malluksen kylä, 33 km. (Kts Lahti—Helsinki. (Huom tie eroaa 3 km ennen Malluskylää).

Pukkila, 12 km, s. 45. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö viljeltyä, niittyjä, peltoja, vähemmin asuttua, alkumatkasta osaksi metsäistä. Pukkilassa pienenlainen kirkonkylä, ei majataloa.

Monninkylä, 20 km, s. 65. Tie hyvää, kovaa, hyvin mäkistä, kulkee Porvoonjoen vartta. Ympäristö kyläistä, kylien välillä korkeata havumetsää. Lähellä Monninkylää tiehaara Askolan kirkolle, tie 2 km pitkä. Monninkylässä hyvä majatalo.

Porvoo, 15 km, s. 80. Tie alussa hyvää, paljon ajettua, loivia mäkiä. Ympäristö viljeltyä, asuttua. Kiialan kartano 1.5 km kaupungista, välttävää tietä, asema tien varrella. Sillan yli kuletaan Porvoosen. (Kts Helsinki—Porvoo).

Porvoo—Myrskylä—Lahti.

Hofvarböle, 19 km. Tie hyvää paitsi Porvoon pitäjän alueella. Pienempiä mäkiä.

Myrskylä, 17 km, s. 36. Tie hyvää, mäkistä Myrskylän pitäjässä. Ympäristö kyläistä, joiden välit metsäisiä.

Orimattila, 20 km, s. 56. Tie välttävää, tasaista. Ympäristö etupäässä metsäistä.

Lahti, 23 km, s. 79. (Kts Lahti—Helsinki.)

Myrskylä—Uusikylä—Lahti.

Artjärvi (Salmela), 19 km. Tie välttävää, mäkiä. Ympäristö asuttua. Myrskylän, Kinttulan ja Rattulan kartanot.

Uusikylä, 25 km, s. 44. Alkumatkasta, varsinkin Artjärven pohjoisosassa, tie hyvää, tasaista, loppumatka pehmyttä, mäkiä.

Lahti, 22 km, s. 66. (Kts Lappeenranta—Lahti).

Myrskylä—Pernaja.

Forsby, 17 km. Tie hyvää, kovaa, tasaista. Myrskylän pitäjän alueella mäkiä. Malminkartano maamme komeimpia herraskartanoita lähellä Forsbytä, (omist. kveivi C. Creutz). Forsbystä Lovisaan 10 km. (Kts Porvoo—Lovisa).

Lahti—Hämeenlinna.

Sairakkala, 21,5 km. Tie erinomaista, kovaa. 3 km kauppalasta mäkiä nousua. Sitte tasaista kangasta (10 km). Ympäristö aivan asumaton. Tästä viljeltyä kylänseutua. Loppumatka kangasta, pienempiä mäkiä. Sairakkalan majatalo laajassa kylässä.

Hankala, 8,6 km, s. 30.1. Tie erinomaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä, paikoin aukeata. Hankalan majatalo siisti.

Syrjäntaka, 26 km, s. 56.1. 1 km Kosken kirkonkylä joen rannalla. Tehtaita. Tie hyvää, alussa

tasaista, sitte mäkestä, loppumatka tasaista. Ympäristö alussa viljeltyä, aukeata, sitte metsäistä, pienempiä asutuksia. Pääjärvi näkyy maantielle. Noin (14 km) tiehaara Turenkiin ja Lammin kirkolle. [Jo aikaisemmin eroaa tie, 4 km, Lammin kirkolle. Samoin myöhemmin.] Syrjäntaka siisti majatalo.

Heinäkangas, 13 km, s. 69.1. Tie hyvää, paikoin mäkestä. Ympäristö metsäistä, joku pienempi asutus. Heinäkangas siisti majatalo.

Hämeenlinna, 15 km, s. 84.1. Tie hyvää, paljon ajettua. Ympäristö metsäistä, vuoroon kyliä. Kaukaisten ja Katuman järvet näkyvät tielle. (Kts Hämeenlinnan ympäristö).

Lahti—Vääksyn kanava.

Vesivehmais, 21.5 km. Tie alussa (9 km) mäkestä, kapeata, kovaa, paitsi Mukkulan kartanon kohdalla, jossa on aivan tasaista. Ympäristö etupäässä metsäistä kangasta, pienempiä asuntoja. Pitkä myötämäki tuo asutuille seuduille. Kaliolan ja Paimelan kylät Vesijärven rannalla, tie mäkestä, muuten erinomaista. Vesivehmais, majatalo kauniilla paikalla mäellä.

Vääksy, 9 km, s. 30.5. Majatalosta noustaankangasharjulle, josta tie vähitellen viettää Anianpellon kylään kannaksella Päijänteen ja Vesijärven välillä. Tie hyvää. Ympäristö metsäistä. Loppumatka kyläistä, huviloita. Vääksyn kanava erittäin kauniilla paikalla. Majatalo siisti, tilava, Vääksyn joen rannalla.

Lahti—Hollolan kirkko.

Hollolan kirkko, 18 km. Kirkon tie eroaa Lammin tieltä 10 km kohdalla (oikotie), sekä 11.5 km kohdalla valtamaantie. Tie hyvää. Ympäristö metsäistä kangasta. Kirkolla ei ole majataloa. Vanha kirkko.

Lappeenranta—Lahti.

Taavetin asema, 43 km. Tie hyvää, kovaa (rapakiveä). Savitaipaleen tiehaaraan, noin 6 km seuduilla, paljon ajettua, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä asumatonta kangasta, metsäistä. Luumäen aseman seutu (noin 30 km) asuttua, viljeltyä, lehtimetsää. Luumäeltä alussa pienempiä mäkiä, lopulla aivan tasaista. Luumäen seuduilla näkyy silloin tällöin kauris Kivijärvi oikealla puolen tietä. Majatalo? 1 km syrjässä Haminaan menevällä tiellä.

Kaipiainen, 26.5 km, s. 69.5. Tie hyvää, paikoin erinomaista (rapakiveä), aivan tasaista, kulkee edestakaisin rautatien yli. Ympäristö asumatonta metsäkangasta, siellä täällä joku mökki. Kaipiaisen asemalla hyvä ruokapaikka, majatalo.

Kouvola, 22 km, s. 91. Tie erinomaista (rapakiveä), tasaista. Aivan asumatonta, kangasta, metsää. Salpausselkää. Utin asema 2 km tiestä etelään. Kouvola, suuri kylä. Hotelli. Hyvä ruokapaikka asemalla.

Korian asema, 9 km, 100. Tie aivan erinomaista tasaista. Lauttapaikka Kymin yli (4 km). Viljeltyä, asuttua, aukeata. Tienhaara Haminaan, (etelään), Kymin tehtaalle (länteen).

Kausala, 16 km, s. 116. Tie hyvää, pehmeämpää, hiukan mäkiä. Asumatonta, metsää, paikoin pienempiä viljelyksiä. Kausala, suuri kylä. Siisti majatalo.

Uusikylä, 20 km, s. 136. Tie 5 km hyvää, mäkiä, tästä välttävää, paikoin huonoa, pehmyttä, mäkiä (16 km), tästä hyvää, tasaista. Ympäristö metsäistä, pienempiä asuntoja, (5 km) taloja.

Villähde, 10 km, s. 146. Alkumatkasta erinomaista, 4—5 kilometrien välillä huonompaa, sitte tasaista hyvää, lopulla pari mäkeä. Ympäristö melkein asumatonta kangasta, lopulla viljeltyä. Villähde rautatieasema. Erstan kartano lähellä asemaa, laajoja viljelyksiä.

Lahti, 12 km, s. 158. Alussa tie pehmeämpää, sitte tasaista, hyvää, kovaa kangasta, loppumatka 4 km mäkistä. Ympäristö alussa viljeltyä, keskiväli kangasmaata, siellä täällä asutuksia, loppumatka viljeltyä. Lahti kauppala. Useitten maanteitten yhtymäpaikka. Seurahuone. 2 km laituripaikalle kauniin Vesijärven rannalle. Kauniita kävelypaikkoja järven rannalla, vasemmalla huviloita, oikealla Mukkulan kartano kauniine puistoineen, ajotie.

Valkealan kirkonkylä—Haminan kaupunki.

Valkealan kirkonkylä—Utin asema, 14 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä, 2 km. asuttua, 3 km korkeata havumetsää, sitte viljeltyä, sen jälkeen aukeata ja vähän asuttua. (4:llä km) Jyrään koski, mylly ja silta kosken yli, ylempänä Karhulan järvi. Jyräästä 3 km tie välttävää sitte oivallista. Ympäristö asumatonta, harvaa havumetsää, (10 km) ruotsin vallan aikainen vallitus oikealla tiestä. Utin asema alhaisella paikalla. Ympäristö vähän asuttua.

Sippola, 14 km s. 28 km. Tie välttävää, pieniä mäkiä, metsäistä. (8 km) Saveron lasitehdas. Saverolta tie välttävää, pienempiä mäkiä, ympäristö enimmästi viljeltyä mutta harvaan asuttua, välillä pieniä metsäkaitaleita. (10 km:llä) alkaa pitkä Hirvelänkylä, jossa myös pappila, siitä vasemmalla pientä metsää, oikealla aukeata vaan ei asuttua. 14 km Sippolan uusi kirkko oikealla, ja vasemmalla komea Sippolan kartano (tunnettu hyvistä juustoistaan).

Liikkala, 16 km s. 44 km. Tie oivallista Sippolan suurien viljelysmaiden läpitse. 5:llä km yhtyy Kouvolasta tuleva maantie. Ympäristö metsäistä, vähän asuttua (14 km) alkaa viljelyksiä ja suuri Liikkalänkylä, jossa saman niminen majatalo välttävässä kunnossa.

Hamina, 21 km s. 65 km. Tie oivallista, mutta mäkestä. Ympäristö asuttua. 6:lla km sivutetaan uusi Haminan—Ingeroisten rautatie, asema nimeltä Metsäkylä. Loppumatka Haminaan on hyvää, vaan mäkestä.

Taavetti—Suomenlahden ranta (Virojoki).

Muurola, 19 km. Tie hyvää, kovaa, alussa mäkestä [rapakiveä]. Ympäristö etupäässä metsäistä, joku pienempi viljelys, joku pienempi järvi. Majatalo siisti.

Miehikkälä (Saivikkala), 16 km s. 35. Tie hyvää, mäkestä (rapakiveä). Ympäristö metsäistä erämaata. Majatalo hyvä.

Virojoki, 10 km s. 45. Tie hyvää, pienempiä mäkiä (rapakiveä). Ympäristö asuttua, viljeltyä. Virojoki laava kylä, kauppapaikka. (Kts. Hamina—Wii-puri).

Lappeenranta—Imatra.

Joutseno, 19 km. Tie 5 km hyvää, kovaa, pieniä mäkiä, loppupuoli tiestä välttävää, pehmyttä, tasaista, ainoastaan pari mäkeä. Ympäristö 6 km suurimmaksi osaksi asuttua ja viljeltyä, sittemmin asumaton, metsäistä kangasmaata. 2 à 3 km kaupungista Kaukaan rulla-, puumassatehtaat ja höyrysaha. Luonnonihannuudesta tunnettu Lauritsala 5 km kaupungista, Saimaan kanavan pohjoispäässä. Höyrysaha. Huhmari-vuori, kaunis näköala Saimaalle, tie erkane sinne (5—6 km) (viitta). Erittäin siisti raittiusravintola Saimaan rannalla, hyvää ruokaa. Korkealla mäellä Joutsenon kirkon vieressä, josta on laaja näköala yli koko kirkonkylän, on siisti majatalo, hyvää ruokaa.

Imatra. (Siitolan kautta), 23 km s. 42. Tie paikoin hyvää, kovaa, paikoin taaskin välttävää, pehmeätä, pienempiä mäkiä. 5 km asuttua ja viljeltyä, sittem-

min metsäistä kangasta, silloin tällöin asuttua, loppupuoli tiheään asuttua; viimeiset (4 km) noudattaa tie Vuoksea; kauniita näköaloja. 19 km Joutsenosta on Siitola, Vuoksen rannalla, entinen majatalo. Lauttapaikka. Noin 1 km täältä on Tainionkoski, monine tehtaineen. 15:lla km erkanee oikeaankäteen oikotie Imatralle, noin 5 km pitkä, tie huonoa, pehmyttä. Ympäristö asuttua.

Lappeenranta—Viipuri.

Viipuri, 59 km. Tie entinen vallanmaantie, suurimmaksi osaksi hyvää, kovaa, (rapakiveä), paikoin erinomaista, pienempiä mäkiä, paikoin joku suurempi-kin. Ympäristö kangasmaata, paikoin joku suopaikka, suurimmaksi osaksi asuttua, viljeltyä. Lähempänä Viipuria huviloita. Majataloja ja kilometripitsaita ei ole.

Viipuri—Rättijärvi—Lappeenranta.

Juustila, 17 km (vesistön länsipuolta). Tie Sorvalin etukaupungissa ja kaupungin ulkopuolella paljon ajamisen takia kuoppasta; Juustilan—Lappeenrannan tiehaarasta tämä heti paranee ja muuttuu erinomaiseksi. Tie etupäässä tasaista. Ympäristö vuoroon viljeltyä, vuoroon kaunista havumetsää. Juustilassa hyvä hotelli matkustavaisia varten. Laaja huvila-alue, kaunis kanavan paikka. Viipurilaisten rakkahin huvimatka- paikka. — Juustilan Lappeenrannan tiehaaran seutuvilta poikkeaa kapea kyläntie oikealle ja kulkee lähellä Suomenveden pohjan rantoja, jonka tien ympärillä on huvila toisensa vieressä kauniilla paikoilla. Tie on hyvässä ajokunnossa. Noin 4 km päässä Juustilasta tie taas yhtyy valtatiehen. — Juustilasta lähtee oikotie Viipuri—Antrean maantielle vesistön itäpuolitse. Tie hyvää, paikoin mäkistä, paikoin laajoja viljelyksiä, alkumatkasta havumetsää. Pituudeltaan tie on noin 8 km.

Rättijärvi, 11 km s. 28 km. Tie vallan erinomaista, kiiltävän kovaa (rapakiveä), mäkestä. Ympäristö erittäin kaunista, vaihtelevata. Ehtimiseen joudutaan Rättijärven ihanoille rannoille, sillä välin kulkee tie kauniissa metsässä. Alkumatkasta huviloita, keskellä joku talo, lopulla kaunista havumetsää. Rättijärvellä hotelli ihanalla paikalla kanavan suussa, järven rannalla. Suuria huviloita. Tie lähtee Imatralle.

Pälli, 5 km s. 33 km. Tie vallan erinomaista, kovaa (rapakiveä), jokseenkin tasaista, kulkee kanavan vartta. Ympäristö metsäistä, vuoroon pienempiä asutuksia. Pällin majatalo?

Kansola, 17 km s. 50 km. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö metsäistä, pienempiä asutuksia. Tie ei kule aivan kanavan vartta. — Räihän sululta kulkee lastiveneitten vetotie aivan kanavan vartta Lauritsalaan. Tie välttävää, tasaista, kaunista seutua. Kansolan majatalo tyydyttävä.

Lauritsala, 15 km s. 65. Tie erinomaista, ympäristö enimmäkseen asuttua, viljeltyä.

Lappeenranta, 6 km s. 71 km. (Kts. Lappeenranta—Imatra.)

Lappeenranta erittäin kauniilla rantaäyräällä Saimaan lahden rannalla. Keisarillinen asunto kaupungissa. Leirikenttä aseman edustalla. Seurahuone. Kadut mäkiiset.

Rättijärvi—Imatra.

Kuurmanpohja, 20 km. Tie välttävää, paikoin hyvää, jokseenkin mäkestä. Ympäristö matalaa metsää, pienempiä asutuksia, joku kylä. Diligensi liike Rättijärven hotellista Imatran putoukselle. Kuurmanpohjan majatalo tyydyttävä.

Imatra, 18 km 38. Tie paranee, lopulta erinomaista. Ympäristö alkumatkalla pienempää metsää

lopulta viljeltyä. — Imatralla useampia hotelleja, ruokapaikkoja, majatalo. Rauhan matkakoti 9 km pu-
touselta Saimaan rannalla. Kauniilla paikalla. Hyvä
ravintola.

Viipuri—Antrea—Imatra.

Mutalahti, 15 km. Tie kovaa, leveätä, hyvää (ra-
pakiveä), paljon ajettua, jonka tähden kuoppasta. jok-
seenkin mäkiä. Alkumatkasta asuttua, Viipurin etu-
kaupunkeja, suuria huviloita, kauniita puutarhoja, silta
lahden yli lähellä kaupunkia, toinen noin 7 km päässä
myöskin lahden yli. Loppumatka asuttua viljeltyä.
Ympäristö vaihtelevata, kaunista. Noin 12 km pai-
koilla tie eroaa Juustilaan. (Kts. Viipuri—Rättijärvi),

Kavantsaari. 14 km s. 29 km. Tie tulee sile-
ämmäksi, loppumatka erinomaista (rapakiveä). Muu-
tama km majatalosta eroaa tie Viitikan majatalolle ja
Imatralle. Ympäristö etupäässä viljeltyä, maantien
laidassa metsää. Kavantsaaren majatalo ahdas. Ase-
ma lähellä majataloa.

Antrea (Hatula) 18 km s. 47. Tie erinomaista
(rapakiveä) paikoin pienempiä mäkiä. Ympäristö etu-
päässä metsäistä, pienempiä asutuksia, viljeltyä. Kau-
nis Lauttapaikka Vuoksen yli joku km ennen maja-
taloa. Vuoksen rannoilla viljelyksiä, huviloita. An-
trean kirkonkylä laaja, majatalo tyydyttävä. Kirkon-
kylän lähellä mäkiä.

Antrean asema, 5 km s. 52 km. Tie hyvää, pai-
koin erinomaista, paljon ajettua, pienempiä mäkiä.
Aseman seutu kaunista. Laivalaituri Vuoksen ran-
nalla, laivakulku etelään, Vuosta pitkin Kiviniemen
koskelle, Suvannon rantamille. Kaunis reitti. Maja-
talo välttävä.

Jääsken kirkonkylä, 16 km s. 68. Tie kapeata,
hyvää, paikoin erinomaista, tasaista. Tie noudattaa

Vuoksen rantoja, vaikka jokea ei näy. Ympäristö vähän asuttua, etupäässä lehtimetsiä. Jääsken kirkonkylä kauniilla paikalla Vuoksen rannalla. Majatalo erittäin siisti, hyvä ruoka. Vuoksen yli maamme suurenmoisoin maantiesilta (kaarisilta) suoraan Viipuriin vievällä tiellä (länteen). Asema lähellä majataloa.

Imatra, 18 km s. 86. Tie erinomaista, tasaista, nousee vähitellen Imatralle, kulkee lähellä Vuosta, joka ei kumminkaan usein näy, paikoin kuuluu. Ympäristö etupäässä asuttua, pienempiä viljelyksiä. Alkumatkasta joku mäki, joku korkeampi metsikkö. Tien lähiseudulla vasemmalla Enson asema ja tehtaot (noin 10 km) kohdalla.

Viipuri—Jääski—Parikkala.

Mutalahti, 15 km. (Kts Viipuri—Antrea).

Suni, 17 km, s. 32. Tie alussa hyvää, tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Loppumatka 7 km etupäässä asumaton metsää, mäkestä. (2 à 3 km) Mutalahdesta käännytään vasemmalle tielle, tästä noin 4 km perästä oikealle.

Jääski (Niemi), 17.5 km, s. 49.5. Tie hyvää, kovaa, mutta mäkestä. Ympäristö asumaton metsämaata. Joku kylä. 1 km Jääsken majatalosta maamme suurin maantien silta, Vuoksen yli. Kaunis näköala. Majatalo siisti. Jääski (kts Antrea—Imatra).

Laitila, 15.3 km, s. 64.8. Tie hyvää, paikoin erinomaista, etupäässä tasaista. Järvikylän seutu (6 km) mäkisempää. Ympäristö vähemmän asuttua. Majatalo siisti.

Niskäpietilä, 11.8 km, s. 76.6. Tie hyvää, kovaa, mutta mäkestä. Ympäristö metsäistä. Immalanjärven seutu, noin puolivälissä, kaunista.

Parikkala, 57.5 km, s. 134.1 (kts Parikkala—Imatra).

Antrea—Räisälä—Käkisalmi.

Sairala, 21 km. Tie hyvää, hyvin mäkiä, paikoin kivistä. Ympäristö asumaton sala, joku mökki, 5 km lähellä Antreaa, kyliä, taloja. Lähellä Sairalaa näkyy kaksi kaunista järveä maantielle. Sairalan majatalo siisti.

Siirlahti, 19 km, s. 40. Tie hyvää, kovaa, mäkiä, Lopperin suuret mäet sillan kohdalla lähellä Helisevän järveä (5 à 6 km) Siirlahdesta. Ympäristö vuoroon asuttua, viljeltyä, vuoroon metsäistä. Siirlahti siisti majatalo.

Kaukola, 12.6 km, s. 52.6, Tie hyvää, kovaa, piennempiä mäkiä. Ympäristö metsäistä, viljeltyä.

Käkisalmi, 19.5 km, s. 72.1. (Kts Käkisalmen ympäristö.)

*

Siirlahti—Räisälän kirkonkylä, 16 km. Tie hyvää, kovaa, mäkiä. Alkumatkasta 7 km metsämaata, sitte asuttua, vuoroon metsäistä. (Kts Käkisalmen ympäristöt).

Parikkala—Imatra.

Koitsanlahti, 10,5 km. Tie hyvää, paikoin erinomaista, mäkiä, joku jyrkkä mäki. Ympäristö etupäässä viljeltyä. Paikoin Simpeleen järvi näkyy. Koitsanlahti laajassa kylässä, varakkaita taloja, kauniilla paikalla, lähellä Simpeleen rantaa.

Rajanotko, 12 km, s. 12.5. Tie hyvää, edelleen mäkiä. Jyrkät mäet joen uomaan, joka joki lähtee Simpeleestä ja laskee Laatokkaan. Tämä seutu kaunista. Ihana putous tämän joen yläjuoksussa pari km maantieltä oikealle. (Tehdas tekeillä putouksen rannalle). Rajanotkon majatalo?

Miettilä, 20 km, s. 42.5. Tie erinomaista, kapeata, tasaista. Ympäristö synkkää sala (Ilmeen sydänmaata).

Miettilä suuri kylä, oivallinen majatalo. Tiehaaroja Laatokalle ja Saimaalle.

Niskapietilä, 15 km, s. 57.5. Tie erinomaista, pienempiä mäkiä. Alussa saloa, lopulla asuttua, lähellä majataloa hovi.

Imatra, 25.5 km, s. 83. Tie erinomaista, etupäässä tasaista. Ympäristö alkumatkasta metsäistä, joku pienempi asutus, viljelys. Loppumatka Ruokolahden tiehaarasta asutuksia, viljelyksiä, metsää. Tainionkoskelta asuttua, tehtaita, taloja. — [Imatra—Ruokolahti 20 km. Kuletaan vastamainittua tietä 12 km ja jatketaan suoraan pohjoiseen. Tie hyvää, Parikkalan tiehaarasta kaunista seutua, mäkistä. Ruokolahden kirkonkylä ihanalla paikalla Saimaan rannalla. Laivalaituri].

Hiitolan rautatieasema—Käkisalmi.

A) *Hiitola—Rami—Käkisalmi.*

Hiitolan kirkko, 6 km. Aseman lähellä (1 km) hyvä majatalo. Alkutie, 2 km, hyvää, tasasta, 3 km mäkistä mutta hyvää, loppuosa hyvää. Ympäristö: metsää ja viljeltyä.

Vaavojan majatalo, 1.5 km s. 7.5 km. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö viljeltyä. Majatalo vaatimaton.

Ramin majatalo, 14.5 km s. 22 km. Tie hyvää, pienempi mäkistä 2.5 km, ympäristö viljeltyä, sitte 4 km pehmeänpuolista, tasasta metsätietä Hannulan kylään, jossa tiehaarat Kurkijoelle (Paksujalan majat.) ja Kaukolan kirkolle (Kaarlahden majat. kts. alempana B). (Viitat.). Hannulasta hyvää, tasasta tietä, 3 km, Pukinniemen hoville (Hiitolan pit.) ihanalla kohdalla Laatokan rannalla. Ympäristö viljeltyä. Pukinniemeltä hyvää, metsäistä, enimmäkseen pienimäkistä tietä Ramiin. 1 km, Ramista tiehaara Kaukolan kirkolle. (Viitta).

Käkisalmi, 16.5 km s. 38.5 km. 4 km hyvä, kova, tasanen tie. Ympäristö enimmäkseen viljeltyä. Sitte 4 km mäkestä mutta hyvää tietä, kiertää sievien lampien rantoja. Multämäki (8 km) jyrkkä, kivinen. Senjälkeen 5 km metsäistä, tasasta, välttävää tietä Pärnän sillalle, joka kulkee Vuoksen pohjoisimman haaran poikki. Sieltä 2 km tasasta, välttävää, loppuosa hyvää tietä Käkisalmeen. Ympäristö ensin metsäistä, sitte aukeata, viljeltyä.

B. *Hiitola—Kaarlahti—Käkisalmi.*

Hannulan kylä, 14 km. (Katso edellä A).

Kaarlahden majatalo, 7 km s. 21. Metsäistä, enimmäkseen tasasta, hyvää tietä Kaarlahden majataloon. Majatalo välttävä. Laivasillalle jalkatie noin 0,5 km.

Käkisalmi. Säännöllinen kulku höyryveneellä. (Noin 1 tunnin matka) pitkin Vuosta. Erittäin ihanat seudut.

Käkisalmen kaupunki. Kovat, tasaset kadut ja tiet oivalliset polkupyöräajolle. Samoin tie Käkisalmen kylpylaitokselle Kalliosaarella ja Vanhaan linnaan.

Kaupungin ympäristö metsäistä. Hyvä polkutie ohi kauniin uuden Venäläisen kirkon 2.5 km Multämäen harjulle, josta viehättävä näköala m. m. Laatokalle. Multämäeltä alussa hyvä, lopulta huonompi polkutie (2.5 km) Pien'hiekalle (Murikko), kaunis hiekkaranta Laatokalla. Kaupungin vanhalle satamalle, Vuoksen joen suussa 1 km oivallinen, tasainen tie, Kivisalmen satamalle Laatokan rannalla eroaa 3 km Pärnän sillalta (kts. edellä) 4 km pitkä, vähämäinen oivallinen tie.

Käkisalmi—Räisälän kirkko.

A) *Käkisalmi—Melnitsanpelto—Räisälä.*

Melnitsanpellon majatalo, 19 km. 5.5 km, osaksi oivallista, osaksi välttävää, tasasta tietä Norsjoen sillalle, jonka eteläpuolella (0.5 km) tie poikkeaa Räi-

sälään (viitta). Tiehaarasta 3 km tasasta kangasmaata myöten pehmeätä tietä Alapuustin (Ostamon) kylään. Sieltä 3 à 4 km hyvää tietä, pienempiä mäkiä. Loppuosa tasasta, hyvää. Ympäristö osaksi (alus) viljeltyä, aukeata, osaksi metsämaata. Majatalo siisti.

Räisälän k., 19 km, 38. Kauttaaltaan hyvää, tasasta tietä. Ympäristö enimmäkseen matalaa metsää. Tyyskän salmen (Sakkalin) lautta (12 km). Ivaskan lautta (18 km).

Käkisalmi—Kaukola—Räisälä.

Ramin majatalo, 16.5 km. (Kts Hiitolan r. a.—Käkisalmi.

Kaarlahden majat., 4.5 km, s. 21. (1 km) tiehaara Kaarlahteen (vasempaan). Tie kovaa, hyvää, pienimäkistä paikotain, metsäistä.

Kaukolan kirkonk., 10 km, s. 31. Kauttaaltaan kovaa, hyvää tietä. Alkupuoli aukeata, viljeltyä, loppuosa metsäistä. Loppuosalla (5—6 km) mäkiä. Koskenmylly ja silta (6.5 km). Kirkonsilta (9 km). Hyvä majatalo.

Räisälän k. 18.5 km, s. 49.5. Kovaa, hyvää tietä. Kohta alussa 2 pienempää mäkeä, sitte tasaista. Ympäristö enimmäkseen metsäistä. Tiehaara oikeaan (1 km) Siirlahteen, Sairalaan (Kirvun pitäjä). Hyttilahden mäet (9—10 km) pitkät, eivät kovin jyrkkiä. Pulakan mäki (16 km) samoin. Räisälän kirkon (Honkalan) majatalo oivallinen.

Käkisalmi—Kiviniemi.

Hepoharjun majat., 18 km. (Kts Käkisalmi—Räisälä 6 km), Loppuosa 12 km enimmäkseen hyvää, osaksi pehmoista, tasasta, metsäistä tietä. Majatalo hyvä.

Noitermaan majat., 17 km, s. 35. 3 km pehmeätä, tasasta, metsäistä, sitte 4 km hyvää, osaksi mä-

kistä tietä Touvilan (par. von Frédérickzin) hoville. Sieltä 10 km alussa viljeltyä, lopulla metsäistä maata, oivallista, osaksi mäkiä tietä. Majatalo siisti.

Kiviniemi, 19,5 km, 54,5. Kauttaaltaan hyvää, kovaa, osaksi mäkiä tietä. Ympäristö alussa ja lopussa viljeltyä, keskiväli metsäistä. Hyvä majatalo. Kiviniemeltä joka päivä laivakulku Antreaan kaunista Vuosta pitkin.

Räisälä—Vuosalmi.

Vuosalmi, 28 km. Tie erinomaista, kovaa, tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Lähellä Vuosalmea kaunista lehti- ja havumetsää. (16 km) kohdalla Oravankylän majatalo. Vuosalmi Vuoksella, laivalaituri, josta kuletaan Antreaan ja Kivisalmelle, Pölläkkälän majatalo 2 km päässä Vuosalmelta Heinjoelle päin. Majatalo siisti, ympäristö asuttua.

Parikkala—Jaakkima.

Kangaskylä—Tyrjä, 20 km. Tie hyvää, kovaa, alussa kapeampaa, mäkiä. Ensimmäisessä tiehaarassa ajetaan vasempaa tietä. Tyrjän kylän luona muutamia mäkiä. Ympäristö etupäässä asumatonta kangasmaata. Tie vähän ajettua, niin että paikoin umnessa.

Ihala, 18,5 km, s. 38,5. Tie hyvää, kovaa, vähemmän ajettua, pienempiä mäkiä. Ennen majataloon tuloa pitkä alamäki, Ympäristö etupäässä metsämaata. Ihalan rautatiepysäkki.

Lahdenpohja, 13 km, s. 51,5. Tie enemmän ajettua, hyvää kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö viljeltyä, asuttua, paikoin metsäistä. 4 km ennen Jaakkiman satamaa samanniminen asema, matkustajakoti asemaa vastapäätä. Jaakkiman satamassa Laatokan lahden pohjukassa suuri kylä (n. k. lopotti). Jaakkiman kirkko 1 km ylempänä,

Parikkala—Elisenvaara—Kurkijoki.

Elisenvaara, 27 km. Tie lähtee kirkon kohdalta etelään, alussa kapeata, mäkiä, mutta kovaa hyvää. Ympäristö kaunista, metsäistä. Ensimmäisen tiehaaran kohdalla käännetään oikealle, kahdessa seuraavassa suoraan etelään. Tiehaarojen seudut tiheämmin asuttuja, viljeltyjä. Sorjon kylästä, noin 15—16 km kohdalta, muuttuu tie tasaiseksi. Tie erinomaista, ympäristö asumaton, kaunista, korkeata lehtimetsää molemmin puolin tietä. Elisenvaarassa majatalo ja matkailijakoti, asema, kylä.

Kurkijoki, 15 km. s. 42. Tie erinomaista, loivia mäkiä. Loppumatka viljeltyä, asuttua. Kurkijoella ylempi maanviljelysopisto, suuri kylä. Vilkasliikkeen laituripaikka Laatokan rannalla.

Sortavala—Jaakkima—Kurkijoki.

Sortavala, kaunis kaupunki Laatokan lahden rannalla. Kadut hyvässä kunnossa, siisti majatalo, vilkasliikkeen satamapaikka. Valamon saaret muutaman tunnin matkan päässä kaupungista. Kaunis puisto kaupungin ulkopuolella. Kaupungista pitkä silta Kymölän puolelle, kielletty ajamasta.

Saikkosensalmi, 15 km. Tie hyvää, kovaa, mäkiä. Ympäristö etupäässä viljeltyä, asuttua. Tielle näkyy järviä ja Laatokan lahtia. Yhinlahti (6 km) kaunis paikka.

Kortela, 12 km, s. 27. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä viljeltyä, mäkiä harjuilla metsää. Niemelän tila (2 km) kaunis maatila Laatokan rannalla. Majatalo?

Jaakkima, (Lahdenpohja). 17 km, s. 44. Tie hyvää, kovaa, mutta hyvin mäkiä. Ympäristö vuoroon asuttua, vuoroon metsäistä. Jaakkima satamakylä laajalti asuttua, vilkas laituripaikka.

Ihala, 13 km, s. 57. (Kts. Parikkala—Jaakkima).

Kurkijoki, 25 km, s. 82. Tie hyvää, kovaa, piennempiä mäkiä (alussa pitkä vastamäki). Ympäristö etupäässä metsämaata. Kurkijoki satamapaikka (kts Parikkala—Kurkijoki.)

Sortavala—Impilahti—Salmi.

Kirjavalahdi, 14 km. Tie alussa välttävää, paljon ajettua, sittemmin hyvää, lopussa hyvin mäkestä, vaarallisia mäkiä. Ympäristö 10 km asuttua, aukeata, peltoja, niittyjä, lopulla vuoroon asuttua, vuoroon viljeltyä. Kirjavalahden pohjassa korkea mäki, näköaloja, jyrkkä vietto entiselle majatalolle. Puolen penikulman päässä majatalosta korkea Pötsövaara, laeva näköala Laatokalle, Valamon saaristoon saakka, sekä Jänisjärvelle. Majatalo siisti, kaunis näköala.

Läskelä, 17.5 km, 31.5 Tie hyvää, kovaa, mäkestä, alussa paikoin pehmeätä, Tie kulkee kallion rinnettä aivan rannalla, erittäin kauniita näköaloja. Rautalahden laivalaituri (noin 9 km). Majatalo siisti.

Impilahti, 17 km, s. 48.5. Tie hyvää, paikoin erinomaista, jokseenkin tasaista. (8 km) kohdalla pitkä nousu, sitte viettoa Impilahteen päin. Ympäristö etupäässä matalata lehtimetsää. Impilahden kirkonkylä Laatokan lahden rannalla. Kauniita seutuja ympäristöllä. Majatalo siisti.

Kitelä, 12 km, s. 60,5. Tie hyvää, kovaa, mäkestä. Ympäristö etupäässä asuttua, viljeltyä. Kitelä kreik.-katolinen kirkko laajalti viljellyssä kylässä. Majatalo,

Pitkäranta, 16 km, s. 76.5. Tie hyvää, kovaa, mäkestä, (10 km) näkyy Laatokka Koirinojan kylässä. Ympäristö vähän viljeltyä, asuttua. Pitkäranta maamme suuremmoisoin vuorikaivos (kupari- ja tinakaivos, kairokset noin 500 à 600 jalan syvyiset) tehtaita, suuri kylä. Majatalo tilava ja siisti. Hotelli. Laivalaituri.

Uusikylä, 20 hm, s. 96.5. Tie hyvää, alussa paljon ajettua noin 12 km, sitte erinomaista, tasaista. Ympäristö vuoroon viljeltyä, vuoroon metsää. Uusikylä Laatokan rannalla, lavea näköala. Majatalo?

Salmi, 16 km, s. 12.5. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö etupäässä metsäistä kangasta. Salmin majatalo erittäin siisti, hyvä ruoka. Salmin kirkonkylä (Tuleman kylä) 1 km majatalosta, Tulemajoen suussa lähellä Laatokan rantaa, kreik.-katolinen kirkko. — Venäjän rajalle lähes 30 km. Tie tasaista, aivan erinomaista. Ympäristö kyläistä alussa, sitte asumattomaa kangasta. Majatalo Venäjän puolella.

Sortavala—Uukuniemi—Kesälahti

Tuokslahti, 11 km. Tie hyvää, mäkiä. Ympäristö vähemmän asuttua. Mäkien välissä tasaisempia paikkoja, osaksi viljeltyjä.

Latvasyrjä, 19 km, s. 30. Tie välttävää, kivistä, mäkiä, metsäistä, harvaan asuttua.

Ännikänniemi, 12 km, s. 42. Tie välttävää, mäkiä. Majatalo siisti aivan Pyhäjärven rannalla. Laivalaituri. Laivaliike Pyhäjärven yli Kesälahden kirkonseuduille. Täältä 5 km matka Puruveden rannoille, josta laivakulku Punkaharjulle ja Savonlinnaan.

Joensuu—Tohmajärvi—Sortavala.

Mulo, 10 km. Tie hyvää, kovaa, etupäässä tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä, matalampaa metsää. Pyhäselkä näkyy paikoin. Silta kaupungin kohdalla Pielisjoen yli. Mulo iso kylä, majatalo hyvä.

Onkamo, 32 km, s. 42. Tie hyvää, kovaa, paikoin mäkiä. Ympäristö etupäässä asuttua, viljeltyä, matalampaa lehtimetsää. Viimeinen taipale metsäistä kangasta.

Kemiö, 11 km, s. 53. Tie hyvää, kovaa, alkumat-

kasta tasaista. Ympäristö metsäistä kangasta, asumatonta. Loppumatka, 6 km, viljeltyä, asuttua, kyläistä.

Pälkjärvi, 23.5 km, s. 76.5. Tie välttävää, paikoin hyvää, mäkiä. Noin (12 km) Muskon suuri mäki. Ympäristö alussa asuttua, viljeltyä, Tohmajärven kirkko ja järvi näkyvät tielle, sitte metsää, suota. Pälkjärven asema (1 km) ennen majataloa. Majatalo siisti.

Iljala, 8 km, s. 84.5. Tie hyvää, kovaa, mutta jokseenkin mäkiä. Pälkjärvi näkyy tielle. Majatalo lähellä kirkkoa. Ympäristö metsää, vuoroon suota. Majatalo siisti.

Ruskeala (Savikko), 19 km, s. 103.5. Tie huonoa, mäkiä, kivistä, (1 km). Iljalasta suuri mäki. Ympäristö metsäistä paikoin suota. (1 km) Alahovin kartano. Majatalo?

Risti, 14 km, s. 117.5. Tie parempaa kuin edellisellä välillä, hyvin mäkiä, etenkin Tirrin myllyn luona. Ympäristö metsäistä vuoroon asuttua, viljeltyä, paikoin erittäin luonnonihanata (Tirrin mylly). Marmorilouhos lähellä kirkkoa, Rytyn köyhäinhuone kauniine puistoineen.

Sortavala, 13 km, s. 130.5. Tie hyvää, kovaa, tasaista. Ympäristö vuoroon metsäistä, vuoroon asuttua, viljeltyä. Helylän kohdalla (6 km) Sortavalasta joki, laituripaikka, pysäkki. Kaupungissa Seurahuone.
(Kts Sortavala—Jaakkima.)

Savonlinnan ympäristö.

Savonlinna,—*Varparanta*, (itään) 22.5. 4.5 km kaupungista tiehaara vasemmalle. Tie hyvää, tasaista. Lähellä Varparantaa pitkä nousu. Ympäristö viljeltyä. Niittylahden kartanosta (15 km) jylhää metsää. Varparannan kylä aukeata, kaunis näköala Haukivedelle.

Varparanta—Oravi, 20.5 s. 43. Tie hyvää, tasaista. Matalaa metsää, asuttua, paikoin aukeata,

viljeltyä. Oravi, rautatehdas, Joensuun laivojen laituripaikka, kaunis paikka, hyvä majatalo.

*

Savonlinna—Pihlajanniemi, 9. km. 5 km kaupungista eroaa tie vasemmalle. Kyläntietä, välttävää, kovaa mäkestä. Säämingin pitäjän vanha kellotorni (5.5 km). Pappila (6.5 km). Silta lahden yli. Paunolan mäki Pihlajaveden rannalla 9 km).

*

Savonlinna—Kallistahti, 18. (Kts. Savonlinna—Joensu.)

Savonlinna—Punkaharju.

Anttola, (itänpäin) 12.5 km. Tie välttävää, 5 km mäkestä, sitte tasaista, suoraa. Ympäristö, aluksi metsäistä sitte viljeltyä, matalaa metsää. Virtainen lauttapaikka kaupungin luona. Majatalo mäellä.

Tuunaansaari, 15 km s. 27.5 km. Tie välttävää, pientä mäkeä 9 km, sitte hyvää tasaista. Ympäristö matalaa metsää ja viljeltyä 9 km, sitte viljeltyä, osaksi aukeata. Viimeiset 3.5 km kulkee tie Puruveden niemien ja saarien rantoja. Majatalo hyvin siisti, kauniilla paikalla.

Punkaharju, 1 km s. 28.5 km. Luonnonihanin lauttapaikka (Tuunaansalmi). Valtion hotelleja.

Savonlinna—Parikkala.

Punkaharju, 28.5 km. (Kts. Savonlinna—Punkaharju).

Putikko, 14 km, s. 42.5 km. Punkaharjulla tie erinomaisen hyvää 6 km. Aluksi mäen nystyröitä 2.5 km, sitte tasaista. Punkasalmen lauttapaikka. Täältä tie aluksi hyvää, lähempänä Putikkoa pehmeämpää. Tie kulkee kapeata nientä pitkin, kauniita näköaloja, viljeltyä. [Lähellä lauttapaikkaa eroaa tie Kesälahdelle, 4 km kaunista Pakkasenharjua, tie pehmyttä].

Putikon laivalaituri 1.5 km majatalosta. Putikon sahalaitos.

Mentlahti, 10 km, s. 52.5 km. Tie huonoa, pehmyttä hiekkaa. Synkkää saloa, kangasta, asumaton.

Parikkala (Kangaskylä), 13 km, s. 65.5. Tie erinomaista Simpeleen sillalle. Täältä hyvää, kovaa, lähellä kirkkoa huonompaa. Parikkalan kirkonkylä, kauniilla paikalla kauniin Simpeleen rannalla. Ympäristö: alussa matalaa metsää, viljeltyä; lopulla asuttua.

Savonlinna—Joroinen.

Kallislahti, 18 km. Aluksi mäkestä (5 km), virta Hauki- ja Pihlajaveden välillä. Tie tästä hyvää, tasaista. Viljeltyä (13 km.) silta lahden yli, täältä mäkestä, kovaa. Kallislahden majatalo hyvä, siisti.

linalampi, 13 km, s. 31. Tie hyvää, kovaa, korkeata maata. Majatalosta loivaa nousua 2 km. Viljeltyä. Lähempänä linalampea viljeltyä mäen harjua (Parkuinmäki-sotatanner 1789; kaunis näköala). linalampi majatalo hyvä, siisti. (7 km) Tiehaara Mikkeliin.

Rantasalmi, 15 km, s. 46. Tie hyvää, kovaa, tasaista; 4 km metsäistä, sitte kangasta, osaksi viljeltyä. (12 km) tiehaara Mikkeliin.

Riuttais, 18 km, s. 64, Rantasalmen kirkonkylä 1 km majatalosta. Tiehaara Mustanlahden laivalaiturille (Haukivesi) 3 km. Tie hyvää. Tie Riuttasiin hyvää, tasaista, vuoroon viljeltyä, vuoroon matalaa metsää. (8 km) tiehaara Haapaniemen entiselle kalettikoululle. Kapeata kylän tietä.

Joroinen, 18.3 km, s. 92.3. Tie hyvää, kovaa, tasaista. Matalaa metsää, viljeltyä. Joroisten kirkonkylä korkealla mäellä. Kosken kartano (17 km), silta joen yli. Majatalo hyvä, siisti.

Savonlinna—Mikkeli.

Kullislahti, 18 km. (Kts. Savonlinna—Jorois).

Kolkonpää, 22 km, s. 40. Tie etupäässä tasaista, alussa pitempi nousu, hyvää. Ympäristö matalaa metsää, viljeltyä, asuttua.

Palois, 13 km, s. 53. Tie jokseenkin tasaista, hyvää. 9 km päässä mäkestä Härkölän kylässä. Ympäristö asuttua, viljeltyä.

Juva (Kaihumäki), 17 km, s. 70. Tie hyvää, mutta mäkestä. Ympäristö metsämaata paikoin viljeltyä.

Mikkeli, 48.3 km, s. 118.3. (Kts. Mikkeli—Kuopio.)

Lahti—Heinola—Mikkeli.

Ahtiala, 13 km, 1.5. kilometrin perästä kapeampi tie eroaa vasemmalle Heinolaan. Tie välttävää, pehmeälaista, mäkestä. Ympäristö metsämaata, joku asunto, viljelys. Tie kulkee kahden järven päitse.

Vierumäki, 16 km, s. 29. Tie välttävää, mäkestä. Ympäristö metsäistä. Noin 6 km kohdalla Seestan kartano (omist. ken. C. Ehrnroth), kaunista seutua, lehtimetsää. Ennen Vesijärven tiehaaraa suuri Härkälän kylä Salpausselän harjulle noustessa. Tiehaarasta majataloon (2 km) aivan tasaista. Majatalo siisti. Lähellä sotaväen ampumarata.

Heinola, 14 km, s. 43. Tie hyvää, kovaa, aluksi viettävätä maata harjulta alas, (5 km), sitte tasaista. Ympäristö viljeltyä, asuttua (Nynäs'in kartano vasemmalla). Puolivälissä kaunis Ruotsalaisen lahti näkyy. Paikoin komeita lehtikujia. Heinola kauniilla paikalla Jyrängön pohjoisrannalla. Jyrängön sillalta näköaloja. Kaupungissa lehteviä puutarhoja. Kylpylaitos. Majatalo, Seurahuone.

Lusi, 12 km, s. 55. Tie hyvää, kovaa, tasaista. Ympäristö vuoroon asuttua, vuoroon metsäistä.

Kuortti, 21 km, s. 76. Tie aluksi hyvää, kovaa, tasaista. Paason entinen majatalo keskivälissä. Lähellä Paason kartano. Tie Paason seuduilla noudattaa kauniin järven rantoja. Paasosta Lusiin tie välttävää, pehmeätä, mäkestä.

Ahvenniemi, 13.5 km, s. 89.5. Tie mäkestä, pehmeää. Ympäristö metsämaata, kangasta, harvaan asuttua. (9 km) kulkee tie järven rantaan (uimapaikka). Ahvenniemi erinomainen majatalo, kaunis puutarha.

Toivola, 14 km, s. 103.5. Tie välttävää, pehmeänlaista, hyvin mäkestä, laajoja näköaloja. Ympäristö viljeltyä, metsäistä. (11 km) kaunis koski Tuusjärven ja Lahnaveden välillä. Silta. Oivallinen uimapaikka. Kosken seudulla kulkee tie kaunista harjua. Majataloon pitkä nousu. Tiehaara Mäntyharjun kirkolle ennen majataloa. Majatalo?

Hietanen, 21 km, s. 124.5. Tie hyvää, kovaa, mutta hyvin mäkestä. Ympäristö milloin pientä viljelystä, milloin synkkää metsämaata. Hintikan entisen majatalon (noin 13 km) seudut, jylhät, kauniit. Kaunis joen uoma. Hietanen siisti majatalo, ennen asemaa.

Otava, 11 km, s. 135.5. Tie kovaa, tasaista, kulkee Savonselkää. Vuoroon taloja, kyliä, vuoroon metsäistä. Majatalo, siisti mukava, kauniilla paikalla. Lähellä Otavan maanviljelyskoulu ja asema sekä laivalaituri Puulaveden rannalla, josta pääsee Hirvensalmen ja Kangasniemen kirkolle kaunista Puulavettä.

Mikkeli, 12 km, s. 148.5. Tie mäkestä pehmeänlaista. Ympäristö viljeltyä, metsäistä. Mikkeli ihana paikalla Saimaan lahden pohjassa. Kaupungin laidassa jyrkkä Naisvuori, kaunis näköala, ravintola. Kaupungissa puistoja, puutarhoja. Majatalo, hyvä hotelli aseman luona. Lähellä asemaa laivalaituri, josta

pääsee Lappeenrantaan ja Puumalan kautta Savonlinnaan erittäin luonnoinhanata reittiä.

Sysmä—Ahvenniemen majatalo—Mikkeli.

Lähtökohta Suopellon laivalaituri (Päijänteen rannalla).

Suopellon laiturin—*Sysmän kirkko*, 7 km. Suopelto erittäin siisti majatalo laiturin luona: ympäristöllä paljon huviloita. Tie kapeata, välttävää, pienempiä mäkiä, kulkee vesistön rantamia. Kirkko, keski-aikainen, sijaitsee suuressa kylässä. Majatalo (Käenmäki) 1 km tien syrjässä. Päijätsalon näköalatorni lähellä Suopeltoa.

Hartola (Koskipää), 22.5 km, 29.5. Tiehyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö vuoroon asuttua, vuoroon metsäistä. Joutsijärvi näkyy paikoin tielle. Loppumatkalla tie noudattaa joen rantaa. Hartolan majatalo siisti, sen läheisyydessä suuret Koskipään ja Echon tilat, laveat viljelykset. Lähellä majataloa silta kauhin joen yli.

Vehkalahti, 13.5 km, 43. Tie alussa tasaista, hyvää, kovaa, sittemmin pienempiä mäkiä. Ympäristö viljeltyä, loppumatkalla vuoroon viljeltyä, vuoroon metsämaata. Majatalo siisti.

Ahvenniemi, 21, s. 64 km. Tie välttävää, mäkistä ympäristö etupäässä metsämaata, lehtimetsää, paikoin kangasta. Savontiehen yhdytään 4.5 km ennen Ahvenniemen majataloa. (Kts. Heinola—Mikkeli).

Mikkeli—Hirvensalmi—Leivonmäki—Rutalahti—Jyväskylä.

Otava (Röppäis), 13 km. (Kts. Heinola—Mikkeli).

Hirvensalmi, 27 km, s. 40. Tie hyvää, kovaa, mäkistä. Ympäristö etupäässä metsämaata, paikoin asuttua, viljeltyä esim. Kirjalan majatalon seutu (15 km). Kaunis Puulayesi näkyy, Hirvensalmen kirkko 3 km

syrjään etelään. Majatalo kirkolla kauniilla paikalla. Hirvensalmen seutu erittäin kaunista (Liekonvesi).

Tuuhkala, 16.7 km, s. 56.7. Tie hyvää, paikoin erinomaista, pienempiä mäkiä. (9 km) pitkä silta Suosalmen yli. Ympäristö vuoroon asuttua, viljeltyä, vuoroon metsäistä. Majatalo siisti. Loppumatkalla näkyy Suontienjärvi maantielle.

Kälä, 22.5, s. 79,2. Alkumatka hyvää, tasaista, pienempiä mäkiä, loppumatka huonoa, pehmyttä, kivistä. Ympäristö asuttua, sekametsää, joku mökki. Kälän majatalo salolla.

Leivonmäki, noin 15 km, s. 94,2. Uutta tietä, huonoa, mäkistä nousua. Ympäristö metsäistä. Leivonmäen kirkonkylä korkealla mäellä, avara näköala. Majatalo siisti.

Rutalahti, 13 km, s. 107,2. Pitkä alamäki majatalosta. Tie alussa hyvää, lopulla välttävää, mäkistä. Rutapohjaan tullessa jyrkkä väärä mäki. Rutajärvi näkyy alkumatkasta tielle. Majatalo Päijänteen rannalla siisti. Laivalaituri.

Jyväskylä, 46.5 km, s. 153,7. (Kts. Jyväskylä—Rutalahti).

Jyväskylä—Rutalahti—Leivon mäki— Mikkeli.

Ajosaho, 18 km. Tie kovaa, hyvää, mäkistä Haapakoskelle saakkaa, 9 km. Haapakoski sahalaitos kauniin, valtavan kosken rannalla. Tästä tie melkein samantyyppistä, pienempiä mäkiä. Ympäristö vuoroon metsäistä, vuoroon viljeltyä. Tie kulkee loppumatkalla lähellä Leppäveden rantaa. Majatalo siisti Leppäveden rannalla.

Toivakka (Kangas), 17 km, s. 35. Tie vähän pehmeämpää, kuin edellinen, muuten hyvää, pienempiä mäkiä. Tällä välillä näkyy Leppävesi tuon tuostakin

tielle, joka yhä noudattaa sen rantoja. Ympäristö matalaa sekametsää. Toivakan kirkon seutu erittäin kaunista. Majatalo.

Rutalahti, 11.5 km, s. 46.5. Tie kovaa, mäkestä. Ympäristö metsäistä. Majatalo siisti, laituripaikka, josta laivakulku Jyväskylään.

Mikkeli, 107,2 km, s. 153.7. (Kts. Mikkeli—Jyväskylä).

Leivonmäki—Joutsa—Hartola.

Joutsa, 21 km. Tie välttävää, alussa mäkestä, lopulla tasaisempaa, paikoin hyvää. Ympäristö metsäistä, paikoin asuttua. Joutsan kirkonkylä kaunista seutua, järven rannalla. Majatalo siisti.

Hartola (Koskipää), 23 km, s. 44. Tie hyvää, paikoin erinomaista, etupäässä tasaista. Silta lähellä Joutsan kirkonkylää, kaunis paikka. Tästä vähän matkan päässä lauttapaikka. Tie kulkee kannasta pitkin kahden järven välissä. Ympäristö etupäässä asuttua, viljeltyä. Hartolan puolella laveita viljavainioita (Koskipään ja Ekhon kartanot). (Kts. Sysmä—Mikkeli).

Lappeenranta—Mikkeli.

Tallinen, 17 km. Tie hyvää, alussa kuoppasempaa, etupäässä tasaista. Ympäristö alussa asuttua, viljeltyä, keskiväli metsäistä. Majatalo kylässä, siisti (3 huonetta). — Toinen tie kulkee Lemminkisen kirkonkylän kautta. Tie eroaa noin 10 km paikkeilta (viitta) Tie tosin hiukan pitempi, mutta hauskempi. Tiehaarasta Lemmiin mäkestä, mutta hyvää. Lemmi Kivijärven rannalla. Lemmistä tie erinomaista, tasaista, ympäristö asuttua, viljeltyä.

Savitaipale, 22.4 km, s. 39.4. Tie hyvää, kovaa, etupäässä metsäistä kangasta, joku mökki tien vieressä, joku lampi näkyy tielle. Savitaipaleen kirkon seutu erittäin luonnonihanaa. Hakamäki lähellä kirk-

koa, kaunis näköala. Savilahdessa (4.5 km) laivalaituri. Majatalo?

Orrainlahti, 15.5 km, s. 54,9. Tie hyvää, paikoin erinomaista, jyrkkä alamäki kirkolta, sittemmin pienempiä mäkiä. Ympäristö vuoroon asuttua viljeltyä, vuoroon metsäistä. Erittäin kauniita seutuja. Partakoski ja Kärnäkoski vanhoja vallituksia. Siisti majatalo.

Suomenniemi, 14.1 km, s. 69. Tie alussa hyvää, sitte mäkistä, kivikkoa, lopulla hyvää. Verrattain vähän asuttua. Majatalo siisti lähellä Suomenniemen kirkkoa.

Kyyrö, 14.5 km. 83.5. Tie hyvää, paikoin pehmeätä, etupäässä tasaista, paikoin joku mäki. Ympäristö etupäässä metsäistä, kauniita näköaloja, järviä näkyy maantielle. Kyyrö tappelupaikka 1789.

Ristiina (Vihko), 17 km, s. 100.5. Tie hyvää, paikoin pehmeätä, pienempiä mäkiä, Ristiinan puolella muutamia isompia. Ympäristö vuoroon asuttua, vuoroon metsäistä, kauniita näköaloja. Kirkonkylä asuttua, viljeltyä. Laivalaituri. Kauniita seutuja ympäristöllä. Puntalan talo ihanalla paikalla. Brabelinna. Kirkossa muistoja »kreivinnan ajoilta».

Mikkeli, 20.5 km, s. 121. Tie hyvää, paikoin pehmeätä, pienempiä mäkiä, ympäristö metsämaata, tosin paikoin asuttua, viljeltyä, kartanoita, kaupungin lähellä huviloita. Porrassalmen tappelupaikka 7 km kaupungista.

Taavetti—Savitaipale.

Savitaipale 40 km. Tie hyvää, kovaa, mutta mäkistä, muutamia suuria mäkiä. Monolan majatalo keskivälissä. Monolasta 6—10 km väli hyvin mäkistä. Ympäristö vuoroon asuttua, viljeltyä, vuoroon metsäistä. Kauniita järven lahtia pistää tielle (Kivijärvi).

Savitaipale—Selänpään asema, Valkealan pitäjä.

Tuohikotti, 40 km. Tie aivan erinomaista, tasaista, alussa joku mäki. Loppumatka aivan asumatonta kangasta. Majatalo kylässä siisti.

Selänpää, 22 km, s. 62. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö vähän asuttua kangasta.

Valkealan kirkko, 14 km, s. 76. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö vähän asuttua kangasta. Majatalo siisti.

Mikkeli—Joroinen—Leppävirta—Kuopio.

Toplasenmäki, 13.8 km. Tie huonoa, mäkistä, pehmyttä. Ympäristö viljeltyä.

Rantala, 17.5 km, s. 31.3. Tie hiukan parempaa, vaan mäkistä. Ympäristö harvemmin asuttua. Majatalo siisti.

Juvan kirkonkylä (Kaihumäki), 17.5 km, s. 48.8. Tie hyvää, kovaa, jokseenkin tasaista. Ympäristö vuoroon viljeltyä, vuoroon metsäistä. Majatalo hyvä. Juvalla uusi, suuri kivistä kirkko.

Kaitais, 20 km, s. 68.8. Tie välttävää jokseenkin tasaista. Ympäristö etupäässä asumatonta.

Joroisten kirkonkylä (Häyrilä), 21 km, s. 89.8. Tie hyvää, osittain erinomaista ja jokseenkin tasaista. Ympäristö metsäistä, paikoin kyliä ja taloja. Majatalo hyvä, siisti. Kirkonkylän hautausmaassa kapteeni Malmin hauta.

Varkaus, 25.3 km, s. 115.1. Tie hyvää, etupäässä tasaista. Ympäristö aluksi asuttua. 3 km päässä alkaa korkea petäjämetsä, jossa pitkä Penkkimäki. [Tästä vasemmalle kädelle on noin 1.5 km pituinen pyörällä ajettava kärritie harjanteella, jonka molemmin puolin järviä. Kauniita näköaloja]. (6 km) al-

kaa asutumpi seutu. 8 klmetrillä on noin 0.3 km maantieltä oikealle Tahkorannan laivalaituri (Savonlinna—Kuopio). Tästä tie pehmeämpää, metsäistä. 18 km päässä Kuvansin joki, maantien silta, josta tasaista hyvää tietä Varkauteen saakka. Ympäristö asuttua. Varkauden tehtaalla hyvä majatalo. Tehtaan luona lohirikas koski, jonka tuolla puolen kaunis Varkauden kanavien seutu. Varkaudella löytyy paljon tehtaita ja sahoja, rukoushuone, huviloita.

Leppävirta (Kansala), 23 km, s. 138.1. Tie koko matkan hyvää, enimmäen tasaista. Ympäristö etupäässä viljeltyä. 12—16 klmetrien välillä metsäinen seutu, jossa korkea Ahvenisten mäki. Majatalo tilava, siisti.

Niirala, 10 km, s. 148.1. Tie erinomaista, paikoin pienempiä mäkiiä. Ympäristö asuttua. — (3 km) oikealle eroaa parin km pituinen tie Leppävirran kirkolle. Kirkon tornista mitä ihanin näköala. Laivalaituri Leppävirran kauneudestaan kuuluisan vesistön varrella. — 5—8 klmetrin välillä metsäinen, mäki-sempi seutu.

Humalamäki, 21 km, s. 169.1. Tie erinomaista, enimmäen tasaista. Ympäristö asuttua, pienempää metsää. (4 km) vasemmalle eroaa tie Suonnejoen kirkolle ja Salmisen asemalle.

Kurkimäki, 14 km, s. 183.1. Tie hyvää, seutu asuttua, pienempää metsää. Loppumatka mäkisempää. Kurkimäen asema ja majatalo 3 km syrjään vasemmalle maantiestä.

Pitkälähti, 14 km, s. 197.1. Tie hyvää, kovaa, mäkistä, viettää suuresti Hiltulanlahtea kohti. Keski-seudulla korkeampaa metsää, muutoin asuttua, pienempää metsää. Pitkälähden majatalo lähellä asemaa Karttulan tiellä.

Kuopio, 11 km, s. 208.1 (Kts Kuopion ympäristöt).

Kuopion ympäristöt.

Väinölänniemi (etelässä) 1 km. Ihana kaupungin puisto, hyvät tiet, kesällä ravintoloita, kylpylaitos, virvoitusvesimylöitä, uimahuone, urheilukenttä.

*

Puijonmäki (pohjoisessa). Kaunein näköalapaikka Suomessa. Tie mäen juurelle hyvä (1 km). Mäkeä 1 km. Mäellä näköalatorni, virvoitusvesiä. Vuoren juurella pappila, kauniilla paikalla.

*

Kuopio—Pitkälähti (asema) (etelään) 11 km. Tie hyvänlaista alkumatkasta, lopulla mäkestä. Kallaveden lahdet Siika-, Särki-, Rauha-, Pitkälähti pistävät lähelle maantietä vasemmalta. Oikealta puolelta Savilahti. Ympäristöt vaihtelevat, kauniit, viljeltyä, lopulla metsää. Kaupungin laidassa Kotkankallio (näköalapaikka). Savilahden eteläpuolella jylhä Neulamäki. Maatiloja: Rauhalähti, Leväis (6, 7 km). Pitkälähti luonnonihana, rautatieasema, majatalo.

Pitkälähti—Haminanlahti (länteen), 5 km. Tie kovaa, hyvin mäkestä. Jyrkin, korkein mäki H. kartanon tällä puolen. Kauniit ympäristöt, jylhää metsää. Haminalahden kartano ihanalla paikalla (eläinmaalari F. v. Wrigt'in asunto).

Pitkälähti—Hiltulanlahti (etelään), 3 km. Tie kovaa, mäkestä, metsää, viljeltyä, H:lahden etetäpuolella korkea, jylhä Vanunvuori. H:lahden rannalla Koivumäen kartano.

*

Kuopio—Niuvanniemi—Julkula (länteen) 6.5 km. Tie hyvää, kovaa, alkumatkasta mäkestä, erittäin kaunista (Savilahden pohjoisrantaa), sittemmin tasaista. Asuttua, Niuvanniemen hauruinhoitolaitokseen tullessa kaunista havumetsää. Niuvanniemestä Julkulaan 1.5

km tie kapeata, asuttua, viljeltyä. Julkulan kylä, kaunistu seutua, Puijon luoteisrinteellä, Kallaveden rannalla.

Kuopio—Niuvanniemi (luoteeseen) 4 km. Toinen tie pitkin Puijon rinnettä. Tie hyvää, kovaa, mäkiä, pitkiä nousuja, laskuja, metsää, kauniita näköalapaikkoja.

*

Kuopio—Kelloniemi (pohjoiseen), 4.5 km. Tie hyvää, metsää, paikoin asuttua, huviloita tien läheisyydessä (Itkonniemi). Kelloniemen majatalo kauniilla paikalla. Kelloniemi—Toivala maamme pisin lauttauspaikka (3.5 km) Kallaveden yli.

Toivala—Jännevirta (itään) 6 km. Tie jokseenkin hyvää, tasaista, metsää. Toivala: majatalo kauniilla paikalla salmen rannalla. Sandelsin leiripaikka, tapelupaikka 1808 vuoden sodassa. Vilkasliikkeinen laivalaituri. Vastapäätä Toivalata Karhunsaaressa. Lauttausväylän luoteispuolella pitkä rautatie-särkkä Kallaveden yli. — Jännevirta: lauttauspaikka, majatalo, vilkasliikkeinen laivalaituri.

Toivala—Kasurila (pohjoiseen), 13 km. Tie hyvää, kovaa. Alussa kaksi kilometrin pituista mäkeä. Nousut loivempia, laskut jyrkkiä, toinen lasku vaarallinen, käyrä. Ympäristöt korkeita mäkiä, osaksi viljeltyjä, osaksi metsäisiä. Loppuosa pienempimäkiä. Kasurilan kylä (11 km) viljeltyä, aukeata, asuttua (Siilin järven rannalla). Kylän päässä Siilinpään laivalaituri. Etempänä tiestä lähellä kylää laivalaitureita. Kylän kohdalla, vsemmallalla kädellä näköalavuori. (Nousu Laitilan talon kohdalta).

Jyväskylän—Rautalampi—Kuopio.

Perttula, 13 km. Tie hyvää, kovaa, alkumatkasta mäkiä nousua 5 km. Tästä alkaa tasainen mäntykangas. Kankaan laidasta kaunis näköala Jyväskylään

päin. Kankaan pohjoislaidasta mäkestä laskua Perttulan kylän viljellyille seuduille. Pari km kaupungista maaseurakunnan kirkko mäellä, kaunis näköala. Perttulan majatalo lähellä Leppäveden asemaa ja Leppävetä.

Laukas (Kärkkää), 16.1 km, s. 29.1. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö alussa viljeltyä, asuttua, keskimatka mäntykangasta, lopulla asuttua, viljeltyä. 3 km Laukaan kirkolta näkyy tielle pauhaava Tarvaalan koski. Laukaan kirkonkylä kauniilla paikalla vesistön varrella, pohjoiset vesistöt yhtyvät lähellä kirkkoa.

Isolahti, 13.7 km, s. 42.8. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö metsäistä kangasta. Kuusankosken maantiensilta 7 km kirkolta, kaunis mahtava koski. Kosken seutu asuttua, viljeltyä. Tästä asumatonta korpea.

Hytölä, 14.7 km, s. 57.5. Tie välttävää, pienempiä mäkiä. Ympäristö alussa viljeltyä, asuttua, keski välissä asumatonta kangasta, lopussa kylä.

Jokela, 13.2 km, s. 70.7. Tie välttävää, hyvin mäkestä. Ympäristö metsäistä kangasta, pienempiä asutuksia.

Kivisalmi, 15.4 km, s. 86.1. Tie hyvää, kovaa, hyvin mäkestä. Ympäristö metsäistä, paikoin joku talo, kylä. Kivisalmi kauniilla paikalla, majatalo siisti, aivan salmen rannassa, (hyvä uimapaikka). Lauttapaikka.

Rautalampi (Oikari), 19.3 km, s. 105.1. Tie erinomaista, mutta mäkestä. Ympäristö alkumatkasta kaunista, viljeltyä, asuttua, vuoroon metsää. Suuri kirkonkylä vesistön rannalla, kauniita paikkoja lähi-seuduilla. Majatalo 3 km kirkolta Suonnejoen tiellä.

Suonnejoki, 16.7 km, s. 122.1. Tie hyvää, kovaa, sileää, mutta hyvin mäkestä. Tyyrinmäki 6 km kirkolta, avara näköala. Ympäristö viljeltyä, asuttua, vuoroon metsäistä. Suonnejoki laeva kirkonkylä, hyvä

majatalo, kauniilla paikalla joen rannalla. Rautatie-
asemalla oivallinen ruoka. Haalarata Iisveden ase-
malle.

Lempyy, 15 km, s. 137.I. Tie hyvää, mutta
mäkistä, majatalosta pitkä nouseva ja laskeva mäki.
Majatalo sydänmassa. Majatalosta erkanee toinen tie
Kuopioon koilliseen, toinen Leppävirroille (Niiralan
majataloon) kaakkoon.

Vehmasmäki, 18 km, s. 155.I. Tie välttävää,
hyvin mäkistä, kuletaan vedenjakajan Savonselän yli.
Ympäristö enimmäkseen asumatonta metsämaata. Tie
yhtyy Kuopion tiehen entisen majatalon, Vehmasmäen
kohdalla.

Kuopio, 23 km, s. 178.I. (Kts Mikkeli—Kuopio).

Kuopio—Viitasaari—Jyväskylä.

Pitkälampi, 11 km. } (Kts. Kuopionympäris-
Haminanlaks, 5 km, s. 16. } töt.)

Pihkainmäki, 11 km, s. 27. Tie kovaa, hyvää, pai-
koin erinomaista, mutta hyvin mäkistä, jyrkkiä mäkiä
juuri ennen majataloa, (vedenjakaja, Savonselkä).
Ympäristö viljeltyä, kaskettua, matalaa lehtimetsää,
asuttua. Kauniita näköaloja. Majatalo siisti.

Karttula (Harju), 21 km s. 48 km. Tie Pihkain-
mäeltä laskeutuu tasangolle. Tie hyvää, kovaa, pie-
nempiä mäkiä. Ympäristö pientä viljelystä, pienem-
pää metsää. Ilopuron majatalo 7.5 km päässä. Noin
11 km päästä eroaa tie Sourun tehtaalle vasemmalle
1 km tieltä. Karttulan kirkonkylä kauniin Virmas-
veden lahden rannalla (Rautalammin haara). Maja-
talo siisti.

Honkamäki, 14.5 km s. 62.5 km. Tie 9 km aivan
tasaista, hyvää, paikoin erinomaista. Ympäristö vil-

jeltyä, asuttua, paikoin matalata metsää. Tie kulkee pitkät matkat kapealla kannaksella Hirvijärven ja Ahvenjärven välillä. Noin 9 km kohdalla eroaa Viitasaaren tie vasemmalle. Tie hyvää, pienempiä mäkiä, silta salmen yli, asuttua viljeltyä. Honkamäki siisti majatalo.

Hautamäki, 10 km, s. 72.5 km. Heti Honkamäeltä lähtiessä jyrkät, korkeat mäet. Tie hyvää, kovaa, (2 km) Tervon silta, laivalaituri (hyvät uimapaikat). Lähellä Kolun kanava Iisveden ja Pielaveden reitillä. Tervolta tie pehmeätä, vältävää Hautamäelle. Täältä laeva näköala suuren Nilakkaveden yli.

Vesanto, 16 km, s. 88.5 km. Tie tasaista, pehmeänlaista, vältävää. Ympäristö viljeltyä, pientä metsää. 8 km päästä Niinveden pohjukasta alkaa 4 km nousu ja sitte 4 km lasku Vesannon kirkonkylään. Majatalo hauskalla paikalla, erittäin siisti. Kirkonkylä kauniilla paikalla.

Pää, 18.4 km, s. 106.9 km. Tie alussa mäkiä, mutta kovaa, hyvää. Ympäristö etupäässä metsäistä. Ahvenisen entisen majatalon kohdalta (noin 8 km) alkaa aivan tasainen tie, hyvä ja kova, kulkee viljeltyjen matalametsäisten seutujen läpi. [Lähellä Ahvenisen taloa kääntyy toinen tie Rautalammin—Jyväskylän tielle, on erittäin hauskaa, kulkién Keiteleen ja Konneveden kapeata kannasta myöten, tie hyvää, tasaista, pituudeltaan noin 25 km].

Viitasaaren kirkonkylä. Tie tekee suuren kieroksen Keiteleen lahden rantoja, pituudeltaan 31 km, mutta matkailija pääsee joko laivalla tahi veneellä soustaen oikaisemaan lahden yli. Lähempiä tietoja Pään majatalosta. Tie kovaa, hyvää, pienempiä mäkiä. Viitasaaren kirkonkylän seutu ihanimpia maassamme ollen vesien ympäröimänä kaikilta tahoilta. Kaunis näköala kirkon tornista. Majatalo oivallinen, hyvää ruokaa. — Viitasaarelta pääsee laivalla Äännekosken sahalle

ja Suolahden asemalle yli Keiteleen selän 80 km. Äänekoskelta pääsee polkupyörällä, kulettuaan veneessä kapean järven yli, kapeata kyläntietä myöten noin 8 km Koiviston majatalolle, josta 18 km Laukaan kirkolle, hyvää paikoin erinomaista tietä. Ympäristö etupäässä asuttua, viljeltyä, vesistä rikas,

Jyväskylä. (Kts. Jyväskylä—Kuopio.)

Viitasaarelta kulkee maata myöten tie Saarijärven kautta Jyväskylään. Tie Viitasaarelta Saarijärvelle hyvää ajotietä.

Joensuu—Kontiolahti—Kolin vuori.

Kontiolahti, 22 km Tie hyvää tasaista entisen majatalon Ilopuron seuduille 9 km. Ympäristö, kaupungin ulkopuolella kylä, sitte pitkä suo. Tästä nouseaan asutulle kankaalle. 9 kilometriltä alkaa asumaton Jaamankangas, tie pehmeämpää, tasaista. 3 km Kontiolahden kirkolta tullaan viljellyille seuduille. Höytiäinen näkyy. Höytiäinen laskettu järvi, kirkas vesi, kaunis järvi. Kirkonkylän ranta korkeata, kauniita näköaloja maantieltä.

Kontiolahti—Kolin vuori, Jatketaan maantiellä ajamista seuraavaan majataloon *Pusoon* (20 km), tie tasaista, välttävää, paikoin hyvää. Ympäristö asuttua, viljeltyä, pientä lehtimetsää. Höytiäisen lasketut hiekkaset rantamaat näkyvät. Majatalosta on oppaan avulla kulettava polkuja myöten erittäin ihanalle Herajärvelle, josta sitte nouseaan Kolille, korkea kallioinen vuorenselänne, josta lavea näköala kaikille ilman suunnille, suuri Pielisjärvi vuoren juurella. Kävelymatka noin 20 km pituinen. — Kolille, pääsee myöskin laivalla Joensuusta kaunista Pielisjokea myöten.

Joensuu—Kuopio.

Ylämylly, 17.6 km. Tie 10 km hyvää, kovaa (sateella kaupungin lähistöllä pehmyttä), tasaista. Asumatonta, suota, kangasta, matalaa metsää. (7 km) Höy-

tiäisen kanava. 1859 Höytiäisen vesi karkasi kanavasulusta ja syöksyi Pyhäselkään; suurimpia vesisyöksyjä maailmassa. Ympäristö asuttua. Loppumatkalla tie hyvin huonoa, hyvin pehmyttä, tasaista. Asumatonta, kangasta, metsää (Jaamankangas). Näköaloja Pyhäselälle. (Pärnävaara, korkea vuori).

Taipale, 17 km, s. 34.6. Tie 10 km huonoa, pehmyttä, tasaista. Asumatonta, kangasta, metsää. Kaunis näköala Kuorinkajärven yli, Liperinkirkko näkyy. Loppumatkalla tie välttävää, tasaista. Taipaleen majatalo, siisti.

Sysmä, 11.3 km, s. 45.9. Tie hyvää, aivan tasaista. 5 km asuttua. Taipale, kreikanuskoinen kirkko. Silta joen yli. Viinijärvi näkyy. Loppumatka asumatonta kangasta, metsäistä. Sysmän majatalon lähellä Outokumpu, näköala. Majatalon lähellä tiehaara, vasempaan Tuusniemelle, oikeaan Kaaville.

*

L ä n t i n e n t i e .

Kuusjärvi, 7.7 km, s. 53.6. Tie hyvää, aivan tasaista. Asumatonta, alavata maata, metsäistä. Kuusjärvi, kappeliseurakunta, uusi kirkko.

Varislahti, 11.2 km, s. 64.8. Tie erinomaista. Asumatonta, sekä metsää, vuoroon viljeltyä.

Tuusniemi, 18.2 km, s. 89. Tie Ohtaansalmen lauttapaikalle 6 km erinomaista. Asumatonta, metsäistä. Ohtaansalmelta tie huonoa, hyvin mäkistä. Asumatonta, vuoroon viljeltyä. Tuusniemi, kirkonkylä.

Melalahti, 24 km, s. 107. Tie erinomaista, tasaista. Asumatonta, kangasta, metsää. Melalahden laituripaikka (Kallavesi).

*

I t ä i n e n t i e .

Kissanlinna (Maarianvaara), 22 km, s. 67.9. Tie alkumatkasta hyvää, tasaista 8 km, sitten mä-

kistä, pehmyttä. Asumatonta, kangasta, metsää. Maarianvaaralle pitkä nousu. Avara näköala.

Luikonlahti, 14.2 km, s. 82.1. Tie alkumatkasta huonoa, mäkiä, loppumatkasta hyvää. Tie kulkee vesistön vartta. Paitsi Maarianvaaran kylän seutua vähemmin asuttua, kaskettua.

Kaavi, 14 km, s. 96.1. Tie hyvää, kovaa; hyvin mäkiä. Melttusen kanava (taistelupaikka 1808), silta. Ympäristö kaskettua, matalaa metsää, pientä viljelystä. Kaavi, kirkonkylä, viljeltyä.

Melalahti, 24.5 km, s. 120.6. Tie hyvää, kovaa, mäkiä. (18 km) Olkkolan korkeat mäet, laava näköala. Ympäristö pientä viljelystä, matalaa metsää, osaksi kangasta. — Kaavi — Navasjoen laituripaikka (Kallavesi) 17 km. Tie eroaa noin 8 km seuduilta. Kapeata kyläntietä, välttävää. — Kaavi—Akonpohja (laituripaikka, Kallavesi) 7 km tie hyvää, Nurmeksen tietä. — Kaavi—Juvantehtas—Karjalankoski (laituripaikka, Kallavesi). Nurmeksen tietä (17 km). Tie hyvää. Juvan rautatehtas erittäin kauniilla paikalla kosken rannalla. Hotelli.

*

Jännevirta, 20 km, s. 127 (L. t.), 140.6 (I. t.) Tie erinomaista, kovaa, osaksi mäkiä. Keskimatkalla asuttua muuten kangasta, metsäistä. Vilkasliikkeen laituripaikka (Kallavesi). Majatalo hyvä.

Kuopio, 14 km, s. 141 (L. t.) 154.3 (I. t.) (Kts. Kuopion ympäristö).

Joensuu—Karvionkoski.

Mukava matka Joensuusta Kuopioon maata myöten Karvionkosken kautta. Karvionkoskelta laivalla Kuopioon Soisalon itäistä, kaunista reittiä myöten.

Taipale, 34.6. (Kts. Joensuu—Kuopio).

Korpiavaara, 19 km, s. 53.6. Tie välttävää, pehmeänlaista, tasaista. Ympäristö asuttua viljeltyä, vuoroon metsäistä.

Ruunalehto, 12 km, s. 65.6. Tie mäkisempää, välttävää, paikoin hyvää. Ympäristö metsäistä, paikoin joku pienempi asutus. Majatalo siisti.

Karvionkoski (Virtala), 15 km, s. 80.6. Tie mäkistä, välttävää, paikoin kovaa, hyvää. Ympäristö metsäistä. Karvionkoskella laituripaikka (laivakulku Kuopioon).

Kuopio—Iisalmi.

Kasurila, 21 km (Kts Kuopion ympäristöt).

Pöljä, 12.5 km, s. 33.5. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Tiehaara (3 km) Maaningalle (länteen) sekä Nilsiään (itään), laivalaituri (2 km). Alussa metsäistä, sitte osaksi viljeltyä.

Alapitkä, 10³ km, s. 43.5. Tie oivallista, tasaista. Ympäristö vaihtelevata, kaunista, vuoroon viljeltyä, vuoroon metsäistä.

Lapinlahti, 21 km s. 64.5. Tie hyvää, kovaa, tasaista, enimmäkseen metsäistä. Lapinlahti, kirkonkylä, laivalaituri. Valtatietä pääsee kirkolla käymättä.

Kapale (Nerkko), 11.8 km, s. 76.3. Tie hyvää, kovaa, tasaista. Asuttua, metsäistä.

Iisalmi, 17.5 km s. 93.8. Tie hyvää, tasaista. Aukeata kylän seutua, loppumatka metsäistä. Kaupungista (kts Oulu-Iisalmi).

Iisalmi—Kajani.

Ryhälänmäki, 16 km. Tie hyvää, tasaista 5 km Kajaanin tiehaaraan; siitä välttävää, paikatellen huonoa, mäkistä nousua. Alkumatkasta paikoin viljeltyä, loppumatka metsäistä. Majatalo mäellä, laaja näköala etelään.

Hirvijärvi, 16 km, s. 32. Tie huonoa, mäkestä. Näköaloja. Viljeltyä. Majatalo siisti. Kajaanin ja Iisalmen väliä kulkevan matkustajavaunun yöpaikka.

Sukeva, 10.6 km, s. 42.6. Tie huonoa, mäkestä. Sukevan kylä järven rannalla. Ympäristö, osaksi viljeltyä, metsäistä.

Murtomäki (Illu), 15.5 km, s. 58.1. Tie hyvin huonoa, pehmyttä, mäkestä. Paltamon puoli parempaa. Maakuntain ja läänien raja suon laidassa. Murtomäen majatalolle pitkä nousu. Korkealta mäeltä majatalon läheltä laaja näköala (Oulunjärvi häämöttää).

Mainua (Tervola), 16.2 km, s. 74.3. Tie huonoa, pehmyttä, mäkestä. Majatalo järven rannalla siisti, hyvä ruoka.

Kajaani, 19.5 km, s. 93.8. Tie huonoa, keskilävillä, pitkällä mäkisillä kangasmailla välttävää, lopussa hyvin huonoa, hyvin pehmyttä, vähän viljeltyä. Metsämaata kaupungin laitaa saakka. Kajaanin majatalo siisti, hyvä ruoka. Kajaanisissa laituripaikka. Laivakulku Vaalaan, Oulunjoen niskaan. Kaunis Ämmä- ja Koivukoski aivan kaupungin kohdalla. Kanava kosken laidassa. Linnan raunioita Ämmän yläpuolella. Kosket ja vedet kaupungin itäpuolella kalakkaat. Näköalatorni Pöllyvaaralla. Kajaani erittäin miellyttävä seutu.

Nurmes—Sotkamo—Kajaani.

Nurmeksen kauppala Pielisjärven rannalla, korkean metsäisen hiekkakankaan laidassa, uusi kirkko, vesiparannuslaitos.

Karhunnäätä, 19.5 km,

Haapajärvi, 16 km, s. 35.5

Maanselkä, 16 km, s. 51.5

Komula, 10 km, s. 61.5

Juurikkalahti, 22 km, s. 83.5

9—10 km Nurmeksesta eroaa tie oikealle (vasemmalle Kuopioon). Tie Haapajärvelle saakka verrattain hyvää. Ympäristö osaksi kaunista (metsää ja järviä). Sittemmin tie osittain pehmyttä. Ympäristö metsäistä hietakangasta; ainoastaan siellä täällä asuntoja. Majatalot välttäviä.

Kärnäälä, 19 km, s. 102.5. Tie parempaa, kulkee aivan Vuokatin korkean vuoren juurelta (noin 8 km) (Vuokatilta ihana näköala.) Vähän matkan päästä tiehaara. [Oikeanpuolinen tie vie Sotkamon kirkolle (4 km). Kaunis näköala kirkkomäeltä. Lähellä kirkkoa laivalaituri. Asuntoa ja ruokaa saa taloissa laivalaiturin luona]. Vasemmanpuolinen tie vie Kärnäälään. Muutamien kilometrien perästä silta vesistön yli. Kärnäälän majatalo. Tästä nousee Naapurinvaaralle; hymyileviä seutuja, lavea näköala Sotkamon vesistön yli ja Vuokatile. Majatalon lähellä laivalaituri.

Kokkovaara, 14 km, s. 116.5. Tie hyvää, kovaa, hiljaista nousua. Ymp. metsämaata. Majatalo?

Mattila, 108 km, s. 127.3 Tie sangen kovaa, hyvää, nousee hitaasti 5 km Kokkovaarasta. Heti 5 km patsaan perästä Leihumäen pitkä, jyrkkä, hyvin vaarallinen mäki. Joku km tästä tiehaara oikealle Vaalaan, vasemmalle Kajaaniin.

Kajani, 12.5 km, s. 139.8. (Kts Kajaani—Vaala.)

Kajaani—Vaala.

(Oulunjärven pohjoispuolella).

Mattila, 12 km. Tie mäkestä, hyvää. Ympäristö havumetsää, asumatonta.

Kesti, 21 km, s. 33. Tie mäkestä. Ympäristö havumetsää, asumatonta. Muutamia km Mattilasta eroaa tie vasempaan.

Hahtola, 16 km, s. 49. Tie mäkestä. Ympäristö havumetsää, asumatonta. Lautta Kiehimänjoen yli. (Lauttapaikan läheisyydessä Kiehimänsuun lastauspaikka). Majatalo siisti, korkealla mäellä; kaunis laaja näköala Oulunjärvelle.

Petäjälähti, 16 km, s. 65. Tie mäkestä; havumetsää, asumatonta. Majatalo?

Leinola, 14.5 km, s. 79.5. Tie mäkestä. Ympäristö havumetsää, asumatonta. Majatalo aivan Oulunjärven rannalla.

Vaala, 19.5 km, s. 99. Tie mäkestä kulkee alussa lähellä Oulunjärven lahtia. Ympäristö havumetsää, asumatonta. Vaala (kts Oulu—Muhos—Vaala).

Oulu—Muhos—Vaala.

Konttinen, 12.4 km. Tie hyvää, kovaa ja tasaista. Lähellä kaupunkia kuitenkin usein huonompaa, vaan muualla hyvää, väliin aivan erinomaistakin. Oulunjoki rantoineen näkyy pitkin matkaa maantielle. Konttisen luona kaunisrantainen Madekoski,

Kosunen, 14.2 km, s. 26.6. Tie yhä edelleen hyvää, kovaa ja tasaista. Ympäristö paikoin metsää, paikoin asuttuja rantoja.

Muhos (Holappa), 12 km, s. 38.6. Tie hyvää, lähellä Muhosta pari mäkeä. Ympäristö pitkin matkaa kaunista. Muhoksella kulkee maantie kirkonkylän lävitse. Pyhäkoski ei näy tänne, vaan noin puolen peninkulman pituinen kävelytie (ajotie) vie joen toiselta rannalta luonnonihanalle Leppäniemelle Pyhäkosken rannalla. Leppäniemellä on talo, josta voi saada veneen ja laskumiehen kosken laskua varten takaisin kirkonkylään. Muhos erittäin kaunista, laivalaiturin luona Valkolan talo, hyvä yöpaikka, hyvä ruoka.

Hyrkäs, 7.5 km. s. 46. Tie hyvää, ympäristö niittyjä ja peltomaita.

Laitila, 16 km, s. 62. Tie jotensakin hyvää, ympäristö enimmäkseen metsää. Laitila Utajärvellä majatalo hyvä. Majatalon seuduilta alkaa ihana Pyhäkoski Merilän talon kohdalta.

Pyykkö, 19.3 km, s. 81.4.

Puukamo, 16.6 km, s. 98.

Tie yhä edelleenkin hyvää- paikoin vähän huonompaa vaan kuitenkin aivan tyydyttävää. Ympäristö enimmäkseen yksitoikkoista metsä ja rämemaata, paikoin vaihtelevampaa mäki- ja ranta- maata. Lähellä Vaalaa näkyy kappale Niskakoskea.

Vala joen toisella puolella. Matkailijayhdistyksen majatalo. Tästä maailman mainio kulku tervaveneellä alas Oulunjoen koskista. Jyrkkä Niskakoski aivan Vaalan luona.

Oulun ympäristöt.

(Kiertomatkoja.)

Pohjoista maantietä yli siltojen. Sitten oikealle Kiimingin tietä rautatien ylimenopaikalle saakka. Sieltä rautatien sivua suurelle rautatien sillalle, jolta on komea näköala Merikoskelle. Sillan luota vie maantie kasarmin ja Åströmin nahkatehtaitten ohi kaupunkiin. Matka 3—4 km.

Oulu—Haukipudas—Kiiminki—Korvenkylä—Oulu, 77 km. Pohjoista maantietä Haukiputaan joen pohjoispuolelle. Siellä kääntyy tie oikealle jokivartta ylöspäin, menee yli joen kesän ajaksi tehtyä siltaa myöten ja sitten pitkin jokivartta Kiiminkiin. Tie on mäkestä, vaan hyvänpuoleista. Ympäristö koko ajan vaihtelevaa ja kaunista.

Oulu—Muhos—Tyrnävä—Temmes—Kempele—Oulu. Muhokselta haaraantuu maantie Tyrnävälle. Ympäristö enimmäkseen rämettä ja metsää, tie sorainen, tyydyttävä. Tyrnävältä tie hyvänpuoleista ja paikoin hyvää. Temmekseltä voi ajaa Kempeleen kautta Ouluun tai vasemmanpuoleista tietä Limingan asemalle ja sieltä Ouluun. (Kts Oulu—Iisalmi).

Oulu—Kuusamo.

(Huom.! Ottakaa koirapommia mukaanne, pystykorvat ahdistavat itsepäisästi pyöräilijätä).

Timonen, 9.7 km. Tie hyvää, paikoin välttävää, osaksi mäkestä. Ympäristö metsää ja suota, ehkä 3:ksi osaksi viljeltyä ja asuttua. Majatalo avara, ruokaa saa hyvääkin. Kaupungista lähtiessä voidaan oikaista noin 1,5 km taluttamalla pyörää rautatiesillan jalkamieskäytävää pitkin. Muuten ovat maantiesillatkin katsottavat.

Ukkola, 13.4 km s. 23.1 km. Tie välttävää ja hyvää, paikoin huonoa; koukertelee suuresti vältellen soita, pienempiä mäkiä. Ylikiimingin tiehaarasta, joka kääntyy oikealle huononee tie. Noin 10 km eroaa jyrkästä käänteestä tie vas. Kiimingin kirkolle (ehkä 2 km.) Ympäristö metsää ja vähän asuttua. Majatalo välttävä, yksinkertainen.

Mannila, 15 km s. 38.1. Tie majatalosta lähtiessä kulkee huonoa siltaa myöten Kiimingin joen yli; enimmäkseen hyvää, joskus kuoppasta, mäkiä harvassa, vähempiä nousuja tiheässä. Ympäristö matalaa metsää, vähemmän soita, paljon asuttua. Majatalo siisti, ruoka hyvä. Kauppias vieres sä.

Palokangas, 14 km s. 52.1 km. Tie välttävää, mutta paikottain hyvinkin huonoa, pehmyttä. Suota ja metsää, enimmäkseen autiota. Majatalo enemmän siisti, ruoka yksinkertaista. Talo yksinäinen suon reunassa.

Kipinä, 16 km s. 68.1. Tie välttävää, joskus hyvää, mutta useasti pehmyttä ja kuoppastakin, mäkiä vähän, nousuja useita. Metsää ja kangasta, suota, loppupäästä asutumpaa. Majatalo siistinpuoleinen, ruoka hyvääkin, tuoretta kalaa Iijoen koskesta.

Sankala, 15 km s. 83.1 km. Tie hyvää ja välttävää, joskus hiekkaista, enimmäkseen tasaista, harvaksen mäkiä. Metsää ja soita, torppia. Majatalo siistinpuoleinen, ruoka yksinkertainen, vankka maanviljelys.

Rissanen, 20 km s. 103.1 km. Tie välttävää, joskus kovaa, mäkiä ja nousua, noin (3 km) ennen Iijoen lauttauspaikkaa alkaa tie tasasesti myönnyttää. Lauttauspaikka noin (15 km) soutu viistoon joen yli 0.5 km, loppumatka tasasta, tiehaara vas., josta 7 km Pudasjärven kirkolle, josta voidaan veneellä (à 2 Smk.) päästä myötävirtaan Kiprinään, takaisin matkattaessa. Metsää, kangasta soita. Majatalo yksinkertainen.

Korento, 15.8 km s. 118.7 km. Tie välttävää, paikoin kovaa, useasti hiekkasta ja huonoa, tasasta, muuttuu loppupäästä mäkiseksi. Metsää, kangasta, soita, harva asutus. Majatalo yksinäinen, siisti, ruoka yksinkertainen.

Pintamo, 15.8 km s. 134.7 km. Tie välttävää, paikoin huonoa ja hiekkasta, mäkiä, suurempiakin. Metsää, suota, harva asutus. Majatalo kyläryhmässä, siistinpuoleinen, ruoka yksinkertainen.

Väättäjä, 17 km s. 151.7 km. Tie huonoa, usein hiekkasta, pehmeätä ja hyvin mäkiä. Metsäistä kangasta, soita, melkein autiota. Majatalo siisti, ruoka yksinkertaista.

Kariniemi, 13.5 km s. 165.2 km. Tie enimmäkseen hyvää, kovaa, varsin mäkiä. Metsä jylhempää, kangasta, väl. soita, Iijoki näkyy monissa paikoin, tie kaunista. Majatalo yksinäinen, siistipuoleinen, ruoka yksinkertainen.

Kotila, 16.5 km s. 181.7. Tie kovaa, hyvin kuoppaista, varsin mäkiä. Metsää, kangasta, soita, asutusta (torppia) nimeksi. [Noin 8 km tiehaara oik. Taivalkosken kirkolle 7 km kova tie 4 km myötämäkeä. Vanha saha Iijoen koskessa, siisti majatalo]. Koitilan majatalo siistinpuoleinen.

Inget, 15.8 km s. 197.5 km. Tie enimmäkseen välttävää, kovaa, usein kuoppaista, kovin mäkiä. Metsää, kangasta, soita, asutusta nimeksi. Majatalo yksinäinen, siisti, ruoka yksinkertaista.

Vattula, 17.7 km s. 215.2 km. Tie välttävää, paikoin kovaa, tosin paikoin hiekkasta, hyvin mäkiä. Metsää, suota, joku kyläryhmä näkyy tielle. Majatalo siistin puoleinen, ruoka yksinkertaista.

Maanselkä, 14.3 km s. 229.5 km. Tie välttävää, hyvin mäkiä, ympäristö metsäistä. Vedenjakaja. Kuusamon järvet laskevat Vienanmereen.

Kuusamo, 11 km s. 240.5 km. Tie mäkestä, viettoa, ympäristö metsäistä. Kuusamon laaja kirkonkylä järven rannalla, virkamiesten asunnot kirkonkylässä. Majatalo siisti. Kuusamon ympäristössä kauniita maisemia. Korkea Nuorusen vuorenhuippu lähellä Venäjän rajaa ja kaunis Paanajärvi jyrkkine rantoineen Nuorusesta pohjoiseen (noin 70 km).

Oulu—Ii—Kemi—Tornio.

Majatalot siistiä koko matkalla.

Kokkareen majatalo, 15.3 km. Tie välttävää, tasaista, mutkaista. Ympäristö viljeltyä. 3 siltaa Merikosken yli.

Siipolan majatalo, 12 km s. 27.3 km. Tie hyvä, tasaista, mutkaista. Ympäristö viljeltyä ja osaksi metsäistä. Lauttapaikka Haukiputaan joen yli:

Soronen, 14.1 km s. 41.4 km. Tie oivallista, alussa vähän mäkestä, sitte tasaista, mutkaista. Ympäristö kuten edellä. Majatalossa 3 huonetta.

Virkkula, 9.9 km s. 51.3 km. Tie oivallista, enimmäkseen tasaista, mutkaista. Ympäristö alussa metsäistä, lopulla viljeltyä. Ijoen lauttauspaikka puolivälissä. Virkkulan majatalo paras. Ruoka hyvä. 3 huonetta.

Tolonen, 18,6 km s. 69.9 km. Tie oivallista, enimmäkseen tasaista, mutkaista. Ympäristö pientä metsää ja niittyjä, ainoastaan vähän viljelyksiä. Tolosen ympärillä asuttu kylä. Rautatieasema tulee kylään.

Hattula, (Kuivaniemessä), 16.8 km s. 86.7 km. Tie kuten edellä. Ympäristö enimmäkseen metsäistä. Tie kulkee paikoitellen aivan merenrannikkoa. Majatalossa 3 huonetta.

Simo (Ruikka), 16.9 km s. 103.6 km. Tie kuten edellä. Ympäristö aluksi viljeltyä, sitte metsäistä, lo-

pulla viljeltyä. Kuvajoen (4 km) ja Simojoen (14 km) lauttauspaikat.

Marostenmäki, 16.5 km s. 120.1 km. Tie oivalista, paikoin vähän mäkiä. Ympärillä enimmäkseen pientä metsää tahi niittyjä. Lähempänä majataloa (Mar.-m.) viljeltyä. Majatalossa 3 huonetta.

Kemi (kaupunki) 13 km s. 133.1. Tie kuten edellä. Kaupungissa satama. Majatalo.

Kemin maaseurakunta (Mikkola), 8 km s. 141.1 km. Tie välttävää, tasaista. Ympäristö viljeltyä. Karihaaran saha (2.5 km). Loppumatkalla 3 km pituudelta kulkee tie pitkin Kemijoen vartta. Majatalossa 4 huonetta.

Vallo (Kaakamon kylä) 10.5 km s. 151.6 km. Tie oivallista, erittäin kovaa. Joitakin keskikokoisia mäkiä. Heti majatalosta lähtiessä lauttauspaikka virtaavan 0.5 km leveän Kemijoen yli Kemin kirkonkylään. Paitsi nykyistä kivi-kirkkoa, on kylässä vanha kivi-kirkko. Joen molempi puoli viljeltyä, sitte vähäistä metsää ja niittyjä. Majatalossa 3 huonetta.

Tornio, 16.5 km s. 168.1 km. Tie kuten edellä. Raumo- ja Torniojoen lauttauspaikat. Ympäristö enimmäkseen viljeltyä. Kaupunki saarella Tornion joessa. Käyntisilta Haaparantaan. Siistiä asuntoja ja hyvää ruokaa Haaparannassa. Torniossa majatalo.

Tornio—Aavasaksa.

Junneksen majatalo, 3 km. Lauttauspaikka Tornion joen yli. Tie alussa huononpuoleista, lopulta kovaa ja tasaista. Ympäristö asuttua. Majatalo siisti. Ruoka hyvää.

Ylimäki, 15 km s. 18 km. Silta erään Tornion joen suuhaaran yli. Tie alkupuolesta verrattain huonoa, saviperämaata, sateella pehmeätä, noin 3 km.

Ympäristö korpimaata, pientä metsää, siitä lähtien sileätä ja kovaa, ympäristö aukeata ja asuttua, 4 km kohdalla jyrkänlainen mäki. 11 km kohdalla pitkä loiva vastamäki Kukkolan koskea vastapäätä. Pohjoiseen päin on se jyrkempi. Tästä lähtien on tie huonoa, kuoppasta ja pehmeää. Majatalo hyvässä kunnossa.

Yli-Nivan majatalo, 17.5 km s. 35.5 km. Tie huononpuoleista noin 2 tai 3 km matkan. Ympäristö harvaan asuttua, pientä metsää kasvava. Tästä lähtien Liakan lauttauspaikkaan asti hyvänpuoleinen tie. Liakan lauttauspaikalta, jonne edellisestä majatalosta on 6 km, alkaa 7 km pitkä korpimaa, pientä metsää kasvava, tie tasasta, hiukan kuoppasta, mutta kovaa. Tästä lähtien tie huononee, maa saviperäistä. Ympäristö asuttua. Majatalo hyvä.

Vanhatalo, 13 km s. 48.5. Tie noudattaa Tornionjoen kulkua. 1 km saviperämaata, loivasti nouseva majatalosta lähtien. 4 km kohdalla valtava Matkakoski 1,5 km maantiestä. Ympäristö muuttuu vuorisemmaksi ja metsäisemmäksi. Useita pieniä nousuja tiessä, muuten kovaa ja sileätä 2 km eteläpuolella Vanhatalon majataloa pitkä Vuennon koski aivan maantien vieressä.

Kaishannu, 14.5 km s. 63. Kilometrin päässä majatalosta korkea vuori, jonka yli tie kulkee. Laaja näköala; lännessä, vuoren sivuitse juoksee Tornionjoki tällä kohtaa muodostaen useita saaria, luoteessa näkyy Luppionvaara ja pohjoisessa häämöttää Aavasaksa. Tie sileätä ja kovaa, ainoastaan harvassa pieniä nousuja.

Hannukkala, 10 km s. 73 km. 2 km Ylitornion kirkolta pohjoiseen päin poikkeaa tie, joka tähän asti on noudattanut Tornionjoen juoksua, itäänpäin kulkien noin 6 tai 7 km pitkän metsämaan läpi Aavasaksan itäpuolitse. Tie tälläkin välillä hyvää, Aavasaksan lähellä huonompaa. Seutu hyvin vuorista ja

harvaan asuttua. Majatalo erittäin siisti ja ruoka hyvää. 1 km päässä pohjoiseenpäin tästä majatalosta johtaa polku Aavasaksan vuorelle. Näköala mitä ihain ja suurenmoisin. Valtion ylläpitämä paviljonki, rakennettu 1883. Ravintola vuorella ^{22—26}/VI päivinä Paviljongin vahti asuu Hannukkalan majatalossa, josta myös paviljongin avain voidaan saada.

Kemi—Rovaniemi.

Mikkola, 8 km. (Kts. Kemi—Tornio).

Mäkinieniemi, 5 km. s. 13 km. Pyöräilijä voi ajaa joko joen itäistä rantaa tahi kulkea Mikkoajsta lautalla virtavan Kemijoen yli ja ajaa läntistä rantaa lähelle Tervolan kirkkoa (Yliromsin majatalo). Itäinen tie Mikkolasta Yliromsiin on tosin pari km lyhempi, (41 km), mutta paljon ajettu, kuoppanen, mäkinen. läntinen tie taas erinomaista, tasaista, vähemmän ajettu (43 km). Ympäristö on asuttua, viljeltyä. Seuraava majatalo läntisellä tiellä on Piippola 19.5 km s. 32.5 sitte Tervola (Yliromsi) 18.5 km s. 51 km. Piippolan lähiseudulla on Taivalkoski, maamme valtavimpia koskia. (6 km) ennen Yliromsia on tultava lautalla itäiselle puolelle (Tossavan lautta). Yliromsin majatalo oivallinen, siisti ja hyvä ruoka. Tervolan kirkko ennen majataloa. Itäisen tien siistit majatalot ovat Vyörykkä 12 km s. 20 km. Pesonen 17.5 km Yliromsi 12 km, s. 49.5.

Sääri, 19.6 km s. läntiseltä tieltä 70.6 km. Tie välttävää, paljon ajettua, tasaista. Ympäristö vaihtelevata, milloin viljeltyä, milloin metsäistä. Hyvä majatalo.

Takkunen, 15.5 km s. 86.1 km. (4 km) majatalosta lauttapaikka, korkea, kaunis ranta, tie väistyy läntiselle rannalle ja kulkee tällä puolella Rovaniemelle asti. Tie lautalta paranee. Ympäristö viljeltyä, asuttua.

Jänkölä 15 km s. 101.1 km. Tie hyvää, paljon ajettua, vähemmän asuttua. Majatalo, hyvä ruokapaikka.

Kunnari (Maalari), 11.8 km s. 112.9 km. Tie samanlaista kuin edelläkin. Ympäristöllä vähän enemmän metsää. Majatalo?

Rovaniemi (Kouri), 15.6 km s. 128.5 km. Tie mäkisempää, paikoin kovempaa, sileämpää. Rovaniemen kirkonkylä sunri, varakas. Majatalossa vilkas liike, Lapin ja Suomen matkustajaliikkeen keskuskohtana. Pohjoinen napapiiri on Rovanniemen kohdalla. Ounasjoen yhtymäkohta Keminjokeen. Vastapäätä majataloa Kemin joen toisella puolen korkea Juhannusvuori, lavea, kaunis näköala mahtavien jokien ympäristöille. Aurinko näkyy Juhannuksen aikaan koko vuorokauden. Rovaniemellä ruotsalainen raha paljon käytännössä.

Rovaniemi—Kittilä.

Hiukka, 13 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö vuoroo metsää, vuoroon viljeltyä. Majatalo siisti.

Mantere, 18 km s. 31 km. Tie välttävää, pienempiä mäkiä. Ympäristö metsäistä, isoja vaaroja (mäenharjuja).

Peuraniemi, 19.5 km s. 50.5. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristä metsäistä. Majatalo?

Juopperi, 16.1 km s. 66.6 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä metsäistä.

Murtola, 12 km s. 78.6 km. 2 km päässä Korinten lauttapaikka (Ounasjoen itäisellä puolella). Tie hyvää, tasaista, paikoin hiukan pehmeitä. Metsää, vähän viljeltyä. Majatalo?

Alaniva, 17 km s. 95.6 km. Tie hyvää, tasaista, kangasta, soita. Ympäristö metsäistä, siellä täällä mökki. Majatalo kohtalainen.

Kokkovaara, 15 km s. 110.6 km. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö kangasta, suota, vähän asuttua.

Vaara, 11 km s. 121.6 km. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö enemmän asuttua taipaleen loppupäässä.

Yliranta, 16.5 km s. 138.1 km. Lähellä majataloa lauttapaikka (läntiselle puolelle). Tie hyvää, puolimatka nousua, toinen puoli viettoa. Asumatonta, metsää, suota. Tunturit häämöttävät.

Kittilä, (Nikula), 21.5 km s. 159.6 km. Tie hyvää, paikoin mäkiä, paikoin tasaista (soita). Tunturit näkyvät. Kittilässä suuri kirkonkylä. Virkamiehillä valtion puolesta virkatalot kirkonkylässä. Täällä alkavat kävelytiet pohjoiseen, Inariin, y. m. Venematka Ounasjokea pitkin Enontekiäisiin.

Rovanniemi—Kemijärvi.

Apukka, 15.6 km. Lauttapaikka Kemijoen yli 1.5 km pituudeltaan. Tie välttävää, paljon ajettua. 5 km ympäristö asuttua, tasaista sitte 5 km mäkiä nousua, jonka jälestä mäkiä laskua 5 km. Lavea näköala mäeltä Rovanniemelle päin.

Vikajärvi, 11 km s. 26.6 km. Tie välttävää, pienempiä mäkiä. Ympäristö metsäistä, ei yhtään asuntoa. Majatalo?

Hautala, 14 km s. 40.6 km, Vikajärven luona lauttapaikka. Tie välttävää, vähän mäkisempää, paikoin tasaisia, suopaikkoja. (6 km) Vikajärveltä vaarallinen mäki (Lautavaara). Ei yhtään ihmisasuntoa. Majatalo hyvä, siisti.

Kalliosalmi, 10 km s. 50.6 km. Tie parempaa, paljon ajettu, mäkestä. Ympäristö metsää, ei yhtään asuntoa, suota. Majatalo siisti, ruokapaikka.

Hyypiö, 12 km s. 62.7 km. Tie paikoin huonoa, pehmeitä mäen notkoja. Ympäristö metsäistä, suota, joku järvi, lähellä Hyypiötä 3 ihmisasuntoa. Majatalo?

Ketola, 11 km s. 73.7 km. Tie välttävää, hyvin hiekkasia mäkiä. (6 km) Ketolasta korkealta Niska-vaaralta näkyy Kemijärven seudut, kaunis, jylhä maisema. Asumatonta.

Kemijärvi, (Häckman), 12 km s. 85.7 km. Tie paikoin hyvää, kangasmaata, mutta hyvin mäkestä. Särkelän mäeltä kansakoulun läheltä erittäin kaunis näköala Kemijärven seudun yli. Majatalo? Saa korteeria talollisten kotona runsasta maksua vastaan.

Kemijärvi—Sodankylä.

Polkupyörämatka loppuu Kemijärvelle. Tästä pääsee jokea myöten Sodankylään. Majatalot: Oinas, hyvä; Vuostimo, välttävä; Pelkosen niemi?; Kairula, hyvä, pieniä koskia; Suvanto? koskia, Vikeri? vähän koskia; Yliaska; Sodan kylä, tällä välin Porttikoski. Sodankylässä vanhanaikainen lappalainen kirkko.

Maantie on aukaistu Vikajärven majatalosta (kts. Rovanniemi—Kemijärvi) Sodankylän kirkolle 106 km ja on nyt jo osaksi hevosella kulettavassa kunnossa.

Kemijärvi—Kuolajärvi, 100 km.

Tie avattu äsken, on hevosella kulettavassa kunnossa. Majatalot?

Oulu—Iisalmi.

Pääskylä, 15.3 km. Tie tasaista, hyvää, kaupungin lähistöllä pehmeitä. Ympäristö aukeata, viljeltyä,

asuttua. Meren lahti näkyy tielle. Oulunsalon kirkko lahden rannalla.

Teppo, 15 km, s. 30.3. Tie aivan tasaista, hyvää. Asumatonta, osaksi viljeltyä. Alavata niittyä silmän kantaman päähän. Limingan kirkon läheisyydessä tie kääntyy kaakkoon. Tie tästä kapeampaa, hyvää, tavan tasaista.

Junttila, 18.5 km, s. 48.8. Tie aivan tasaista, hyvää. Asuttua, viljeltyä. Temmeksen kirkonkylä ennen majataloa. Tie kulkee Temmes joen laaksoa.

Rantsila (Toppila), 15 km, s. 63.8. Tie aivan tasaista, hyvää. Alkumatkasta viljeltyä, asuttua, sitte asumatonta, pienempää viljelystä, pienempää metsää. Rautsilan kirkonkylässä ainoa pienempi mäki Oulun Rautsilan välillä. Rantsila Siikajoen laaksossa, kirkonkylä. Majatalo, siisti.

Marttila, 14.3 km, s. 78.1. Tie tasaista, hyvää, alkumatkasta suoraa, asumatonta, matalaa metsää; sitte asuttua, viljeltyä.

Pulkkila (Oravakangas), 19 km, s. 97.1. Tie tasaista, hyvää. Asuttua, viljeltyä, matalaa metsää. Silta Siikajoen syrjäjoen yli. Tästä eteenpäin paikoin parempaa metsää. Pulkkilan kirkolla joku matalampi nousu. Pulkkila, kirkonkylä. Majatalo siisti. Tapelupaikka 1808 (Sandels).

Piippola (Pellikka), 13.6 km, s. 110.7. Tie tasaista, hyvää, pientä viljelystä, paikoin metsäistä. Piippola, kirkonkylä.

Pyhäntä (Piippo), 23 km, s. 133.7. Tie tasaista, hyvää. Pientä viljelystä, matalaa, paikoin korkeampaa metsää. Pyhäntän järven seutu viljeltyä.

Pyhäntä—Aho (Piippo), 17.5 km, s. 151.2. Tie tasaista, hyvää. Aivan asumatonta, aukeata suota silmänkanto matka. Ahon majatalo mäellä, sisältä siisti-

Nissilä, 18 km s. 169.2. Tie hyvää, kovaa. Maat ylenevät. Savon rajalla suo loppuu, kangas alkaa. Tästä korkeata metsää, paikoin asuttua saloa. Mäet alkavat. Majatalo järven rannalla.

Pekkola (Marttisenjärvi), 11.1 km, s. 180.3. Tie hyvää, jotenkin tasaista, matalampaa metsää, osaksi asuttua, viljeltyä.

Vieremä, 14.8 km, s. 195.1. Tie hyvää, alussa (10 km) tasaista, sitte mäkisempää, pehmyttä. Osaksi asuttua, osaksi metsää. (7 km) Salahmin rautatehdas, kauniilla paikalla joen rannalla. Vieremän majatalo, kauniissa samannimisessä hyvin viljellyssä kylässä, järven rannalla.

Iiranta (Partala), 19.5 km, s. 214.6. Tie hyvää, kovaa, muutamia mäkiä. Ympäristö vaihtelevata, kaunista, milloin metsää, milloin viljeltyä, loppumatka Iin rannalla viljeltyä, kaunista. [(10 km) tiehaara oivalliselle terveyslähteelle Runnille ja Kiuruvedelle. Tie huonoa, mäkistä, vaan ympäristö kaunista]. (17 km) Moision talo kauniilla paikalla, Sandels'in asunto sodan aikana.

Iisalmi, 8 km, s. 222.6. Tie hyvää, tasaista, viljeltyä. Majatalon lähellä Sandelsin muistopatsas kauniilla paikalla Iin rannalla. Tie kulkee (3 km) Virran sillan yli. Toisella puolella tien vieressä Dolgorukin muistopatsas, kauniin Mansikkaniemen talon edustalla (Juhani Ahon lapsuuden koti). (4.5 km) Iisalmen kirkko, pappila, kirkonkylä. Iisalmen nuori kaupunki kauniilla paikalla Poroselän rannalla. Siisti majatalo. Laivalaituri. Kauniita järvireittiä itään ja länteen.

Hämeenlinna—Tampere.

Hattulan kirkko, 9 km. (Kts Hämeenlinnan ympäristöt).

Rato. 9 km, s. 18. Tie hyvää, pari suurempaa mäkeä, muuten jokseenkin tasaista. Vuoroon asuttua,

paikoin aukeata, vuoroon metsäistä. Majatalo metsämaan laidassa.

Laitikkala, 17 km, s. 35. Tie hyvää, kovaa. Alussa suuria mäkiä, mäet kivisiä. Ympäristö jylhää ja kaunista kuusimetsää. Noin 11 km melkein asumatonta (yksi talo). 9 km Radosta Vehmasvuoren ylämäki (2 km pitkä). Mäeltä kaunis, lavea näköala Vanajanvesistölle päin. Tästä ympäristö enemmän asuttua, viljeltyä. Muutama kylä. Majatalo siisti, hyvä ruoka.

Onkkala, 11 km, s. 46. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä asuttua, viljeltyä, paikoin metsäistä. (1.5 km) on silta Kyllön joen yli. Tästä (3.5 km) tien vasem. puolella Ruokolan kartano. (10 km) Pälkäneen uusi hautausmaa, josta alamäkeä 0.5 km Kostian virralle Pälkäneen ja Mallasveden välillä (tunnettu 1713 sodan ajoilta). Virralta pitkä ylämäki, jonka rinteillä suuri kylä. Mäen törmältä ihana näköala mainittujen vesien yli. Pälkäneen kirkko korkealla mäellä. Majatalo siisti. Rantamilla uima- paikkoja. Pälkäneen vanhan kirkon rauniot ja vanhat hautausmaat kirkonkylässä.

Kangasalan kirkonkylä, 18 km, s. 64. Tie hyvää, 3 km päästä aivan erinomaista. Ympäristö metsäistä, paikoin asuttua. 9 km kohdalla näkyy Roine vasemmalla kädellä ynnä kaunis Vehonniemen kylä Roineen rannalla. Tällä kohdalla vastamäki, jolta sitte laskeudutaan Längelmänveden puolelle ja Kaivannon sillalle. Seudut erittäin ihanoita (hyviä uima- paikkoja). Kaivannolta alkaa kaunis Keisarinharju, jonka korkeimmalla kohdalla ränstynyt näkötorni. Sieviä näköaloja. Huutijärven majatalo (16 km). Tiehaara Ruovedelle. Tästä lähemmäs 3 km Kangasalan kirkonkylään. Hauskalla paikalla harjun rinteellä. Hotelli.

Tampere, 18 km, s. 82. Tie hyvää, Kaukajärven seuduille etupäässä metsäistä 8 km, täältä asuttua, aukeata.

Tampere Suomen suurin tehdaskaupunki kauniilla paikalla Pyhäjärven ja Näsijärven välillä rakennettu mahtavan Tammerkosken molemmille rannoille. Kaupungin ulkopuolella kaunis Pyynikin harju puistoinen ja ravintoloinen. Näköala erittäin kaunis. Lähellä kaupunkia Hatanpään suuri kartano lehtevine, vanhoine puutarhoineen (omist. Idman'in suku). Tie (noin 2 km) kapeaa, jokseenkin huonoa.

Tampere—Pori.

Nokia, 15 km. Tie jokseenkin hyvä, mäkinen, kulkee uuden kirkon ohi ja pitkin kapeata maakaistalletta Näsijärven ja Pyhäjärven välillä, milloin harjun selänteellä, milloin sen laiteella Pispalan tiheästi asutun kylän kautta. Epilän pysäkin luona (6 km) tiehaara vasemmalle. Tie noudattaa Pyhäjärven tasaisia, viljeltyjä rantoja aina Pirkkalan kirkolle saakka. Vasemmalla kädellä näkyy Pitkäniemen suuremmoisesti rakennettu hourinhoitolaitos. Pirkkalan kirkko kauniilla paikalla kunnaalla. Lähellä Nokian koski ja varakas majatalo. Vasemmalla Nokian koski ja paperitehdas. Kullanvuorelta erittäin kaunis näköala koskelle ja mutkailevalle joelle.

Siuru, 10 km, s. 25. Tie jokseenkin tasaista, paitsi Nokian seuduilla, jossa suuria mäkiä; kulkee rinnan Porin radan kanssa Nokian syvässä joen uomassa. Ympäristö osaksi viljeltyjä kenttiä, osaksi metsäryhmiä. Siurun asema aivan Kuloveden rannalla, maamme luonnonihaniimpia asemapaikkoja, mäkiä. Vastaisella rannalla Haapaniemen kartano. Aseman lähellä Siurun koski, jonka yli maantie kulkee, ja jota pitkin läänin raja kulkee Kuljun kartano vasemmalla kädellä. Hyvä majatalo Salmin suuressa kylässä.

Palviala, 19 km, s. 44. Salmin kohdalla tie eroaa vasemmalle harvaan asutulle kankaalle; tie kovaa ja tasaista, mutta mäkestä; korkeita mäkiä Salmin luona. Vähää ennen Karkun asemaa laskeutuu tie vesistön

viljellyille rantamille ja tarjoaa mitä vaihtelevimpia ja kauniimpia näköaloja. Majatalo Palvialan kylässä lähellä Karkun asemaa.

Tyrvää (Nuupala) 15 km, s. 59. Tie kulkee Rautaveden rantoja ja on jokseenkin mäkiästä, mutta muuten hyvää. Karkun vanha kirkko kauniilla niemellä vasemmalla kädellä. Etempänä Tyrvään vanha kirkko. Majatalo Nuupalan kylässä lähellä Tyrvään asemaa. Tyrväältä voi valita kahta tietä. Toinen kulkee Vammaskosken yli Tyrvään mukkean uuden kirkon ohi Hyrkin majataloon ja siitä edelleen Kiviniemen majataloon (18 km). Tämä tie, joka kulkee metsämaitten halki, on mäkisempää kuin toinen, joka on vähäistä lyhyempi ja tasaisempi, sekä kulkee viljeltyjen seutujen halki Kiikan kirkolle, jossa Kiikan asema ja majatalo ovat. Peukkalan kylässä (2 km asemalta) lautta Kokemäen joen yli. Kohta sen jälkeen yhtyy Hyrki-Kivijärven tiehen, jonka läheisyydessä Keikyän kirkko on.

Huittinen, (Lauttakylä) 28.7 km, s. 87.7. Tie jokseenkin tasaista, kovaa ja hyvää. Huittisten kirkon luona Lauttakylän kauppalamainen kyläryhmä. Majatalo siisti.

Kokemäki (Risti), 21.6 km, s. 109.3 Huittisissa on tie hyvää ja jotenkin tasaista. Sittemmin Rongan kanakaalla on tie pehmeänlaista. Heti kun kangas loppuu ja tullaan avonaisille maille, kovenee tie. Ristin asema, majatalo. P. Henrikin muistopatsas-kappeli kauniissa puistikossa. Kokemäen kirkko ja kuuluisa silta. Kokemäen kartano ja sen laajat viljavainiot.

Harjavalta (Merstola), 15.9 km, s. 125.2. Tie on nyt aivan tasaista Poriin asti, ainoastaan joskus laskee ja nousee se kulkiessaan jokien tai vesi-uomain poikki. Laajoja viljavainioita näkee sen ympärillä. Peipohjan asema. Tienhaara Euraan, Köyliöön ja Säkylään. Uljaita maatiloja kaikkialla. Pieni metsäke ennen Harjavallan kirkkoa, Harjavallan asema

Tienhaara Kiukaisiin ja Euraan. Lammasten kylä, suuret lohi- ja siikapadot sekä kalamajat. Majatalo ennen kirkkoa.

Nakkila, 12 km, s. 137.2. Tie, joka edelleen on tasaista, kulkee nyt suoraan ja noudattaa Kokemäen jokea. Nakkilan kirkon luona asema ja majatalo.

Uvila, 10 km, 147.2. Leveän ja suoran tien varrella on laajoja kyliä pitkin matkaa. Ravarinkylän reservikomppania. Koiviston kartanon kohdalla suurempi ylä- ja alamaa.

Pori, 12 km, s. 159.2. Tie edelleen tasaista ja hyvää, kulkee halki viljavan vainion (Koiviston aukeat).

Pori—Rauma—Uusikaupunki—Turku.

Luvia (Hanninkylä), 21.4 km. Tie keskivaiheilla pehmyttä, muu osa välttävätä, mäkistä lähempänä Luviaa. Ympäristö alussa viljeltyä, lakeaa, sen jälkeen jylhää metsää, Majatalo siisti.

Irjante, 20 km, s. 41.4. Tie kovaa, hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö aukeata, viljeltyä. Majatalo välttävä.

Lapinjoki, 13 km, s. 54.4. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö lakeaa. Majatalo siisti.

Rauma, 9.6 km, s. 64. Tie oivallista, vähän mäkistä. Seurahuone siisti, ravintoloita.

Ihode, 18.7 km, s. 82.7. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Majatalo välttävä.

Laitila, 16.8 km, s. 29.5. Tie oivallista, Laitilan puoleinen osa tasaista, hyvin viljeltyä. Valkojärvi oikealla kädellä, kauniita näköaloja. Majatalo välttävä. Tie haaraantuu Uuteenkaupunkiin ja Turkuun

Uusikaupunki, 22.2 km, s. 121.7. Tie erinomaista, ympäristö asuttua. Männäis'in majatalo (14 km). Ravintola »Wallila» Uudessakaupungissa siisti.

*

Laitila-Nästi, 14.2 km, s. 113.7. Tie varsin erinomaista, ei aivan tasaista. Ympäristö loppuosalla metsäistä. Majatalo välttävä.

Mynämäki, (Mäenkylä), 17.1 km, s. 130.8, Tie erinomaista. Ympäristö metsäistä. Majatalo erittäin siisti.

Masku (Humikkala), 16.5 km, s. 147.3. Tie edelleen erinomaista, eräs suuri mäki, aukeanlaista, viljeltyä. Majatalo varsin siisti.

Turku, 17.5 km, s. 164.8. Tie hyvää, pienempiä mäkisiä, sadeilmoilla hyvin pehmyttä, paljon ajettua. (Kts Salo—Turku.)

Kangasala—Orihvesi—Ruovesi—Wirrat.

(Alkukohta Huutijärveltä.)

Orihvesi, 32 km. Tie hyvää, kovaa, kapeata maantietä, hyvin mäkistä. Ympäristö viljeltyä, asuttua, erittäin luonnonihanaa alkumatkasta. Ensin näkyy Vesijärvi vasemmalla, kaunis Vääksyn kartano oikealla. Sitte kulkee tie 15 km Längelmänsjärven kauniita rantoja (hyviä uimapaikkoja), kartanoita, huviloita. Ponsan entisen majatalon seuduilta tullaan taas Vesijärven ja lopulla Längelmänsveden rannoille. 3 km ennen majataloa Orihveden asema (erinomainen ruoka). Majatalo kirkolla, siisti.

Kallenautio (Aitua), 18.2 km, s. 50.2. Tie alussa 9 km hyvää, kovaa, mäkistä. Ympäristö viljeltyä.

Sitte huonoa, pehmyttä kangasta. Ympäristö asumatonta metsää. Kallenaution majatalo ainoa viljelty, asuttu seutu 20 km matkalla.

Ruhala, 22.4 km, s. 72.6. Tie alussa 4.5 km, hyvin huonoa, pehmyttä, mäkestä. Sitte erinomaista, tasaista tietä viettävällä kangasmaalla. Ympäristö synkkää saloa, («Ryövärin rotko» noin 12 km kohdalla). (16 km) Teiskon tie yhtyy, josta tie erinomaista, pienempiä mäkiä, asuttua paikoin metsäistä. Majatalo siisti. Näköaloja Ruoveden vesistölle. Laivalaituri. (Kts. Ruovesi—Jyväskylä.)

Mustajärvi, 13.3 km, s. 85.9. Tie Ruoveden kirkolle (5.5 km) erinomaista, pienempiä mäkiä. Ympäristö asuttua metsäkangasta. 1.5 km majatalosta Kautun kanava, maantiesilta vesistön yli, kaunis näköala, huviloita. Ruoveden kirkonkylä kauniilla paikalla. Poukaharjun näkötorni. Ritoniemi lähellä kirkkoa, kuuluisa Runebergin oleskelusta siellä 1826, sekä lahden toisella puolella Storminiemi, Vänrikki Stoolin (Pelanderin) asuinpaikka. Tie kirkolta Mustajärvelle erinomaista, pienempiä mäkiä. Asuttua.

Visuvesi (Kaivos), 10.2 km, s. 76.1. Tie hyvää, mäkestä. Ympäristö metsäistä, vuoroon pienempiä viljelyksiä, Visuvesi oivallinen majatalo, kauniilla paikalla vesien rannalla. Asuttua, viljeltyä seutua. Viljas laivalaituri paikka.

Wirrat (Karo), 16.6 km, s. 112.7. Tie erinomaista, okseenkin tasaista. Kaivoksen majatalon lähellä silta vesistön yli. Ympäristö aluksi hyvin asuttua, sittemmin metsäistä, pientä viljelystä. Jäähdyspohjan laivalaituri (noin 9 km). Jäähdyspohjan ja Wirtain kirkon kylän välillä kauneudesta kuuluisa Torisevan vesistö aivan maantien varrella oikealla kädellä. Virtain majatalo erinomainen, ruoka oivallista. Virtain kirkonkylän seutu luonnonihanata.

Ruovesi—Mänttä—Petäjävesi—Jyväskylä.

(Lähtökohtana *Ruhala*).

Hänninen, 12.3 km. Tie huonoa, pehmyttä, mäkistä, jyrkkiä mäkiä. Ympäristö viljeltyä, pientä metsää. Majatalo siisti.

Mänttä (Koskela), 19 km, s. 31.3. Tie huonoa, pehmyttä, vähemmän mäkistä. Ympäristö pientä metsää, viljeltyä. 13 km kohdalla on Filppulan asema ja majatalo. Pari kilometriä sitä ennen Juuvan tiehaarasta paranee tie. Mänttä suuri paperitehdas, kauniita huviloita kosken rannalla. Yksityisrata Filppulaan. Hyvä ja siisti majatalo.

Rantala, 17.2 km, s. 48.5. Tie ensimmäiset 4 km hyvää, kovaa. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Tästä tie kääntyy pohjoiseen, tie välttävää, suoraa, jokseenkin tasaista. Ympäristö asumatonta, pientä metsää kujantapaisesti molemmin puolin tietä. Majatalo salossa erittäin ihanalla paikalla Keuruonselän lahden rannalla.

Heikkilä, 12.4 km, s. 60.9. Tie huonoa, pehmyttä, mäkistä, paikoin pitkiä kivikkomäkiä. Ympäristö alussa kaunista järven rantaa, vähän asuttua, loppumatka metsäistä kangasta. Hoskarin entisen majatalon ja Heikkilän seudut kaunista, viljeltyä seutua, syvä joen uoma.

Riihimäki, 7.4 km, s. 68.3. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä asumatonta. Riihimäki kauniilla mäellä.

Petäjävesi, 20.2 km, s. 88.5. Tie alussa hyvää, mäkistä, paranee paranemistaan, on sittemmin vallan erinomaista, kovaa, sileätä, pienempiä mäen nystyröitä. Petäjäveden majatalolle pitkä loiva alamäki. Rautatie ja maantie pujahtelevat toistensa ympäri. Ympäristö viljeltyä, vuoroon metsäistä, pienempiä järviä, loppumatkalla metsäistä kangasta. Kirkolta kaunis näköala. Silta vesistön yli. Petäjävedellä siisti majatalo.

Veitsikka, 12.5 km, s. 101. Tie alussa hyvää, mäkestä. Tie kulkee järven rantaa, Kintaus järvestulevan joen yli (hyviä uimapaikkoja). Loppumatä kasta asuttua.

Kettula, 12.5 km. s. 113,5. Tie välttävää, mäkestä. Ympäristö etupäässä asumatonta. Majatalo kauniilla paikalla.

Jyväskylä, 11 km, s. 124.5. Tie välttävää, mäkestä. Ympäristö metsämaata, kangasta. Jyväskylä kaunis kaupunki Jyväsjärven rannalla. Kaupungin pohjoispuolella kaunis harju, josta sieviä näköaloja. Seurahuone, kaunis ravintola puistossa laivalaiturin luona. Kaupungissa sauna, uimahuone kaupungin rannassa. Kaupungin ympärillä olevista teistä lienee Saarijärvelle viepä paras, muille suunnille kulkevat tiet ovat kovin mäkiisiä ja pehmeänlaisia. — Lohikosken saha kauniilla paikalla kaupungista itään 1 km päässä.

Jyväskylä—Padasjoki.

Korpilahti, 27.3 km. Tie hyvää, kovaa, leveätä, paikoin erinomaista, mutta hyvin mäkestä. Paikoin on joku km tasaista kangasta. Muuramen majatalosta (13 km) sekä noin (8 km) ennen Korpilahden kirkkoa erittäin mäkestä. Ympäristö harvaan asuttua, paitsi Jyväskylän ympäristö ja Muuramen majatalon seutu. Tie kulkee erittäin kauniita seutuja. Korpilahden kirkonkylä ihanalla paikalla Päijänteen rannalla. Majatalo siisti.

Jämsä (Jokivarsi), 32 km, s. 59.3. Tie hyvää, koppaa, mutta hyvin mäkestä. Ympäristö harvaan asuttua paitsi Juokslahden majatalon (19 km) seutu, jossa paljon taloja. Juokslahdella laivalaituri. Jämsän kirkonkylän seutu erittäin laajasti asuttua. Seurahuone.

Puukkoinen, 24 km, s. 83.5. Tie hyvää, kovaa, mutta, mäkestä. Ympäristö harvaan asuttua metsämaata, paitsi Nytkimänjoen seutu noin 8 km Jämsästä, joka on vil-

jeltyä ja kaunista seutua. Puukkoinen sievällä paikalla järven rannalla. Siisti majatalo.

Päijälä, 12.3 km, s. 95.6. Tie hyvää, alussa tasaisempaa Kotakoskelle (5 km), sitte hyvin mäkestä. Kotakoski erittäin ihana seutu.

Harmoinen, 14 km, s. 109.6 Tie kovaa, mäkestä. Ympäristö kaunista, ennen Kuhmoisten kirkkoa kaunista metsää. Kuhmoisten kirkonkylä, noin keskivälillä, sievällä paikalla Päijänteen lahden rannalla. Laivalaituri. Harmoisten majatalon seutu hyvin mäkestä. Majatalo siisti.

Padasjoki (Jokiois), 25 km, s. 134.6. Tie vähän tasaisempaa, paikoin kumminkin hyvin mäkestä. Ympäristö vähemmin asuttua. Padasjoki Päijänteen rannalla.

Padasjoki—Vääksyn kanava—Lahti.

Kurhila, 23.9 km. Tie mäkestä, kovaa, paikoin kumminkin tasaisempaa. Ympäristö metsäistä, silloin tällöin kyliä, taloja. Kurhilan seutu asuttua, viljeltyä.

Vääksyn kanava, 9 km, s. 32.9. Tie hyvää, paikoin erinomaista, tasaista. Alussa viljeltyä, sittemmin kaunista metsää. Vääksy. (Kts. Lahti—Vääksyn kanava.)

Toinen tie Lahteen kulkee *Kurhilasta* suoraan etelään Sairakkalan majatalolle Lahden—Hämeenlinnan tielle. Tie hyvää, paikoin erinomaista, paikoin korkeita mäkiä, Manskiven mäet (11 km) ja Lahdenpohjan mäet (16 km). *Mauksiven* majatalo (11.5 km), *Sairakkala* (15 km), s. 265. *Lahti*, 30 km, s. 63.4. (Kts. Lahti—Hämeenlinna).

Padasjoki—Hämeenlinna.

Autoinen, 13,8 km. Tie erinomaista, mutta mäkestä. Ympäristö jotenkin asuttua paikoin havu- ja

lehtimetsää. Luonto kaunista, tie kulkee paikoin liki järviä. Majatalo erittäin siisti, laajassa kylässä.

Iso-Evo, 16 km, s. 29.8. Tie erinomaista, paikoin pienempiä mäkiä. Ympäristö alussa lehtimetsää, sittemmin mäntykangasta. Tie kulkee Evon kruunupuiston läpi 5.5 km ennen majataloa. Iso-Evon majatalosta metsäopistoon kauniilla paikalla 15 km. Majatalo?, muutettaneen kohta toiseen paikkaan.

Syrjäntaka, 19 km, s. 48.8. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö asuttua. Tie eroaa Lammin kirkolle (7 km), josta tiehaarasta 6 km Lammin majatalolle. Ormajärvi näkyy tiehaaran kohdalla tielle. Tiehaaralta alkaa suuret Porkkolan kartanon vainiot. Syrjäntaka (kts Lahti—Hämeenlinna).

Jämsä—Mänttä.

Hallinpenkki, 20 km. Tie kovaa, hyvää, etupäässä tasaista, kulke mäntykankaita myöten. Muutamia isoja mäkiä ennen majataloa. Ympäristö asumatonta, metsäistä. Hallinpenkin seutu viljeltyä, lehtimetsää.

Mänttä (Koskela), 31 km, s. 51. Tie hyvää, kovaa, tasaista, joitakin mäkiä siellä täällä. Ympäristö alavata maata, viljeltyä, asuttua, siellä täällä metsää. Kuorehveden järvenselkä näkyy tielle. Savon majatalo (12 km), siisti. Mänttä. (Kts. Ruovesi—Jyväskylä.)

Seinäjoki—Lapua—Kauhava—Uusikaarlepyy.

Nurmo (Loukko), 6.7 km. Tie erinomaista, aivan tasaista, ympäristö tiheästi asuttua, laajalti viljeltyä.

Lapua (Lassila) 18.7 km s. 25.4 km. Tie erinomaista, aivan tasaista. Ympäristö viljeltyä, asuttua. Lapuan kirkonkylä laajalti asuttu, viljelty. Erittäin kaunis kirkko. Lapuan taistelutanner aivan lähellä

kylää, vanhan Kauhavan maantien varrella. Majatalo välttävä.

Kauhava, (Sippola) 15 km s. 40.4. Vanha tie Kauhavalle kovaa, hyvää, mutta mäkiä. Uusi tie aivan tasaista, suoraa. 7 km erittäin hyvää, tästä pehmeämpää, huononpuoleista.

Uusikaarlepyy, 66,1 km, s. 106.5 (Kts. Uusikaarlepyy—Jyväskylä).

Vaasa—Vöyri—Uusikaarlepyy—Kokkola.

Martola, 18 km. Tie erinomaista, kovaa, tasaista. Ympäristö Vanhaan Vaasaan metsää 7 km, sitte viljeltyä, asuttua. Majatalo hyvä.

Vähäkyrö (Hannuksela), 14 km, s. 32. Tie erinomaista, tasaista, viljeltyä, asuttua, kulkee Kyrön joen vartta. Majatalo hyvä.

Vöyri (Murkkas), 13.2 km, s. 45.2. Tie huonoa, paikoin hyvin huonoa. Ympäristö alussa 3 km viljeltyä, sitte 6 km asumaton metsää, sitte viljeltyä. Majatalo hyvä. Suomen vanhimpia puukirkkoja, katsottava sisustus. Pappilan luona korkea näköalavuori Myrbergs.

Oravais (Simons), 26.4 km, s. 71.6. Tie erinomaista, kovaa, tasaista. Ympäristö 12 km viljeltyä, sitte asumaton metsää, matalaa kuusikkoa. Ingon majatalo 11 km päässä. Oravaisten majatalo hyvä. (1 km) ennen kirkkoa Oravaisten taistelulentä (1808) muistopatsas. Oravaisten kirkolta näköala aavalle merelle.

Munsala (Gästgifvars), 15 km, s. 86.6. Tie erinomaista, kovaa, tasaista. Ympäristö etupäässä metsäistä, sekametsää. Majatalo siisti.

Uusikaarlepyy, 17.3 km, s. 103.9. Tie erinomaista, leveätä, tasaista. Ympäristö Munsalan kirkolta (5 km-

asuttua. Uusikarlepyy, Lapuanjoen suussa, sievä kaupunki, kadut hyvässä kunnossa. Kuddnäs, Zakari Topeliuksen syntymäpaikka, kaupungin ulkopuolella. Pietarsaaren tien varrella kaunis puisto. Kaupungin satamaan 5 km hyvää tietä, kaunista.

Pietarsaari, *21.8 km, s. 125.7. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö etupäässä lehtimetsää. 12 km päässä Gästgifvarsin majatalo. Pietarsaassa kapeat kadut. Hotelli.

Torppa, 16.3 km, s. 142. Tie erinomaista, tasaista, leveätä. Ympäristö asuttua, viljeltyä, pienempiä metsiköitä. Gunnilan majatalo (9-2 km). Torppa siisti majatalo Ähtävän joen laaksossa. Källbyn asema lähellä majataloa.

Kronoby, Kruununkylä (Bjong), 17.7 km, s. 159.7. Tie välttävää, paikoin parempaa, hiekkasta, pehmyttä. Ympäristö etupäässä metsäistä. Kruununkylä sievällä paikalla joen rannalla, laeva, hyvästi rakennettu, laajalti viljelty kirkonkylä. Kirkko kivinen, vanhimpia Pohjanmaalla. Majatalo siisti.

Kokkola, 15 km, s. 174.7. Tie hyvää tasaista, kulkee hietaharjua pitkin. Ympäristö on suurimmaksi osaksi metsäistä kangasta Kokkolan lähellä asuttua, viljeltyä. Kaupungissa sekä majatalo että hyvä seuraahuone. Ykspihlajan satama (5 km) kaupungista. Huviloita, tehtaita. Ykspihlajassa korkea, kuiva hiekkaranta (erinomainen uimapaikka)

Uusikarlepyy—Lappajärvi—Karstula—Jyväskylä.

Jeppo (Silfvast), 16 km. Tie erinomaista, tasaista, kulkee lähellä Lapuan jokea, Ympäristö metsäistä, vuoroon viljeltyä. Majatalo siisti.

Ala-Härmä (Hilli), 27,6 km, s. 43.6. Tie erinomaista, tasaista, kulkee lähempänä jokea. Ympäristö oikealla puolella metsäistä, vasemmalla viljeltyä, pel-

toja ja niittyjä. Mattilan majatalo (20.6 km). Hillin majatalo siisti.

Kauhava (Sippola), 22.5 km, s. 66.1. Tie vallan erinomaista, tasaista. Ympäristö etupäässä viljeltyä Majatalo hyvä. (Kaupoissa oivallisia Kauhavan puukkoja myytävänä.)

Lappajärvi (Karvala), 34 km, s. 100.1. Tie hyvää tasaista. Ympäristö mäntymetsää, vähän asuttua. Karin majatalo (17 km)? Lappajärven majatalo aivan saman nimisen järven rannalla.

Alajärvi (Sorvari), 20 km, s. 120.1. Tie hyvää, suoraa, pienempiä nousuja, kulkee aivan järven rantaan. Ympäristö männikköä, alussa viljeltyä. Majatalo siisti.

Haisko, 11 km, s. 131.1. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö erämaata, kangasta. Majatalo siisti.

Saukko, 21 km, s. 152.1. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö kuivaa kangasta, erämaata. Majatalo?

Lintulahti (Honkalehto), 18.3 km, s. 170.4. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö erämaata, kangasta. Majatalo siisti, hyvä, aivan järven rannalla. (Uimapaikka.) Ennen majataloa Lintulahden tappelu- paikka (1808).

Karstula (Korpela), 26.7 km, 197.1. Tie erinomaista, tasaista. Ympäristö männikköä, etupäässä asumatonta. Tappelupaikka (1808).

Kantola, 20.5 km, s. 217.6. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Ympäristö etupäässä metsäistä.

Saarijärvi (Peltola), 15 km, s. 232.6. Tie hyvää, paikoin erinomaista, paikoin mäkiä. Ympäristö vuoroon viljeltyä, vuoroon metsäistä. Tie kulkee lopulla vesistön vartta. Saarijärven kirkonkylä kauniilla paikalla vesistön rannalla. Majatalo erinomainen.

Jyväskylän, 66 km, s. 298.6. Kts Jyväskylä—Saarijärvi.

Jyväskylä—Saarijärvi.

Ränssi, 19.3 km. Tie eroaa maaseurakunnan kirkon kohdalta vasemmalle kädelle. Tie hyvää, kovaa, loivempia mäkiä. Ympäristö 10 km viljeltyä asuttua, paikoin järvistä, toinen puoli metsäistä kangasta. Majatalo siisti.

Urainen (Paavola), 19.7 km, s. 39. Tie hyvää, kovaa, pienempiä mäkiä. Ympäristö metsäistä, joku järvi, joi-takin mökkiä. Majatalo siisti.

Keskustalo, 11 km s. 50. 10 km Uraisista hyvin huonoa, uutta tietä, tasaista. Loppumatka hyvää, kovaa, vanhaa tietä. Ympäristö metsäistä.

Saarijärvi (Peltola), 16 km s. 66. Tie hyvää, kovaa, loivempia mäkiä. Ympäristö alussa metsäistä, sittemmin asuttua, viljeltyä. Tie kulkee lähellä vesistöjen rantaa. Tarvaalan maanviljelysopiston kohdalla silta joen yli, lähellä kirkkoa toinen. Majatalo erittäin siisti. Saarijärven seudut erittäin kauniita. (Runebegin olopaikka. 1825.)

Vaasa—Kristinankaupunki.

Vanha Vaasa, 7 km. Tie hyvää, paikoin erinomaista, siellä täällä joku mäki. Kirkon rauniot ovat aivan tien vieressä. Lähellä apteekia ja vastapäätä Mustasaaren kaunista kirkkoa (valkea) ilmaisee ristintapainen kivinen muistomerkki vanhan Korsholman linnan sijaa. Sisäänkäytävän luona raittiusravintola.

Sten, 8.5 km s. 15.5. Tie hyvää, mäkistä. Majatalo siisti.

Rimal, 9.8 km s. 25.3. Tästä alkaa Suomen parhaimpia maanteitä, jota kestää aina Kristinankaupunkiin saakka. Mäkiä löytyy hyvin harvassa. Hiekoi-tus karkealla soralla tavallisesti kesäkuussa huonontaa tosin vähäksi aikaa tien laatua, joka muuten on kovaa, tasaista ja suoraa.

Johannesdal, 15.3 km s. 40.6. Tie erinomaista. Ympäristö aukeata, viljeltyä. Majatalo siisti.

Pirttikylä, (Stål) 14.5 km s. 55.1. Tie erinomaista ja aivan suoraa. Suuri suo tien molemmin puolin. Kirkko lähellä majataloa. Majatalo siisti.

Öfvermark, (Grop) 15.3 km s. 70.4. Tie hyvää. Kirkko lähellä majataloa.

Närpiö, (Gnidars) 13.8 km s. 84.2. Tie erittäin hyvää. Majatalo erittäin siisti, hyvää ruokaa.

Elpe, (Pielanti) 11.3 km s. 95.5. Tie hyvää. Majatalo siisti.

Kristinankaupunki, 15 km s. 110.5. Tie hyvää paikoin erinomaista.

Virrat—Vaasa.

Ollila, 17 km. Tie erinomaista, tasaista, muutamia pienempiä mäkiä. Ympäristä vuoroon asuttua, vuoroon metsäistä. Toisvesi oikealla kädellä paikoin näkyy.

Harjumäki, 12 km, s. 29. Tie vallan erinomaista, pienempiä mäkiä. Ympäristö enemmän metsäistä.

Alavus (Härkänen) 12 km, s. 41. Tie aivan erinomaista. Ympäristö varsinkin lähempänä kirkonkylää viljeltyä, asuttua. Majatalo hyvä. (2 km) asema. Alavuudella tappelupaikka (1908).

Peräseinäjoki (Kärki) 31 km, s. 72. Lähellä Alavuuden kirkkoa tie välttävää, paranee hiukan etemmäksi tultua. Ympäristö alussa viljeltyä, keskivälillä metsäistä, rumaa, siellä täällä joku pienempi asutus, viljelys, lopulla lähempänä Peräseinäjokea taas enemmän asuttua, viljeltyä. Puolivälissä Heikkilän siisti majatalo. Kärki hyvä majatalo. [Virroilta pääsee myöskin suuremmin Seinäjoelle läntistä tietä pitkin. Luodespohjan 12.5 km. Kurjen 17 km Runsaan,

22.8 km ja Kärjen 10.5 km majatalojen kautta, mutta tie on huonompaa ja ympäristö ikävämpää. Matkan pituus ainoastaan 62.8.]

Lehtimäki, 11.8 km, s. 83.8. Tie hyvää. Ympäristö tiheästi asuttua, metsätöntä. Majatalo siisti.

Seinäjoki, (Alamarttila), 18 km, s. 101.8. Tie välttävää, ympäristö metsämaata, siellä täällä joku mökki. (5 km) ennen Seinäjokea Östermyran entinen ruuti-tehdas, suuri maatila. Seinäjoen seudut viljeltyjä, tiheästi asuttuja, varakkaita taloja. Majatalo hyvä. 1.2 km asemalle.

Ilmajoki, (Alukauppila) 18.7 km, s. 120.5. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö 7 km asuttua, sitte osaksi metsäistä, osaksi viljeltyä. 6 km ennen Ylistaron tiehaaraa laveita niittyjä ja kauramaita. Tiehaara Ylistaroon 3 km ennen Ilmajoen kirkonkylää. Ilmajoen seutu erittäin hyvin viljeltyä sekä parhaiten asuttua koko maassamme. Majatalo hyvä.

Ylistaro (Kaukola), 25.2 km, s. 145.7. Tie tasaista, hyvää, kulkee alussa peltojen läpi. Sitte seuraa 10 km metsämaata, loppumatka viljeltyä, tasaista, metsätöntä. Yittingin hyvä majatalo (16.2 km). Kaukola siisti majatalo. Ylistaron vanha kirkko. Asema lähellä majataloa.

Keko, 23.2 km, s. 168,9. Tie aivan erinomaista, kulkee Kyrönjoen rantoja. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Ison-Kyrön kirkko muutamia km ennen majataloa. Majatalo siisti, hyvä.

Vähä-Kyrö, (Hannuksela), 8.9 km, s. 177.8. Tie aivan erinomaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Majatalo erinomainen. (Kts. Vaasa—Kokkola.)

Ilmajoki—Kristinankaupunki.

Plosila, 13.6 km. Tie hyvää, tasaista, kulkee Kyrönjoen laaksoa. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Majatalo siisti. Lähellä Santavuoren tappelupaikka.

Koukkari, 11.7 km, s. 25.3. Tie erinomaista, tasaista, joku pienempi mäki. Ympäristö hyvin asuttua, viljeltyä. Kurikan kirkko muutaman km päässä Plosilan majatalosta. Majatalo siisti.

Mattila, 14.3 km, s. 39.6. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Majatalo erinomainen.

Alaketuri, 16.2 km, s. 55.8. Tie hyvää, tasaista. Ympäristö asuttua, viljeltyä. Muutaman km päässä Mattilasta on Kauhajoen kirkonkylä. Majatalo siisti.

Karjajoki (Saarenluoma), 22.2 km, s. 77.9. Tie hyvää, ympäristö metsämaata. Majatalo siisti.

Ulves, 14 km, s. 91.9. Karijoelta lähdetessä korkea ja pitkä Bötom'in mäki, sitte tie tasaista, hyvää. Majatalo siisti.

Kristinankaupunki, 9.3 km, s. 101.2. Tie hyvää, pienempiä mäkiä. Seurahuone kaupungissa siisti.

Pori—Kristinankaupunki.

Norrmark (Finnby), 15 km.

Pirttijärvi, 19.5 km, s. 34.5.

Tuorila, 16.2 km, s. 50.7.

Honkajärvi, 14.5 km, s. 65.2.

Skogman, 9.7 km, s. 74.9.

Ulves, 20.5 km, s. 95.4.

Kristinankaupunki, 9.3 km, s. 104.7.

Tie erinomais-
ta, tasaista, tus-
kin yhtään kä-
veltävätä mä-
keä koko mat-
kalla. Ympäris-
tö etupäässä
metsäistä kan-
gasmaata. Pitä-
jien kirkonky-
län seudut ja
majatalojen ym-
pärykset viljel-
tyjä, asuttuja.
Majatalot siis-
tiä, Tuorilan
erinomainen.
(Kts Ilmajoki—
Kristinankau-
punki.)

Ahvenanmaa,

Ahvenanmaa on erittäin sovelias polkupyörämatkoja tehdä. Tiet ovat oivallisia, erittäinkin vanhat viertotiet, paikoin tosin hiukan mäkisiä; keskiosassa tasaisempia taipaleita. Maa on verrattain tiheään asuttua, viljeltyä, erittäin luonnonihanaa, monen lahden ja salmen rikkiuurtama, varsinkin keski- ja pohjoisosissa. Mäkitörmiltä ja korkeilta niemiltä on näköala useinkin hämmästyttävän kaunista. Majatalot siistiä.

Marianhamina—Jomalan kirkko— Lumparland.

Marianhamina, Ahvenanmaan ainoa kaupunki, kauniilla paikalla meren rannalla maan eteläisimmällä niemellä. Kylpylaitos. Seurahuone. Kaupungin lähistöllä Ramssaari huomattava rehevän kasvullisuutensa takia ja Möckelsaari (näköalavuori).

Jomalan kirkko, 6.4 km. Tie viertotietä, tasaista nousua; suurempi nousu Dalkarbyn kohdalla. Ennen kirkkoa tiehaara oikealle. Vanha kivikirkko.

Önningen kylä, 5.5 km. Tie erinomaista, tasaista viettoa. Önningen kylässä taiteilijasiirtola. Majatalo.

Granboda, 17.1 km. Kulettuaan Lemström'in kanavan ohi, jatketaan matka Lemlandin kirkon ohi Granbodan majataloon.

Lumparlandin kirkko, noin 8 km. Tie kulkee Lumparsalmen lautalle sekä jatkuu sieltä kaunista Lumparlandia pitkin. Hyvää kyläntietä.

Jomalan kirkko—Godby—Bomarsund.

Godby, 10.8 km. Tie erinomaista. Tiehaara oikealle ennen Ämnäsin siltaa. Suurempia nousuja Äm-

näsin sillan ja Godbyn luona, jossa lääkäri, apteekkari ja kauppiaita asuu. Majatalo.

Bomarsund, 18.3 km. Noin 2 km Godbystä kuletaan Lauttasalmen yli. Kastelholman kuninkaan kartano; Kastelholman linnanrauniot Kirkkosalmen luona. [Kastelholmasta pitäjäntie, mäkinen, mutta sangen hyvä, 4 km Sundin kauniille kirkolle]. Tie erinomaista viertotietä aina Bomarsundiin saakka. Majatalo. Bomarsundin linnan rauniot. Bomarsundin kuninkaankartano. Salmen toisella puolen venäläinen hautausmaa itämaansodan ajoilta, sekä englantilaisranskalainen hautausmaa samalla saarella vasemmalle.

Godby—Finnström—Geta.

Finnström'in kirkko, noin 4 km luoteesen. Tie viettää vahvasti kirkolle päin. Grelsbyn kuninkaan kartano.

Geta, noin 19 km. Tie kiertää kauniita selkiä Getan kirkolle. 3—4 km ennen kirkkoa syrjätie vasemmalle Bolstaholmin sääteriin. Getanvuoret tunnetut suurenmoisista näköaloistaan.

Kiertomatka Saltvikin ympäri.

(Lähtökohta: Goby).

Finnström'in kirkko, noin 4 km. (Kts. Godby—Finnström—Geta).

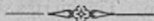
Saltvik'in kirkko, noin 17 km. Noin 5 km Finnström'in kirkolta eroaa tie oikealle ja lähtee kulkemaan Saltvikin ympäri. Hagan kuninkaan kartano oikealla. Åsgårdan vuoret, joissa Ahvenanmaan korkein vuorenhuippu Orrdalsklint (noin 12 km), mistä erittäin kaunis ja lavea näköala. Germundsön ja Qvarnbodan kartanot. Saltvikin kirkko. Kirkolta kulkee vähemmän hyvä, mutta sentään ajokelpoinen tie Bångsbyn ja Ryssbölen kylien kautta Sundin kirkolle sekä sieltä Kastelholmaan].

Godby, noin 8 km. Tie kulkee Haraldsbyn kautta Lauttasalmen yli *Godby*'hyn.

Jomalan kirkko—Hammarland—Eckerö.

Hammarlandin kirkko, noin 18 km. Noin 4 km Jomalan kirkolta eroaa tie (oivallista, vanhaa viertotietä) vasemmalle ja kulkee kaunisten, asuttujen seutujen läpi Hammarlandin kirkolle.

Eckerö (Suurkylä), noin 13 km. Noin 2 Hammarlandin kirkolta Frebbenbyn majatalo Marsund'in luona, jossa on käytettävänä lautta. Salmen tuolla puolen Marbyn majatalo. Eckerön kirkko vasemmalla. Eckerön länsi rannalla Suurkylän majatalo 8.7 km Marbystä. Tullikamari.

Tämä ilmoitusblanketti lähetetään

Suomen Syklistiliitolle

Osoite Helsinki.

Allekirjoittanut, Suomen Syklistiliiton jäsen, ilmoittaa täten liiton jäseneksi

Nimi.

(Arvonimi suomen eli ruotsin kielellä sen mukaan millä kielellä jäsen haluaa liiton julkaisuja.)

herra

rouva

neiti

osoite

ja liitetään sisäänkirjoitusmaksuna 1 marka, vuosimaksuna kuluvalta vuodelta 3 markkaa sekä 4 markkaa liitonmerkistä, hopeisesta ja emaljoidusta.

(Nimi)

Muist. Jos jäsen ei halua liitonmerkkiä, lähetetään ainoastaan 4 Sm.

Ote Liiton säännöistä:

1 §. Liiton tarkoitus on:

1:o) toimia polkupyöräurheilun terveelliseksi kehittämiseksi Suomessa sekä herättää harrastusta ja hankkia tilaisuutta matkailuretkien toimeen panemiseen polkupyörällä;

4:o) työskennellä pyöräilijäin oikeuksien laajentamiseksi ja saattaa yleisöä ottamaan ne huomioonsa.

2 §. Liiton jäseneksi voi päästä jokainen hyvämaineinen kuusitoista vuotta täyttänyt mies tai nainen liiton hallitukselle tehdyn ilmoituksen jälkeen, jonka tulee tapahtua jäsenen kautta.

3 §. Jäsen suorittaa pääsymaksuna yhden (1) markan sekä vuosimaksuna sen määrän joka edellisessä liittokokouksessa on säädetty, ja saadaan tästä maksusta rahastonhoitajan kuitaama vuosikortti, joka on näytettävä, jos tahtoo nauttia liiton etuja. Nämä maksut suoritetaan ensi kerran liittoon tullessa ja vuosimaksu sen jälkeen kullakin vuodelta ennen huuhtikuun loppua.

Jos joku tämän ajan kuluessa ei suorita vuosimaksua, pidetään hänet liitosta eronneena, ja samalla menettäneenä oikeutensa pitää liiton merkkiä.

16 §. Liiton jäsenen, joka lainaa jäsenmerkkinsä liittoon kuulumattomalle henkilölle, esiintyy pahentavasti, tai rikkoo kunnian lakia tai liiton sääntöjä, voi hallitus eroittaa liitosta.

Huom.! Suomen Syklistiliitto (jäsenluku toukokuussa 1900: 650) tarjoaa jäsenilleen seuraavia etuja:

1) helpotus hotelli- ja laivamaksuissa (Kts. luetteloa vuosikirjassa 1899).

2) tämä matkaopas ilmaiseksi;

3) asiamiehiä eri osissa maata (kts. luetteloa vuosikertomuksessa 1900; kantavat kullatuita liitonmerkkiä), jotka auttavat jäseniä ilmoituksilla ja neuvoilla.

Liitto on saanut aikaan 50 % alennuksen polkupyörämaksuissa rautatiebagasina.

On välttämätöntä, että pyöräilijät miehissä rupeavat liiton jäseniksi, jotta liitto voisi yhä tehokkaammin toimia pyöräilijöitten hyväksi. Täten voi liitto tarjota jäsenilleen yhä suurempia etuja.
